

ELECCIONS LEGISLATIVES

1979-1982

CANALS/VIROS

EQUIP DE SOCIOLOGIA ELECTORAL

EQUIP DE SOCIOLOGIA ELECTORAL-FUNDACIO JAUME BOFILL

ELECCIONS LEGISLATIVES

1.- Eleccions de 1979

2.- Eleccions de 1982

Rosa Virós

Ramón Canals

PROHIBIDA LA UTILITZACIO DE DADES SENSE COMUNICAR.HO
A LA FUNDACIO BOFILL I SENSE CITAR.NE LA FONT

ELECCIONS LEGISLATIVES

- 1.- Eleccions de 1979. Anàlisi Geogràfica estadística. Nivell Municipal. Anàlisi diferenciat per a les quatre circumscripcions. Mapes a nivell municipal
Exploatació estadística BMDP/UB
Assessorament Josep M. Oller
- 2.- Eleccions de 1982.- Anàlisi geogràfica estadística. Nivell comarcal. Mapes a nivell municipal i comarcal. Exploatació estadística SPSS/ ESADE. Assessorament Joan Sureda i Josep Rucabado
- 3.- Article sobre les eleccions de 1982 a Catalunya entregat per a la seva publicació en el número 28 de la REIS.

ELECCIONS LEGISLATIVES DE 1979

LES ELECCIONS LEGISLATIVES DE 1979 A CATALUNYA

Una aproximació geogràfica i estadística

Introducció

1.- Geografia electoral

- 1.1.- Abstencionisme i participació
- 1.2.- Partit dels Socialistes de Catalunya
- 1.3.- Centristes de Catalunya-UCD
- 1.4.- Partit Socialista Unificat de Catalunya
- 1.5.- Convergència i Unió
- 1.6.- Esquerra Republicana de Catalunya
- 1.7.- Coalición Democrática

2.- Anàlisi Estadística

- 2.1.- Estructura electoral de les circumscripcions catalanes
- 2.2.- Incidència de l'estructura democràtica socio-econòmica en el comportament electoral
  - 2.2.1.- El nombre d'electors del municipi i els resultats electorals
  - 2.2.2.- Estructura socio-econòmica i comportament electoral

Apèndix Llista de variables socio-econòmiques i demogràfiques

INTRODUCCIÓ

L'ú de març de 1979 els ciutadans son convocats a unes noves eleccions generals. Havien passat gairebé dos anys des de les primeres eleccions democràtiques. El president Suárez, davant la dura problemàtica socio-econòmica i política amb que s'enfronta el govern de la UCD, decideix capitalitzar l'indubtable element positiu de la Constitució aprovada el desembre de 1978 i convocar novament a les urnes posposant les eleccions per a la renovació dels ajuntaments franquistes que demanava l'esquerra. El marc legal electoral es el mateix que el juny de 1977 éssent la novetat més important el dret a votar des dels 18 anys.

Els resultats globals per Espanya mostren una indubtable estabilitat electoral respecte al juny de 1977. Els trets més sobresalients son l'augment global de l'abstenció en un 10%, lleugers increments de UCD, PSOE i PCE i fort augment relatiu d'opcions explícitament nacionalistes (HB, EE i PSA) que sumades al PNB i a CiU representen gairebé un 10% de vots en front del 5% que obtingueren el 1977. Quant a la implantació territorial els trets a assenyalar son l'expansió del PSOE per les àrees rurals i l'augment de l'abstenció d'esquerres en les zones industrials sobre tot el País Basc. L'estabilitat general dels resultats i de la seva implantació territorial posa en qüestió la tesi de que les eleccions del 1977, primeres després de 40 anys de franquisme, haurien estat forçosament úniques. Si els resultats de 1936 correlacionaven significativament amb els de 1977, el 1979 segueixen persistint les zones de predomini històric de la dreta i de l'esquerra (1). El sistema de partits resultant no difereix del de 1977 si bé no podem considerar-lo sedimentat ja que Sartori (2) demana al menys tres eleccions

(1) Correlació entre el Front Popular de 1936 i el PSOE + PCE de 1977 = .65 i PSOE 1979 i PSOE 1977 = .79.. Vegeu Jose M. Maravall "Political Cleavages in Spain and the 1979 election", comunicació al European Consortium for Political Research, Brusel·les, 1979 i "La política de la transició 1975-1980", Taurus, 1981

(2) Vegeu G. Sartori "Partidos y sistemas de partidos", Madrid, Alianza Editorial 1980 i J.J. Linz a "Informe Sociológico sobre el Cambio Político en España 1975-1981." Informe Foessa IV, Editorial Euramèrica 1981

per poder parlar de sistema de partits relativament cristallitzat. Justament a partir de les eleccions generals de 1982, ja no es pot parlar de sistema multipartit moderat sino de sistema de partit predominant. Si a nivell d'Espanya podem batejar-lo com un sistema multipartit moderat com fa aquest autor, no hem d'oblidar els partits nacionalistes de Catalunya i el País Basc que ens situen en un terreny de pluralisme segmentat.

Anàlisi estadístiques multivariades realitzades a partir dels resultats electorals a les províncies espanyoles (4), confirmen la importància en aquestes eleccions d'un factor nacional/regional que explica una part important de la variabilitat total del comportament electoral i que ordena els partits de més a menys sensibilitat en front del tema centralisme-autonomia. Respecte a aquest factor tenen valors més alts País Basc, Navarra, Catalunya, Canaries i Galícia (amb presència de partits d'àmbit no estatal). El segon factor es un factor Dreta-Esquerra que separa clarament els partits no nacionalistes en funció de la dualitat dreta-esquerra mentre que respecte als nacionalistes diferencia els moderats que es presenten relativament pròxims als partits d'esquerra, dels extremistes que ho estan dels de dreta.

A Catalunya hi ha una certa modificació en les opcions de centre i dreta respecte al 1977 essent les més importants la coalició CC-UCD que intenta esborrar el seu caràcter "sucursalista" respecte del partit del Govern i que vol compartir amb Convergència l'espai de dreta moderada. L'adhesió a aquesta coalició d'Antón Cañellas, antic dirigent demòcrata-cristià i d'altres personalitats provinents de Unió de Centre Català aconseguixen reforçar el caràcter català de CC-UCD. L'antic Pacte Democràtic, PDC, es desfà i Convergència Democràtica de Catalunya forma coalició electoral amb la Unió Democràtica de Catalunya amb la que ja havia pactat el 1977 la candidatura pel Senat Democràcia i Catalunya. Esquerre Republicana es presenta sota les seves sigles i sense el Partit del Treball. Els socialistes s'ajunten en un partit, el PSC (PSC-PSOE), a partir de la fusió del PSC-C, PSC-R i Federació Catalana del PSOE.

3 (4) Rafael Romero y Luisa Rosa Zúñica "Una aplicación del análisis factorial de correspondencias a los resultados de 10 de Marzo de 1979", REIS, 9, 1980

RESULTATS ELECTORALS DE 1-MARÇ 1979. PER CIRCUMSCRIPCIONS
CONGRÉS DE DIPUTATS

CIRCUMSCRIPCIÓ	ELECTORS	VOTANTS	% PAR-TICIP.	% ABST.	PSC		CC-UCD		PSUC		CIU		ERC		CD		ALTRES	
					(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)
BARCELONA	3.410.976	2.339.946	68,6	31,4	20,4	29,8	11,4	16,6	12,8	18,7	10,6	15,5	2,6	3,8	2,5	3,6	6,7	9,8
GIRONA	336.904	240.612	71,4	28,6	19,7	27,6	17,5	24,5	6,6	9,3	17,4	24,4	3,0	4,1	2,4	3,3	3,4	4,8
LLEIDA	267.374	174.750	65,4	34,6	16,1	24,6	20,4	31,2	6,9	10,6	10,2	15,7	5,0	7,6	2,1	3,2	3,5	5,3
TARRAGONA	371.988	251.716	67,7	32,3	19,2	28,4	18,8	27,8	9,5	14,0	9,4	13,9	3,1	4,5	2,7	4,0	3,8	5,7
CATALUNYA	4.387.242	3.007.024	68,5	31,5	20,0	29,2	13,0	19,0	11,7	17,0	11,0	16,1	2,8	4,1	2,4	3,6	6,1	8,8

(1) % sobre electors

(2) % sobre votants

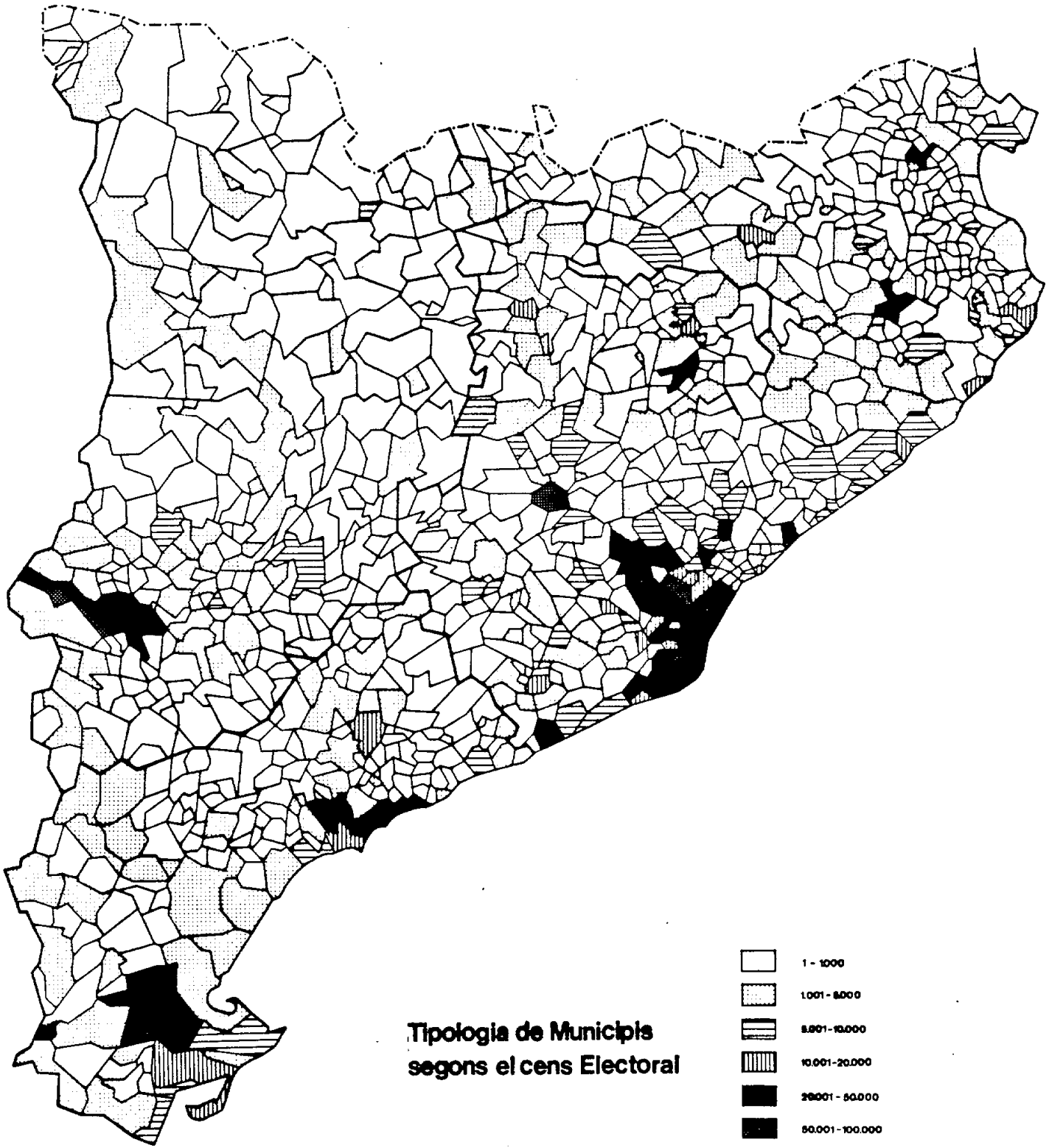
Les eleccions de 1979 reproduïxen amb petites variacions l'orientació del vot de 1977, prou diferenciada de la de la resta de l'Estat Espanyol (5). Les principals característiques d'aquesta pauta d'orientació del vot a Catalunya son: Un model cuatripartític format per UCD, CiU, PSC i PSUC en front al sistema bipolar estatal UCD-PSOE i un increment de la tendència esquerrana respecte del 1977 amb una presència més important dels partits extraparlamentaris. L'ordre dels partits es modifica. El 1977, els socialistes obtenen el primer lloc seguits pels comunistes, compartint PDC i UCD el tercer lloc. El 1979 continuen guanyant els socialistes però CC-UCD passa a ocupar el segon lloc seguit pel PSUC, CiU i ERC. A grans trets, es manté la implantació territorial dels partits. L'abstenció segueix preferentment localitzada a les zones rurals junt amb l'UCD i l'ERC i socialistes i comunistes en zones industrials amb forta presència de població immigrada. Com veurem, el 1979 com el 1977, es manté com a factor polític més important el d'Esquerra-Dreta, significativament correlacionat amb un eix d'Urbanització-Ruralitat, i un segon factor de caràcter preferentment ideològic i que podriem denominar de nacionalisme moderat i que en aquestes eleccions perd importància respecte a les de 1977 degut a que a Catalunya incideix també molt la dialèctica estatal Partit del Govern-Socialisme, desplaçant-se cap a l'UCD comarques que anteriorment romanien a l'espai de CDC. Un desplaçament en sentit contrari -de l'UCD cap a CiU- es donarà a les eleccions del Parlament de Catalunya de 20 de març de 1980.

En aquest estudi que presentem intentem una aproximació geogràfica i estadística als resultats de les eleccions generals del 1979 a Catalunya. En primer lloc presentarem mapes comentats per a l'abstenció i els principals partits i, en segon lloc, una anàlisi estadística dels resultats seguint la línia de la que varem realitzar per a les eleccions de 1977.

4 (5) Vegeu "Equip de Sociologia Electoral (U.A.B.)". Atlas electoral de Catalunya 1976-1980, Estudis Electorals nº 3, ed. Fundació Jaume Bofill, Barcelona, 1981

LEGISLATIVES 1979

PER COMARQUES	ELECTORS	VOTANTS	BLANCS		NIMS		P.S.C.		S.C.-U.C.D.		P.S.U.C.		E.R.C.-F.N.C.		C.D.		ALTRCS				
			(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)			
1. ALT CAMP	24.790	18.120	73,1	0,1	0,1	0,7	0,9	20,4	27,8	15,2	20,8	9,2	12,6	15,7	21,5	5,6	7,6	2,0	2,8	4,2	5,9
2. ALT EMPORDA	59.600	41.019	68,8	0,2	0,3	1,2	1,8	19,9	29,0	18,4	26,7	3,8	5,6	14,5	21,0	4,4	6,5	2,6	3,8	3,8	5,3
3. ALT PENEDES	45.919	33.141	72,1	0,5	0,6	1,0	2,4	22,9	31,8	13,6	18,8	6,1	8,5	16,5	22,9	2,9	4,1	1,7	2,4	6,0	8,3
4. ALT URCELL	15.471	9.531	61,6	0,2	0,3	1,0	1,6	12,3	20,0	22,9	37,2	4,8	7,7	11,4	18,5	5,0	8,2	1,8	3,0	2,2	3,5
5. ANOIA	55.412	39.089	70,5	0,3	0,5	2,0	2,9	20,6	29,2	13,5	19,1	6,8	9,6	15,9	22,6	2,5	3,6	2,7	3,8	6,1	8,7
6. BAÇES	114.893	85.250	74,1	0,2	0,3	1,9	2,5	20,8	28,0	12,7	17,1	11,1	15,0	15,9	21,4	2,7	3,7	2,4	3,3	6,4	8,7
7. BAIX CAMP	83.645	54.777	65,5	0,1	0,2	1,1	1,6	19,7	30,1	16,1	24,6	8,5	12,9	10,4	15,9	3,6	5,4	2,0	3,1	4,0	6,2
8. BAIX EBRE	52.390	34.442	65,7	0,2	0,2	0,9	1,3	15,8	24,1	24,0	36,5	8,4	12,7	6,1	9,3	2,2	3,4	4,5	6,8	3,6	5,7
9. BAIX EMPORDA	59.056	42.462	71,9	0,2	0,3	1,0	1,3	21,9	30,5	17,6	24,4	8,3	11,6	16,1	22,4	2,8	3,9	1,3	1,8	2,7	3,8
10. BAIX LLOBREGAT	329.701	240.166	72,8	0,2	0,3	1,4	1,9	25,2	34,6	8,6	11,8	19,5	26,7	7,7	10,6	1,6	2,2	1,3	1,7	7,3	10,2
11. BAIX PENEDES	20.095	14.594	72,6	0,1	0,2	1,3	1,8	27,8	38,3	14,1	19,4	5,7	7,8	15,4	21,2	2,0	2,7	2,1	2,9	4,1	5,7
12. BARCELONES	1.983.989	1.307.375	65,9	0,3	0,4	1,1	1,6	19,6	29,7	11,7	17,7	11,8	17,9	9,3	14,1	2,8	4,2	2,8	4,3	6,5	10,0
13. BERGUEDA	33.852	23.285	68,8	0,2	0,3	1,5	2,2	12,5	18,1	14,6	21,2	8,9	12,9	16,0	23,2	4,9	7,1	1,7	2,5	8,5	12,5
14. Cerdanya	9.669	6.176	63,8	0,1	0,2	0,7	1,1	13,3	20,8	18,7	29,3	4,3	6,7	19,1	29,9	1,7	2,7	3,5	5,5	2,4	3,8
15. COMCA DE BARCELONA	14.467	9.466	65,4	0,1	0,2	1,1	1,7	12,2	18,6	19,4	29,6	10,2	15,6	13,7	21,0	2,9	4,5	2,7	4,2	3,1	4,6
16. GARRAF	49.074	36.011	73,4	0,3	0,4	1,8	2,4	24,5	33,4	13,6	18,5	11,8	16,1	9,4	12,8	3,3	4,5	1,3	1,7	7,4	10,1
17. GARRIGUES	18.503	12.863	69,5	0,2	0,3	0,9	1,2	21,3	30,6	18,0	25,9	7,2	10,3	9,2	13,3	5,8	8,4	1,4	2,0	5,5	8,0
18. GARRIXA	35.424	26.231	74,0	0,3	0,4	1,3	1,8	16,8	22,7	16,5	22,3	4,5	6,0	26,1	35,2	2,9	3,9	2,0	2,7	3,6	5,0
19. GIRONES	94.172	67.562	71,7	0,3	0,4	1,3	1,8	20,2	28,1	17,5	24,4	7,4	10,4	15,4	21,5	2,5	3,5	3,1	4,3	4,0	5,6
20. MARESHA	172.456	125.996	73,1	0,2	0,3	1,3	1,8	20,3	27,8	11,9	16,2	10,1	13,9	16,7	22,8	3,4	4,6	2,5	3,4	6,7	9,1
21. MONTSA	37.347	24.757	66,3	0,1	0,1	0,8	1,2	21,1	31,8	24,1	36,3	9,9	14,9	4,4	6,7	1,9	2,8	1,7	2,6	2,3	3,6
22. NOGUERA	35.707	23.038	64,5	0,2	0,3	0,7	1,2	13,3	20,6	21,0	32,5	8,8	13,6	9,6	14,8	6,4	9,9	1,8	2,8	2,7	4,3
23. OSONA	79.417	57.604	72,5	0,3	0,4	1,8	2,4	12,3	17,0	14,4	19,9	6,7	9,3	22,5	31,1	4,6	6,3	2,2	3,1	7,5	10,3
24. PALLARS JUSSA	15.151	8.944	59,0	0,2	0,3	0,7	1,1	11,2	19,0	18,9	32,0	4,3	7,3	14,5	24,5	5,9	10,0	1,1	1,8	2,2	4,0
25. PALLARS SOBIRA	5.109	2.945	57,6	0,3	0,5	0,6	1,1	15,1	26,2	20,0	34,8	2,1	3,7	8,3	14,4	8,5	14,7	0,8	1,4	1,9	3,2
26. PRIORAT	8.721	6.160	70,6	0,4	0,6	0,6	0,8	16,5	23,4	20,9	29,6	12,8	18,1	8,9	12,5	5,4	7,7	1,2	1,8	3,9	5,5
27. RIBERA D'EBRE	19.623	12.956	66,0	0,1	0,1	1,0	1,6	16,3	24,7	18,8	28,5	11,0	16,6	6,9	10,5	5,4	8,2	2,8	4,2	3,7	5,6
28. RIPOLLES	25.925	19.065	73,5	0,1	0,2	1,3	1,8	20,1	27,3	17,4	23,7	6,8	9,2	19,4	26,4	2,9	3,9	1,4	1,9	4,1	5,5
29. SEGARRA	13.859	8.145	58,8	0,3	0,4	1,0	1,6	9,3	15,9	25,6	43,7	3,8	6,5	10,2	17,4	2,5	4,2	3,0	5,0	3,1	5,3
30. SEGRIA	121.078	81.939	67,7	0,3	0,4	1,0	1,5	19,1	28,3	19,3	28,5	8,9	13,1	8,1	11,9	4,5	6,7	2,4	3,5	4,1	6,1
31. SELVA	57.508	41.186	71,6	0,1	0,2	1,2	1,6	18,4	25,7	16,2	22,7	8,0	11,1	19,4	27,0	2,7	3,8	2,4	3,4	3,2	4,5
32. SOLSONES	8.480	4.740	55,9	0,2	0,3	0,8	1,5	5,7	10,2	19,0	34,0	1,3	2,3	20,7	37,1	2,0	3,5	3,1	5,5	3,1	5,6
33. TARRAGONES	99.416	68.620	69,0	0,2	0,4	1,2	1,7	20,5	29,7	16,8	24,3	11,2	16,3	9,3	13,4	2,5	3,6	2,8	4,0	4,5	6,6
34. TERRA ALTA	11.373	7.759	68,2	0,1	0,1	0,9	1,3	12,1	17,7	28,9	42,4	7,1	10,4	8,4	12,3	3,2	4,7	5,0	7,4	2,5	3,7
35. URCELL	27.064	18.000	66,5	0,3	0,5	1,1	1,7	14,5	21,8	22,2	33,4	3,1	4,6	14,3	21,5	6,5	9,8	1,5	2,2	3,0	4,5
36. VALL D'ARAN	4.342	2.898	66,7	0,3	0,5	0,8	1,2	16,2	24,3	29,5	44,3	3,5	5,2	9,8	14,6	1,0	1,5	3,2	4,8	2,4	3,6
37. VALLES OCCIDENTAL	403.927	288.870	71,5	0,3	0,4	1,2	1,7	21,0	29,4	10,0	14,0	17,9	25,0	10,0	14,0	1,9	2,7	2,2	3,1	6,9	9,6
38. VALLES ORIENTAL	140.617	101.842	72,4	0,2	0,3	1,7	2,4	23,0	31,8	11,2	15,5	11,5	15,9	14,9	20,6	1,2	1,7	1,8	2,5	6,7	9,3

**Tipologia de Municipis
segons el cens Electoral**

	1 - 1000
	1001 - 5000
	5001 - 10.000
	10.001 - 20.000
	20001 - 50.000
	50.001 - 100.000
	> 100.000

1.- GEOGRAFIA ELECTORAL

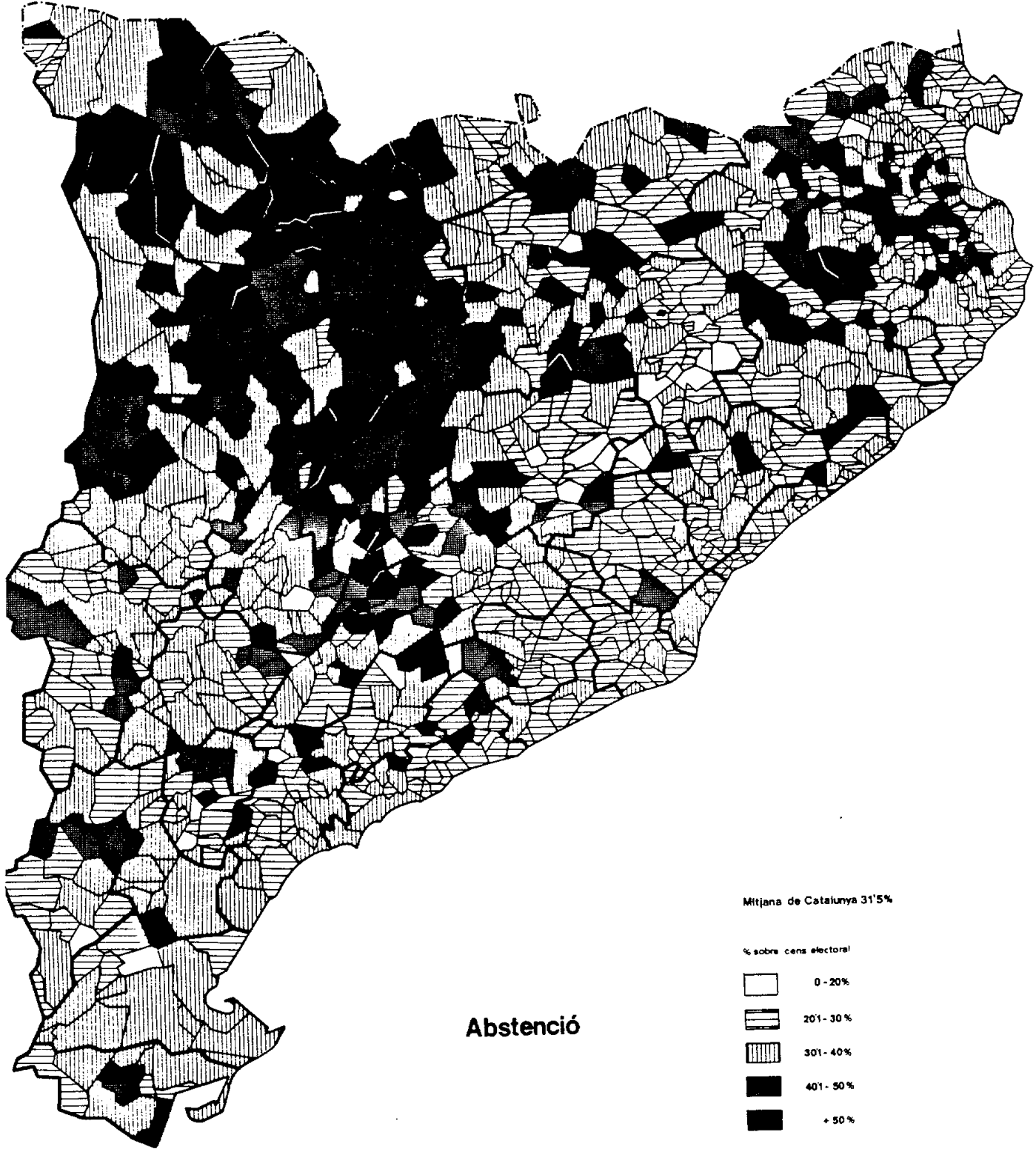
Realitzada en altres estudis la geografia electoral comarcal (7) de Catalunya, presentem ara 6 mapes a nivell municipal pels principals partits i per l'abstenció. Els mapes ens mostren l'implantació de les candidatures a partir dels percentatges de vots que aquestes obtenen sobre el cens electoral. Emprem el percentatge sobre cens per tal de que sigui més fàcil comparar mapes de diferents eleccions malgrat les fortes oscil·lacions de la participació (8). Com a cloenda del comentari cartogràfic incluïm uns mapes comarcals amb l'evolució 1977/1979.

1.1 Abstencionisme i participació

El referèndum constitucional del 6 de desembre de 1978 havia revelat una forta actitud abstencionista en l'electorat espanyol i català (més de 10% respecte les legislatives de 1977). Les eleccions de març de 1979 ens diuen que aquell fenomen no era exclusivament imputable a la naturalesa d'una consulta referendària perquè la taxa d'abstenció es manté en cotes relativament elevades en comparació amb altres països europeus.

La incorporació a l'electorat dels joves majors de 18 anys amplia probablement l'efecte inhibicionista, juntament amb els defectes tècnics dels cens electorals. Però això no pot fer ignorar els factors estrictament polítics que han pesat en la conducta abstencionista d'una bona part de la ciutadania. La mitjana d'abstenció a Catalunya se situa en el 31,5% del cens electoral, semblant a la registrada en el conjunt d'Espanya (31,7%). Respecte a les legislatives de 1977, s'observa un increment de l'abstencionisme del 10,8% que a diferència de 1977 l'acosta a l'abstencionisme registrat en el període republicà, especialment a les legislatives de 1931 i 1936.

- 5 (7) Vegeu "Atlas Electoral de Catalunya 1976-1980" (op cit)
Un primer comentari d'aquests mapes a "Atlas socio-econòmic de Catalunya", Ed. Sirocco, 1983
- 6 (8) Els mapes electorals municipals de les legislatives de 1977 a ESTUDIS ELECTORALS, s (1981). Els de 1980 en aquesta mateixa revista. Els resultats electorals de 1979 per tots els municipis de Catalunya han estat editats per l'Equip de Sociologia Electoral (UAB) i pel Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya.

A nivell de circumscripció, Lleida i Tarragona continuen essent les més abstencionistes, Girona és la més participacionista i Barcelona es manté amb una abstenció intermedia igual a la mitjana de Catalunya. L'increment de l'abstenció per circumscripcions respecte 1977 ens revela que l'increment més fort es dona a Lleida (+ 13,5%). A Barcelona l'increment és igual al registrat a tot Catalunya (10,8%), mentre que a Girona i Tarragona es troba lleugerament per sota de la mitjana (10%).

A nivell comarcal, al igual que per circumscripcions, són les comarques lleidatanes i tarragonines les més abstencionistes, junt amb el Barcelonès de la circumscripció de Barcelona. No obstant, cal dir que la màxima abstenció es dona en les comarques del nord de Lleida que oscil.la entre el 35 i el 44%. Menor -encara que important- és l'abstencionisme registrat en les comarques del sud de Lleida i en les tarragonines i el Barcelonès que oscil.la entre el 30 i el 35%. Per contra, la major participació es dona en les comarques gironines i les barcelonines -excepte el Barcelonès-.

Respecte al 1977 l'increment de l'abstenció a nivell comarcal és bastant homogènia a la majoria de comarques, amb increments que oscil.len entre el 9 i el 13%. Els majors increments es donen a la Segarra (+ 15,6%), Solsonès (+ 14,6%), Urgell (+ 14,5%) i Segrià (13,5%). Per contra el menor increment de l'abstenció es situa a la Garrotxa (+ 7,2%), Baix Camp (+ 7,6%) i Priorat (+ 8,1%).

Malgrat l'increment generalitzat de l'abstenció arreu de Catalunya, el mapa de l'abstenció de 1979 és semblant al de 1977. La Catalunya més participativa correspon a les circumscripcions de Barcelona i Girona, mentre que la més abstencionista a les de Lleida i Tarragona.

A nivell municipal, el mapa revela dues zones d'abstencionisme. Una zona molt abstencionista -entre el 40 i el 60%- situada en els municipis que formen les comarques del nord i est de Lleida, amb l'excepció de la Vall d'Aran; i una altre zona amb un abstencionisme important però més moderat -entre el 20 i el 40%- situada a la resta del territori de Catalunya, formada pels municipis de les circumscripcions de Barcelona, Girona i Tarragona, així com dels de les comarques del sud de Lleida i la Vall d'Aran.

No obstant aquesta panoràmica general, al interior de cada circumscripció s'observen graus d'abstencionisme diferenciat.

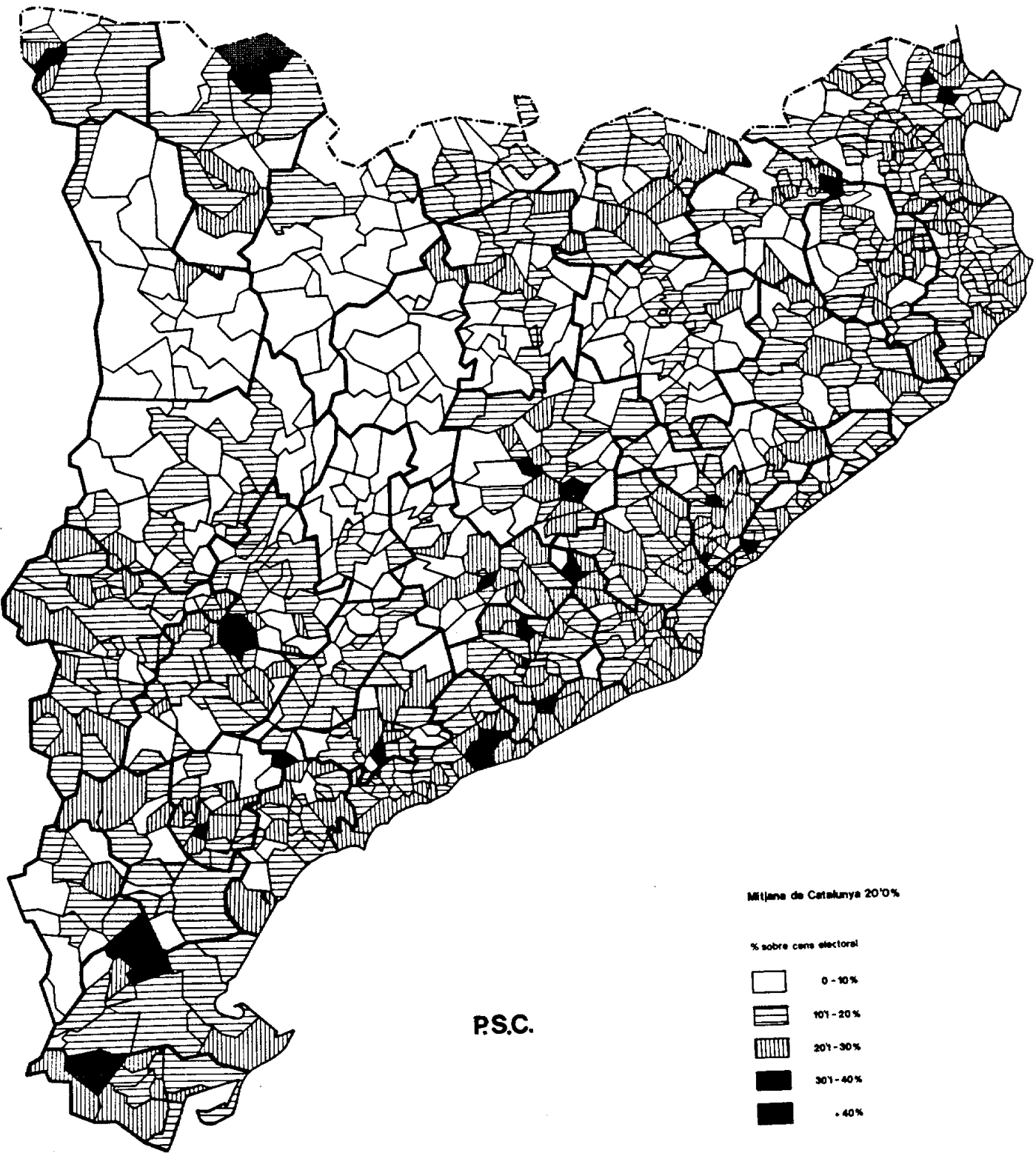
A la circumscripció de Barcelona, els municipis més interiors situats a les comarques del Berguedà, Bages, Anoia i Osona, son contigües a aquest. Cal observar que fins i tot en les comarques interiors hi ha bastants municipis amb percentatges d'abstenció superiors al 40%. Son municipis petits i rurals. En canvi, es destaca la relativament baixa abstenció que es dona en els municipis industrialitzats del Baix Llobregat, Vallès Occidental i Garraf.

En la circumscripció de Girona, si bé presenta una gran homogeneïtat cal distingir una zona més participativa situada en els municipis del litoral, i una altre més abstencionista situada en el interior que abarcaria alguns municipis de la Garrotxa, Gironès i Baix Empordà, amb abstencions superiors al 40%.

A la circumscripció de Tarragona, també s'observa una gran homogeneïtat en la majoria de municipis que presenten una abstenció que oscil·la entre el 20 i el 40%, si bé hi hauria una vintena de municipis dispersos arreu del territori que superen el 40% d'abstenció. També cal destacar al nord de la circumscripció, a la Conca de Barberà, un petit nucli de municipis contigus a la comarca de la Segarra lleidatana, on l'abstenció igualment supera el 40%.

Finalment, és a la circumscripció de Lleida on es dona el major percentatge d'abstencionisme, dibuixant-se dues zones. La zona més abstencionista -que a la vegada ho és de Catalunya-, que com hem dit abans es localitza en els municipis de les comarques del nord i est, que va des del Pallars Sobirà fins a l'Urgell, on l'abstenció es del 40 al 60%; i una zona menys abstencionista, que correspon als municipis de les comarques del sud de Lleida -Segrià, Noguera i Les Garrigues- i la Vall d'Aran on l'abstenció es mou entre el 30 i el 40%.

Respecte a les legislatives de 1977, en general, s'observa una major homogeneïtzació en l'implantació de l'abstenció arreu del territori degut al creixement generalitzat d'aquesta, si bé segueixen éssent més abstencionistes les zones que ja ho eren el 1977, especialment els municipis del nord i est de Lleida.

1.2 Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE)

Obté el 20% de vots sobre el cens electoral, equivalent al 29,2% dels vots emesos, situant-se en primer lloc en nombre de vots a Catalunya, seguit de CC-UCD i PSUC. Comparant aquests percentatges amb els assolits a les legislatives de 1977, s'observa una pèrdua del 2,5% respecte al cens electoral, mentre que augmenta un 0,8% respecte als votants. Aquesta contradicció, que també es dona en CC-UCD, és deguda a que el cens electoral de 1979 és incrementat, ja que per primera vegada tenen dret al vot els majors de 18 anys, mentre que en l'anterior consulta només podien votar els majors de 21 anys. En canvi l'augment en el percentatge sobre els votants és degut a la disminució global del nº de votants, doncs el PSC obté pràcticament el mateix nombre de vots en les dues eleccions.

L'anàlisi per circumscripcions ens assenyala una major homogeneïtzació en la seva implantació, ja que si bé disminueix lleugerament la seva força a la circumscripció de Barcelona, en canvi es manté a Girona i millora notablement a Tarragona i Lleida. Concretament a Tarragona i Girona, que en l'any 1977 era la segona força, arriba en primer lloc, mentre que a Lleida assoleix el segon lloc, éssent superat només per CC-UCD.

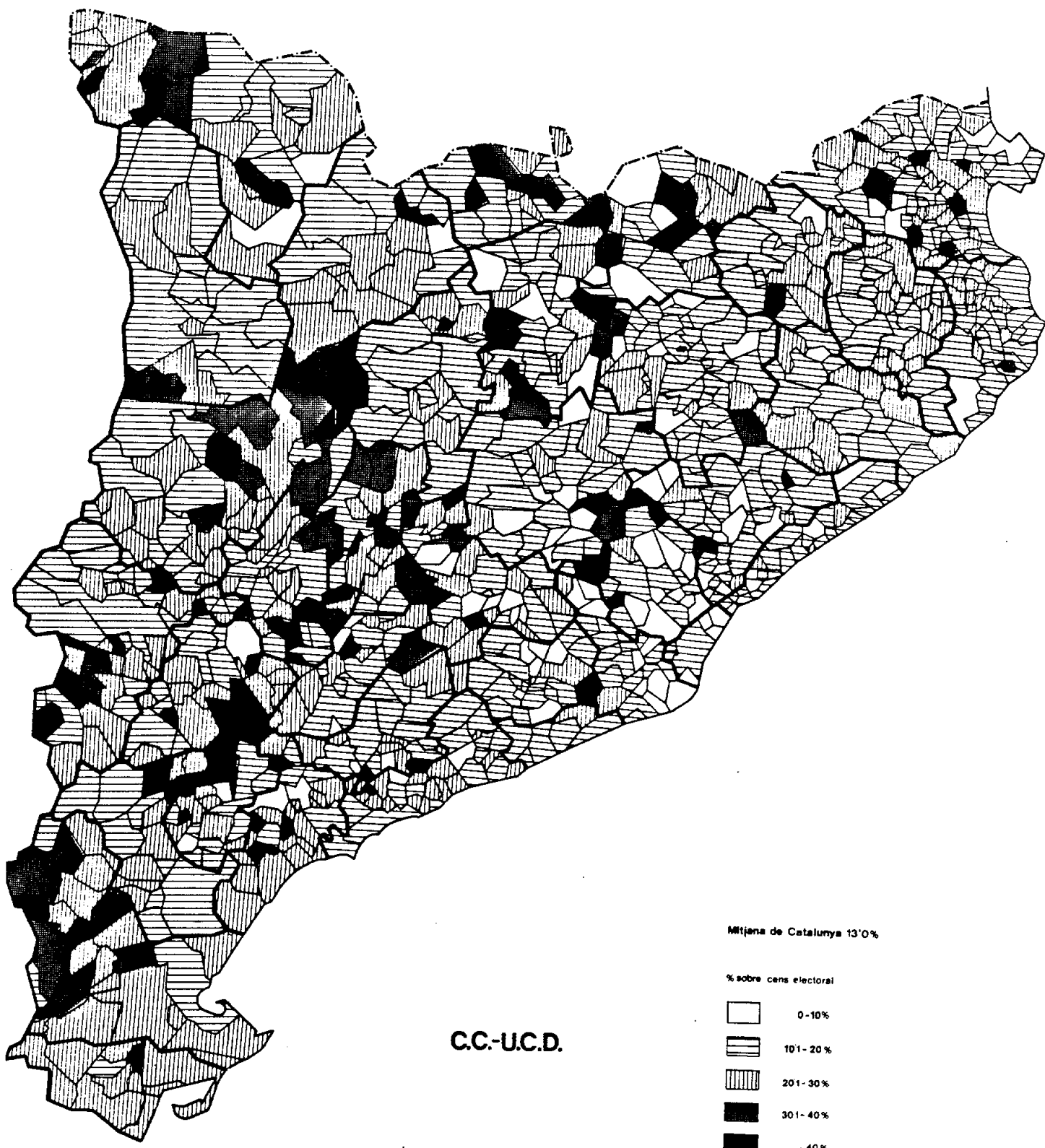
Quant a la implantació comarcal, s'observa una lleugera disminució en les comarques més industrialitzades i poblades, mentre que millora notablement els seus resultats en les comarques intermèdies i rurals, especialment de la circumscripció de Lleida. Entre les primeres és de destacar la pèrdua del 7,3% a Garraf i del 5% al Barcelonès, mentre que en les segones l'augment del 14% a Les Garrigues i del 11% al Pallars Sobirà. La davallada de la participació sembla explicar aquesta disminució socialista en les comarques més industrialitzades, mentre que en les comarques rurals, sembla que aquest factor no l'hauria afectat, i si, en canvi, s'hauria beneficiat de la bipolarització a nivell d'Estat, i del trasvassament de l'electorat del PSC-R-integrat el 1977 a la candidatura del Pacte Democràtic, i ara fusionat en el PSC-(PSC-PSOE), especialment en les comarques lleidatanes.

A nivell municipal, el mapa revela una gran homogeneïtzació en la major part de les comarques del litoral i pre-litoral. En general, l'implantació es situa entre el 10 i el 30% dels vots respecte el cens electoral a la majoria de municipis. Per sobre del 30% es troben alguns municipis dispersos dels que podem destacar: El Vendrell, Sta. Coloma de Gramanet, Arbeca, i municipis pròxims a capitals comarcals amb un índex d'industrialització important. Així, Sant Joan de Torruella i Rocafort a Manresa, Canovelles a Granollers, i Vilanova del Camí a Igualada.

Menor es l'implantació socialista en els municipis de les comarques interiors de Catalunya. En aquestes comarques, la força electoral es localitza a les capitals comarcals i a alguns municipis del voltant d'aquestes, on hi ha una certa industrialització. És el cas de comarques com Osona, Berguedà, La Noguera, etc.

En canvi es relativament feble -per sota del 10%- l'implantació en els municipis de les comarques més rurals de Lleida (Alt Urgell, Pallars Jussà, Solsonès, Segarra).

Respecte a les legislatives de 1977, les diferències més importants són en primer lloc, una implantació territorial més extensa i més homogènea. A la vegada, i degut probablement al increment de l'abstenció, disminueix la seva quota electoral en els municipis més industrialitzats de les comarques de la regió primera -Baix Llobregat, Vallès Occidental, Garraf, Barcelonès-, qu'era on bàsicament concentrava la seva força electoral. També cal destacar la pèrdua que s'observa en els municipis de les comarques del Ripollès, Garrotxa, Baix Penedès i Priorat. En canvi, millora, en general, en la resta de municipis gironins i tarra-gonins, així com en els situats en les comarques lleidatanes de Les Garrigues, Urgell, Pallars Sobirà i Vall d'Aran, municipis aquests, que l'any 1977 havien mostrat més preferència per la candidatura del Pacte Democràtic, en la que hi figurava el PSC-ex Reagrupament. És probable, que l'incorporació del PSC-ex R. al PSC, hagi contribuït al travassament d'electorat, tenint en compte ademeés que el 1979 el cap de la llista del PSC per Lleida, Josep Pau, havia estat elegit diputat el 1977 per la candidatura del Pacte Democràtic.

C.C.-U.C.D.

Mitjana de Catalunya 13'0%

% sobre cens electoral

- 0-10%
- 10'-20%
- 20'-30%
- 30'-40%
- + 40%

1.3 Centristes de Catalunya-UCD

En aquestes eleccions, el partit del Govern obté a Catalunya el 13% dels vots sobre el cens electoral i el 19% sobre els sufragis emesos, situant-se en segon lloc, i superant, respecte el 1977, al PSUC i CiU. Aquestes eleccions van suposar per a CC-UCD, mantenir la seva quota electoral pel que fa al Cens electoral i un augment del 2,2% dels votants respecte al 1977. L'anàlisi per circumscripcions revela una implantació molt homogènia, a Tarragona, Lleida i Girona, i continua éssent Barcelona, la circumscripció on obté uns resultats més febles. Comparant-ho amb les eleccions de 1977 s'observa que millora els seus resultats a Girona (+ 2,8%) i Lleida (+ 1,5%) situant-se en segon i primer lloc, respectivament. En canvi a Tarragona on el 1977 havia quedat en primer lloc, es veu lleugerament superat pel PSC, perdent el 2% dels vots. Barcelona, continua éssent la seva circumscripció més feble, malgrat haver perdut només el 0,5% dels vots i superar a CiU, situant-se en tercer lloc. Quant a la implantació comarcal, al igual que el 1977, CC-UCD obté uns resultats molt homogenis, ja que llevat del Baix Llobregat, no obté resultats inferiors al 10%, situant-se a la majoria de comarques entre el 10 i el 25%. Les cotes màximes (entre un 25-30%) les obté a tres comarques: Vall d'Aran, Terra Alta i Segarra.

Tot i la seva regularitat d'implantació a nivell comarcal, s'observa alguna variació respecte 1977. CC-UCD sofreix pèrdues importants a les comarques on havia tingut els seus millors resultats. Així perd el 10% de vots a la Vall d'Aran i Terra Alta, el 8% al Baix Ebre i el 6% al Montsià. L'increment de l'abstenció i el lleuger augment socialista en aquestes comarques poden ésser les raons. En canvi són de destacar els increments que experimenta en les comarques gironines i en bona part de les lleidatanes. En aquest sentit són importants els del Pallars Sobirà (+ 7,6%), Urgell (+ 6,6%), Ripollès i Garrotxa (+ 5%). En general els augments es donen en comarques on CiU sofreix pèrdues importants i on el 1977 la coalició demòcrata cristiana UCD-CC havia obtingut resultats apreciables. En aquestes eleccions UCD sembla beneficiar-se del suport d'antics votants del PDC i d'UCD-CC, sobre tot a Lleida i Girona.

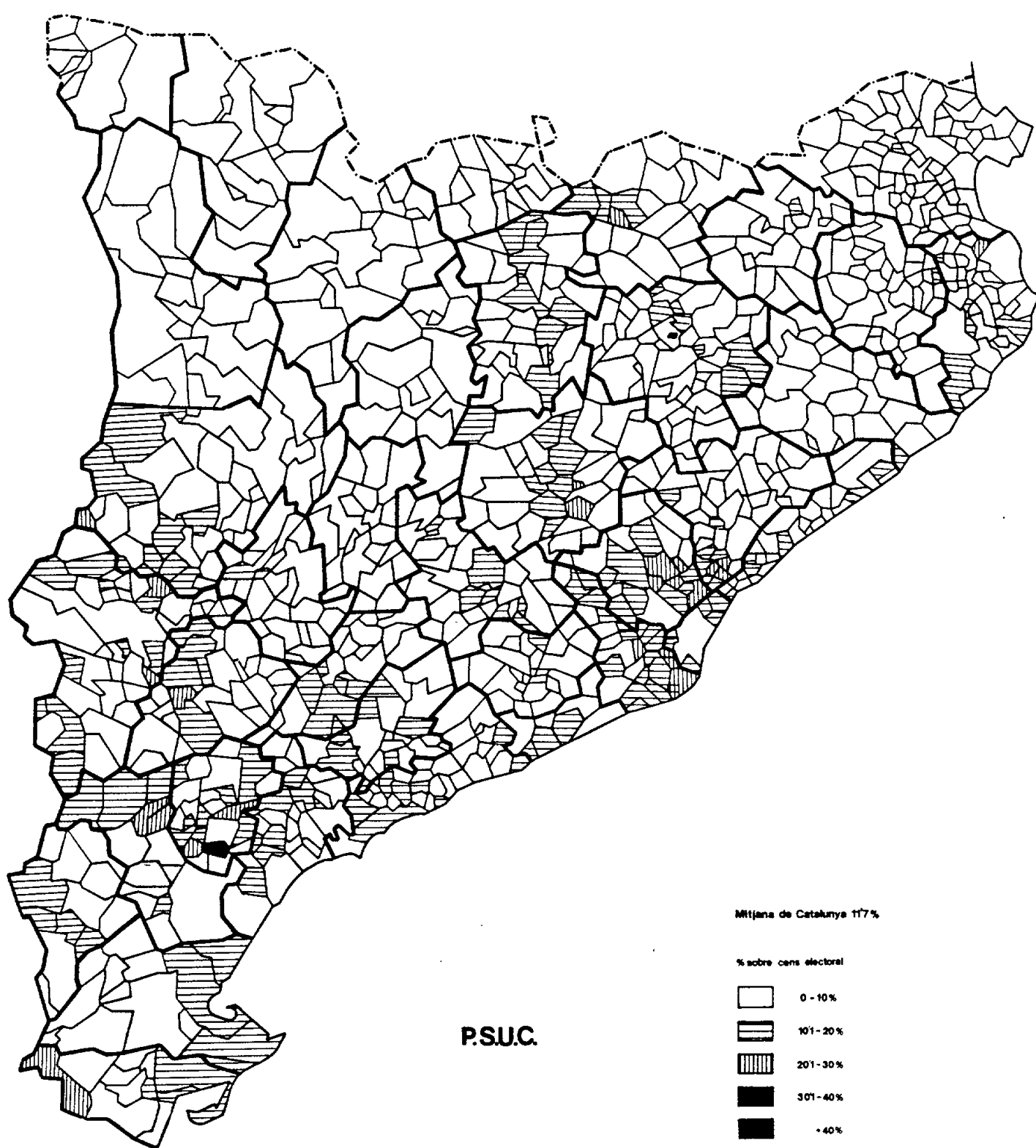
CC-UCD es el partit que arreu de Catalunya presenta a nivell municipal uns resultats més homogenis, ja que en la majoria de pobles obté una quota electoral que oscil·la entre el 10 i el 30% dels vots, excepte en alguns, bàsicament rurals, situats a la vegueria de l'Ebre, Solsonès i Segarra on obté més del 30%.

Cal notar però, la feble implantació assolida en els centres industrialitzats del Baix Llobregat, Barcelonès i Vallès Occidental on no arriba al 10% dels vots.

Respecte a les legislatives de 1977, s'observa una implantació més homogènia arreu del territori, degut a la millora de la seva quota electoral en els municipis del interior de la circumscripció de Barcelona -Berguedà, Osona,- així com en el conjunt de Girona. Aquest augment es degut com ja hem assenyalat al trasvassament tant de l'electorat democristià del 1977 com d'una part del Pacte Democràtic segons es desprèn de les pèrdues assolides per CiU en aquestes comarques. Per contra, si bé manté, en línies generals, la seva força a Lleida i Tarragona, cal destacar que en aquestes circumscripcions UCD sofreix pèrdues importants en aquelles zones rurals on havia obtingut millors percentatges relatius: a la vegueria de l'Ebre, la Vall d'Aran, Solsonès i Segarra. Aquestes pèrdues de CC-UCD en aquests indrets poden ésser explicades tant per l'increment de l'abstenció com pel del PSC, especialment en els municipis de la Vall d'Aran i de les comarques de l'Ebre.

1.4 Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC)

Obté el 11,7% de vots sobre el cens electoral, equivalent al 17,1% dels vots emesos, que el situa en tercer lloc en nombre de vots a Catalunya. Respecte el 1977 cedeix el segon lloc a CC-UCD, i perd 51.000 vots que fa disminuir la seva quota electoral en un 2,7% respecte el cens electoral i en un 1,1% respecte els votants. L'anàlisi per circumscripcions revela que el PSUC segueix concentrant la seva força electoral a les circumscripcions de Barcelona i Tarragona, on conserva el segon i tercer lloc respectivament, malgrat la pèrdua de prop del 3% dels vots en ambdues circumscripcions. Lleida i Girona continuen éssent les circumscrip-

Mitjana de Catalunya 11.7%

% sobre cens electoral

- 0 - 10%
- 10.1 - 20%
- 20.1 - 30%
- 30.1 - 40%
- > 40%

P.S.U.C.

ciens amb més feble implantació encara que la pèrdua de vots és més baixa que en les altres dues circumscripcions abans esmentades. A Girona perd el 1,5% i a Lleida el 2,6%.

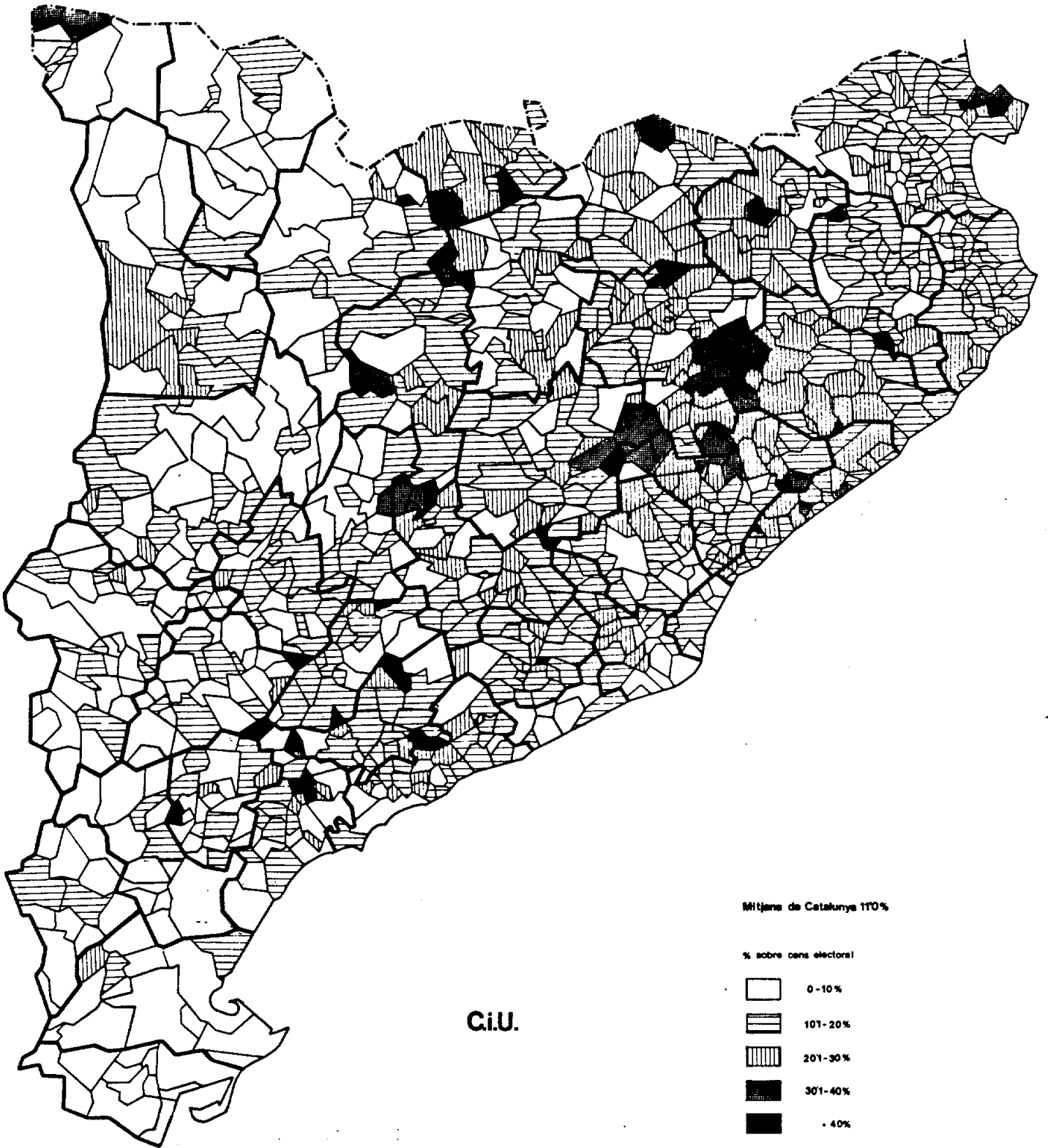
Quant a la implantació comarcal, s'observa una lleugera disminució en les comarques més industrialitzades i poblades, que són les que concentren la major part de l'electorat comunista. En aquest sentit cal destacar que les pèrdues més importants es localitzen al Vallès Occidental, Baix Llobregat i Tarragonès. En canvi, en les comarques on la implantació comunista era més feble el 1977, s'observa una estabilització de l'electorat. Al igual que pels socialistes, la davallada de la participació, sembla explicar aquesta disminució del vot comunista en les comarques més industrialitzades, mentre que en les comarques rurals, aquest factor no l'hauria afectat.

Al igual que en les eleccions de 1977 i de 1980, es confirma que el PSUC té un electorat extremadament concentrat en unes poques comarques, en les quals reuneix la part principalíssima del seu vot. Aquesta gran concentració s'aguditza pel fet que aquestes comarques -Baix Llobregat, Barcelonès, Vallès Occidental, Tarragonès...- són justament les més densament poblades del país.

A nivell municipal, el mapa revela, al igual que a nivell comarcal, una implantació molt desigual, concentrada en les comarques del litoral barceloní i tarragoní, així com en algunes contigües a aquestes i en les del sud de Lleida.

Cal dir, però, que l'implantació comunista en aquestes comarques tampoc es homogenia, sine que es troba localitzada, sobretot a la circumscripció de Barcelona, als municipis més industrialitzats i poblats, amb immigració important, on assoleix entre el 10 i el 30% del cens electoral. Només al municipi de Marçà, al Priorat, el PSUC supera el 30%.

En la resta de municipis, l'implantació comunista no arribava al 10%, amb l'excepció d'alguns nuclis situats en comarques del interior de Catalunya com el Berguedà, i el Bages, així com la zona de Terelló i Roda de Ter (Osona) i Ribes (Ripollès). Son muni

cipis situats en comarques mixtes amb un nivell d'industrialització important.

Respecte a les legislatives de 1977, l'implantació del PSUC es pràcticament la mateixa i situada gairebé en els mateixos municipis, si bé disminueix en intensitat, donat l'increment de l'absència, especialment en les àrees on la seva força electoral era més evident (Baix Llobregat, Barcelonès, Vallès Occidental i Oriental, Tarragonès). En la resta de municipis, i especialment els situats en les comarques del nord de Lleida, i Girona, on la seva implantació era molt feble el 1977, es manté pràcticament estable.

1.5 Convergència i Unió (CiU)

Convergència Democràtica de Catalunya, que vertebrava el 1977 la coalició Pacte Democràtic per Catalunya de la qual formen part bàsicament Esquerra Democràtica i el Partit Socialista ex-Reagrupament, el 1979 engloba ja en el seu sí Esquerra Democràtica i pacta amb Unió Democràtica de Catalunya -partit demòcrata-cristià- la coalició Convergència i Unió que també es presentarà a les eleccions del Parlament de Catalunya.

Obté el 11% dels vots sobre el cens electoral, que representa el 16,1% dels vots emesos que el situa en quart lloc en nombre de vots a Catalunya. Respecte al 1977 perd el 2,3% dels vots respecte el cens electoral i el 0,7% respecte els votants.

A nivell de circumscripció, s'observa que mentre manté l'implantació electoral a les seves circumscripcions més febles Barcelona i Tarragona, en canvi, sofreix pèrdues importants a les circumscripcions de Lleida i Girona que són les que el 1977 havien donat millor acollida a l'oferta electoral del Pacte Democràtic. A Lleida perd el 8,8% dels vots i a Girona el 4,4%. Això fa que el seu mapa electoral, que l'any 1977 revelava una implantació desigual a les diverses comarques, el 1979 tendeixi a homogeneïtzar-se.

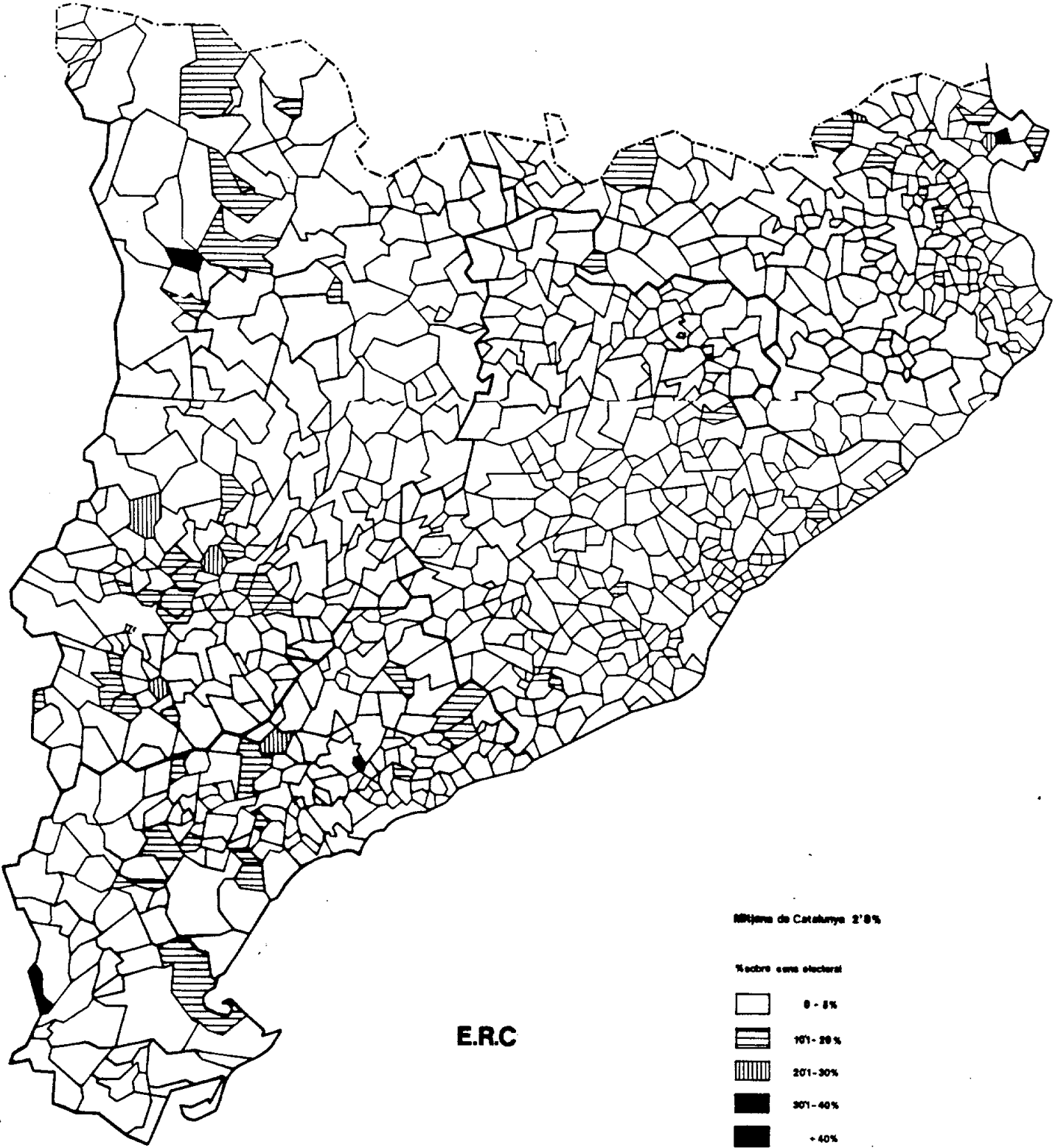
Quant a la implantació comarcal, s'observen pèrdues generalitzades a totes les comarques, si bé molt menors a les comarques bar

celonines i tarragonines, llevat del Berguedà on perd el 15% dels vots assolits el 1977. Per contra, les majors pèrdues es localitzen, sobretot, a les comarques lleidatanes i, en menor grau, a les gironines. En aquest sentit, destaquen la pèrdua del 27% al Pallars Sobirà, del 25% a Les Garrigues, del 14% al Pallars Jussà, així com del 8% a l'Alt Empordà. Aquestes pèrdues, que coincideixen amb augments importants dels socialistes, semblen indicar, com ja hem dit abans que hi ha un desplaçament de l'electorat del Partit Socialista -ex Reagrupament, cap els socialistes. En canvi en les comarques gironines, el desplaçament de l'electorat sembla repartir-se entre socialistes i centristes, a la vegada que cal fer notar que, en general, CiU, no sembla beneficiar-se gaire del suport de l'antic electorat demòcrata cristià (UDC), que sembla inclinar-se majoritàriament cap a la candidatura de CC-UCD, en les llistes del qual hi figura Cañellas antic líder d'UDC.

A nivell municipal, el mapa revela una implantació territorial homogènia als municipis gironins i barcelonins, així com als de les comarques de l'est de la circumscripció de Lleida i del nord de Tarragona on obté entre el 10 i el 30%, amb alguns nuclis al Bages i Osona on supera el 30% dels vots.

CiU presenta resultats més febles, per sota del 10% dels vots, a alguns municipis rurals i poc poblats -amb l'excepció de Lleida -capital- situats al nord -Pallars, Vall d'Aran, Alt Urgell- i sud -Segrià, Garrigues- de Lleida, i al sud de Tarragona -Veueria de l'Ebre-, així com a alguns municipis molt poblats i industrialitzats del litoral tarragoní i barceloní.

Comparant-ho amb les legislatives de 1977, s'observa una major homogeneïtat territorial de CiU, ja que es manté estable en aquells municipis de Tarragona i del area industrial de Barcelona, on era feble, i, en canvi, disminueix la seva força electoral en aquells indrets on era fort, es a dir, les comarques de l'interior de Barcelona, la major part dels municipis gironins així com al Pallars Sobirà i Les Garrigues, a Lleida.

1.6 Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)

ERC, que en aquestes eleccions es presenta ja sol -el 1977 ho va fer coaligat amb el Partit del Treball- obté el 2,8% dels vots sobre els vots emesos, situant-se en cinquè lloc entre les forces polítiques parlamentàries. Respecte al 1977, si bé guanya un lloc en la classificació -en aquestes eleccions ja no es presentà la coalició UCDC- perd el 0,8% dels vots respecte el cens electoral i el 0,4% dels vots emesos.

L'anàlisi per circumscripcions revela que segueix mantenint la seva força electoral a la circumscripció de Lleida i Tarragona, millora lleugerament a Girona (+ 1%) i retrocedeix, també lleugerament, a Barcelona (-1%).

Quant a la implantació comarcal, ERC es manté proporcionalment més forta als mateixos indrets del 1977 -Urgell, Noguera, Garrigues, Priorat i Ribera d'Ebre- mentre que perd els vots que li va aportar el Partit del Treball al Barcelonès, Baix Llobregat, Garraf i Alt Penedès. A la vegada cal destacar, respecte al 1977, pèrdues importants a comarques on tenia una apreciable implantació, Segarra (-6%) i Urgell (-4%). En canvi té forts augments a les comarques del nord de Lleida, especialment al Pallars Sobirà (+ 6%), deguts probablement a la presència en les llistes d'ERC de Joaquim Arana, que va sortir elegit diputat el 1977, formant part de la coalició Pacte Democràtic.

A nivell municipal, ERC només supera el 10% dels vots respecte el cens electoral, a seixanta municipis que es localitzen bàsicament en aquelles comarques on té la seva millor implantació, i situats en la seva major part a les circumscripcions de Lleida i Tarragona. En general, són municipis molt petits i rurals, amb alguna excepció com Linyola, Sert o Cadaqués.

En la major part d'aquests municipis, ERC assoleix una votació que oscil·la entre el 10 i el 20%, si bé a quatre d'ells supera el 30%. Són, Selva de Mar, Senterada, Arnés i El Milá.

1.7 Coalició Democràtica

Coalición democrática -coalició formada per Alianza Popular i Acción Ciudadana Liberal (Areilza i Senillosa)- obté a Catalunya el 2,4% dels vots i el 3,6% sobre els vots emesos, se situa en sisé lloc i és la darrera força amb representació parlamentària. Respecte el 1977 obté uns resultats semblants ja que perd el 0,3% dels vots respecte els electors i guanya el 0,1% dels vots emesos. No hem realitzat el mapa municipal per CD perquè supera el 5% no més en 10 municipis.

L'anàlisi per circumscripcions, revela que la seva implantació tendeix a homogeneïtzar-se, a diferència de 1977, en que s'observaven dues zones diferenciades: la implantació a Tarragona i Lleida (4%) era sensiblement superior a Barcelona i Girona (2,5%). En canvi, el 1979, manté la seva implantació a Barcelona i Girona mentre que es redueix a la meitat la seva força a Tarragona i Lleida.

Quant a la implantació comarcal, la seva implantació també s'homogeneïtza i en cap d'elles supera el 5% dels vots sobre el cens electoral. Respecte al 1977, s'observa, igual que a nivell de circumscripció, una pèrdua important en les comarques lleidatanes i tarragonines. Així, al Solsonès, Vall d'Aran, Ribera, Alt Urgell, Terra Alta, on oscil.lava entre el 5 i el 8%, es en el 1979 té més pèrdues. Al voltant del 4% quedant reduïda la seva força a comarques com la Terra Alta (5%) o el Baix Ebre (4,5%). En definitiva, aquestes eleccions van confirmar la poca acollida que l'oferta electoral dretana va tenir ja l'any 1977.

2.- ANALISI ESTADISTICA

Com ja varem fer en l'estudi de les Legislatives de 1977, hem complementat la geografia electoral de les principals opcions polítiques amb una anàlisi estadística per tal de descriure les estructures político-electorals subjacents i les interrelacions d'aquestes amb les estructures socio-econòmiques (7).

(7) Ha assessorat aquesta anàlisi Josep M. Oller del Departament de Bioestadística de la Universitat de Barcelona

Les variables electorals son els resultats obtinguts pels principals partits o coalicions en els 935 municipis de Catalunya i les socio-econòmiques i demogràfiques on les mateixes emprades en l'estudi de les eleccions de 1977.(8).

Quant a les tècniques estadístiques, hem emprat l'anàlisi factorial -modalitat dels components principals- per tal de descriure les estructures de vot de les quatre circumscripcions catalanes, i valorar-ne les seves similituds i divergències i el seu grau d'estabilitat respecte a les de 1977. Per correlacionar les estructures electorals i les socio-econòmiques ens ha estat força útil una anàlisi de correlació canònica que ens permet veure fins a quin punt l'estructura socio-econòmica condiona l'estructura electoral (9). A l'hora de determinar quina es la combinació òptima de variables amb més capacitat explicativa dels vots de cada candidatura, hem realitzar una anàlisi de regressió múltiple. Una vegada definits els millors predictors pels principals partits i coalicions veurem si son els mateixos que varem detectar per les eleccions de 1977.

Per una valoració crítica de les fonts i de les variavles emprades i una descripció més detallada de les tècniques estadístiques i dels límits de l'anàlisi ecològica, és útil consultar els nostres treballs anteriors (10).

2.1.- ESTRUCTURA ELECTORAL DE LES CIRCUMSCRIPCIONS CATALANES

2.1.1.- Factors electorals de 1979

De l'anàlisi de correlacions -nivell comarcal- podem deduir les coincidències i incompatibilitats territorials de les principals candidatures i de l'abstenció. El 1979 es manté l'associació ne-

(8) Vegeu en l'apèndix la llista de variables socio-econòmiques
 (9) Vegeu una descripció d'aquesta tècnica i la seva aplicació a l'estudi del comportament electoral a S. Sadocchi "Ambiente socio-económico e comportamento elettorale nei comuni della Toscana (1953-1972)". Quaderni dell'Osservatorio elettorale, nº 3, Firenze, 1978.

(10) Rose Virós: "Anàlisi estadística de les eleccions legislatives de 1977". Estudis Electorals, nº 2 Ed. Fund. Bofill, Barna 1981

ANALISI FACTORIAL

CIRCUMSCRIPICIO ELECTORAL DE BARCELONA

Estadístics per a cada variable

Variables	Mitjana	Desviació estàndard	coeficient de variació
PART	69.82154	9.05738	0.129722
PSC	15.03636	8.70727	0.579081
PSUC	7.56471	6.28185	0.830416
CIU	18.23024	8.79395	0.482498
UCD	15.32862	8.12554	0.530090
ERC	2.62733	2.61014	0.993458
BEAN	1.44174	1.57441	1.09202
CD	2.35275	2.53630	1.07802

Matriu de correlacions

	PART	PSC	PSUC	CIU	UCD	ERC	BEAN	CD
	1	2	3	4	5	6	7	8
PART	1.000							
PSC	0.444	1.000						
PSUC	0.353	0.501	1.000					
CIU	0.225	-0.455	-0.380	1.000				
UCD	-0.043	-0.462	-0.434	-0.050	1.000			
ERC	0.287	-0.004	-0.085	0.098	-0.093	1.000		
BEAN	0.114	-0.079	-0.136	0.200	-0.177	0.216	1.000	
CD	-0.081	-0.211	-0.183	-0.005	0.053	-0.098	-0.046	1.000

Quadrats de les correlacions de cada variable amb els factors (Comunalitats)

PART	0.7530
PSC	0.7801
PSUC	0.7005
CIU	0.6084
UCD	0.8514
ERC	0.4677
BEAN	0.0015
CD	0.2210

Valors propis i % de variança explicada pels factors

	1	2	3
1	2.326010	0.290751	
2	1.634379	0.495111	
3	1.022728	0.622952	
4	0.945678	0.741162	
5	0.866364	0.349457	
6	0.690326	0.935748	
7	0.486375	0.996545	
8	0.027641	1.000000	

Factor Loading pels components principals (sense rotació)

Variables	Factor 1	Factor 2	Factor 3
PARTICIPACIÓ	0.489	-0.542	0.469
PSC	0.380	-0.061	0.035
PSUC	0.822	-0.154	-0.022
CIU	-0.434	-0.647	-0.035
UCD	-0.585	-0.223	0.678
ERC	0.073	-0.641	0.228
BEAN	-0.059	-0.636	-0.440
CD	-0.309	0.174	-0.309

ANALISI FACTORIAL

CIRCUMSCRIPCIO ELECTORAL DE GIRONA

Estadístics per a cada variable

Variablen	Mitjana	Desviació estandard	coeficient de variació
PART	67.00019	9.05593	0.135163
ERC	3.07636	4.09759	1.33196
CIU	16.78768	7.70417	0.458918
CD	2.46174	2.14833	0.872890
UCD	20.49129	7.41215	0.361722
PSUC	4.41265	3.67657	0.833189
PSC	15.52217	7.19540	0.463556
BEAN	0.42938	0.53906	1.25545

Matriu de correlacions

	PART 1	ERC 2	CIU 3	CD 4	UCD 5	PSUC 6	PSC 7	BEAN 8
PART	1.000							
ERC	0.264	1.000						
CIU	0.255	-0.082	1.000					
CD	0.023	-0.148	-0.018	1.000				
UCD	0.219	-0.046	-0.417	0.141	1.000			
PSUC	0.268	0.015	-0.137	-0.182	-0.155	1.000		
PSC	0.427	-0.053	-0.188	-0.200	-0.245	0.171	1.000	
BEAN	0.182	0.007	-0.020	-0.093	-0.046	0.181	0.102	1.000

Quadrats de les correlacions
de cada variable amb els factors
(Comunalitats)

PART	0.9602
ERC	0.8732
CIU	0.9252
CD	0.6242
UCD	0.8313
PSUC	0.4551
PSC	0.5889
BEAN	0.2500

Valors propis i % de
variança explicada pels
factors

1	1.820194	0.227524
2	1.425558	0.405731
3	1.192698	0.554819
4	1.069534	0.688510
5	0.945869	0.806744
6	0.792906	0.905857
7	0.743359	0.998777
8	0.009782	1.000000

Factor Loading pels
components principals (sense totació)

Variablen	Factor 1	Factor 2	Factor 3
PARTICIPACIO	0.671	0.251	0.657
ERC	0.274	0.131	0.302
CIU	0.069	-0.773	0.562
CD	-0.432	0.168	0.433
UCD	-0.289	0.831	0.239
PSUC	0.601	0.107	0.267
PSC	0.687	0.080	-0.187
BEAN	0.432	0.085	-0.040

ANALISI FACTORIAL

CIRCUMSCRIPCIO ELECTORAL DE LLEIDA

Estadístics per a cada variable

Variablen	Mitjana	Desviació estàndard	coeficient de variació
PART	61.01723	11.62415	0.190506
UCD	23.02982	7.85237	0.340965
PSC	12.04942	7.95187	0.659938
CD	1.51295	1.86584	1.23325
CIU	11.07347	6.83757	0.617474
PSUC	4.46738	4.63992	1.03862
BEAN	0.48268	0.66119	1.36984
ERC	5.06475	4.93843	0.975060

Matriu de correlacions

	PART 1	UCD 2	PSC 3	CD 4	CIU 5	PSUC 6	BEAN 7	ERC 8
PART	1.000							
UCD	0.339	1.000						
PSC	0.546	-0.134	1.000					
CD	-0.024	0.050	-0.174	1.000				
CIU	0.172	-0.151	-0.213	0.005	1.000			
PSUC	0.383	-0.103	0.216	-0.155	-0.201	1.000		
BEAN	0.035	-0.075	0.010	0.014	-0.071	0.021	1.000	
ERC	0.230	-0.226	0.020	-0.125	-0.166	0.119	0.128	1.000

Quadrats de les correlacions
de cada variable amb els factors
(Comunalitats)

PART	0.9762
UCD	0.8131
PSC	0.5866
CD	0.4674
CIU	0.9713
PSUC	0.4645
BEAN	0.6465
ERC	0.5280

Valors propis i % de
variança explicada pels
factors

1	1.925178	0.240647
2	1.301210	0.410798
3	1.127985	0.551797
4	1.039303	0.381710
5	0.894542	0.793528
6	0.859620	0.900980
7	0.709856	0.997212
8	0.022304	1.000000

Factor Loading pels
components principals (sense rotació)

Variablen	Factor 1	Factor 2	Factor 3
PARTICIPACIO	0.781	0.473	0.207
UCD	0.023	0.787	-0.434
PSC	0.739	0.079	0.093
CD	-0.321	0.252	-0.234
CIU	-0.254	0.214	0.678
PSUC	0.656	-0.096	-0.043
BEAN	0.120	-0.341	-0.242
ERC	0.394	-0.526	-0.039

ANALISI FACTORIAL

CIRCUMSCRIPCIO ELECTORAL DE TARRAGONA

<u>Estadístics per a cada variable</u>			
<u>Variàbles</u>	<u>Mitjana</u>	<u>Desviació estàndard</u>	<u>coeficient de variació</u>
PART	68.91747	9.61839	0.139564
PSUC	8.01929	5.97854	0.745519
UCD	22.21070	8.69376	0.391422
ERC	3.79440	5.40198	1.42367
CIU	12.38854	9.22726	0.744822
PSC	15.79232	8.38387	0.530883
CD	2.33920	2.44659	1.04591
BEAN	0.74551	1.49107	2.00007

Matriu de correlacions

	RT	1	PSUC	2	UCD	3	ERC	4	CIU	5	PSC	6	CD	7	BEAN	8
PART	1.000															
PSUC	0.260	1.000														
UCD	0.253	-0.200	1.000													
ERC	0.096	-0.029	-0.188	1.000												
CIU	0.269	-0.178	-0.201	-0.158	1.000											
PSC	0.331	0.039	-0.171	-0.195	-0.282	1.000										
CD	-0.107	-0.133	0.104	-0.181	-0.141	-0.136	1.000									
BEAN	-0.086	-0.044	-0.281	0.053	0.042	-0.040	-0.088	1.000								

<u>Quadrats de les correlacions de cada variable amb els factors (Comunalitats)</u>		<u>Valors propis i % de variança explicada pels factors</u>	
PART	0.8194	1.539729	0.192466
PSUC	0.4044	1.511730	0.331432
UCD	0.7642	1.289128	0.542573
ERC	0.8297	1.120880	0.682683
CIU	0.9548	0.949901	0.801421
PSC	0.7740	0.809831	0.902650
CD	0.4568	0.764366	0.998196
BEAN	0.4582	0.014435	1.000000

Factor Loading pels components principals (sense rotació)

<u>Variàbles</u>	<u>Factor 1</u>	<u>Factor 2</u>	<u>Factor 3</u>
PARTICIPACIO	0.537		0.442
PSUC	0.568	0.507	-0.233
UCD	-0.397	0.123	0.182
ERC	0.203	0.688	-0.106
CIU	0.070	-0.334	0.912
PSC	0.552	-0.245	-0.356
CD	-0.583	0.383	-0.183
BEAN	0.149	0.208	-0.059

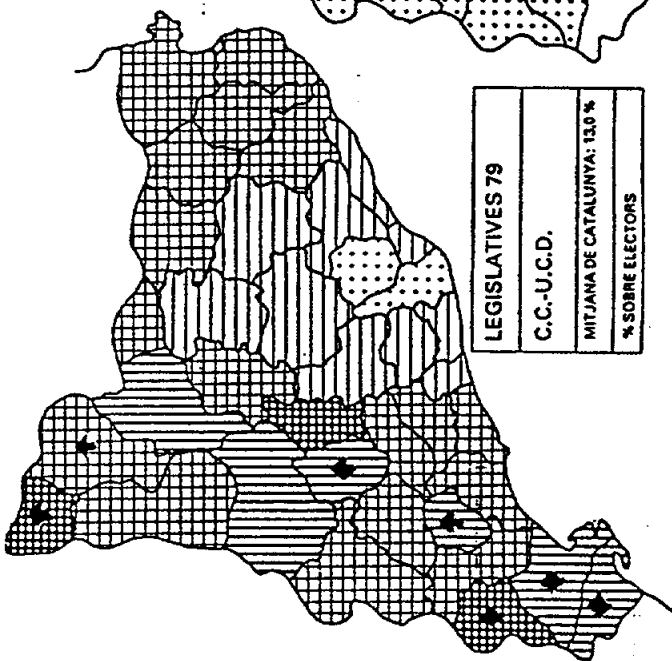
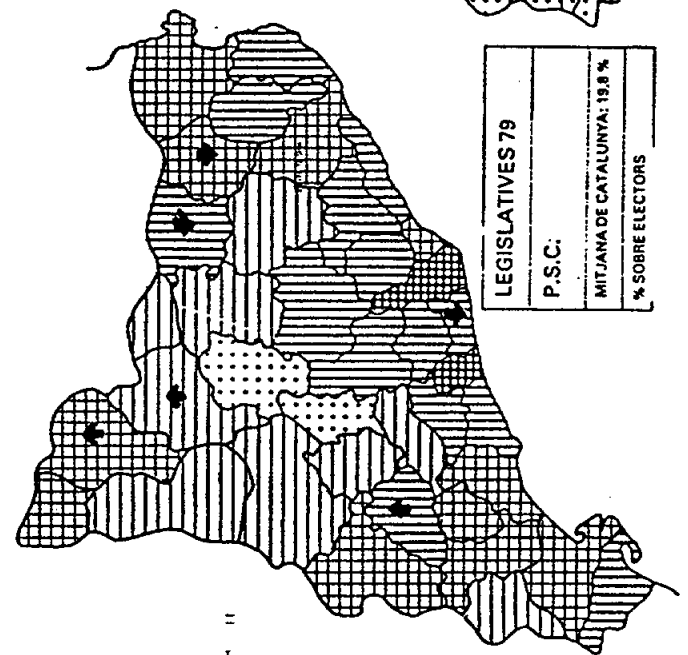
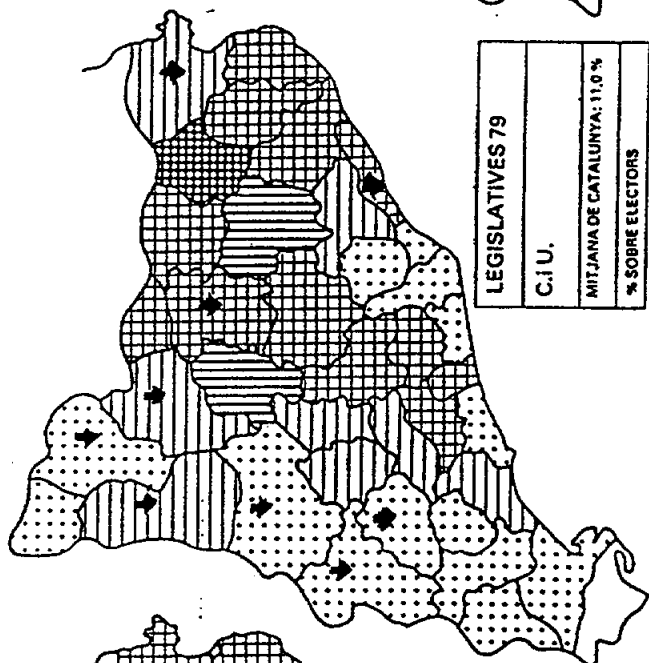
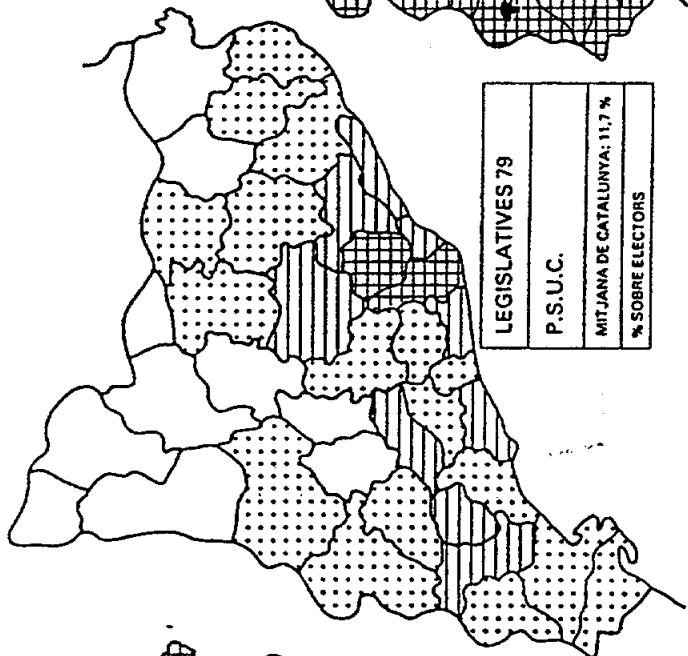
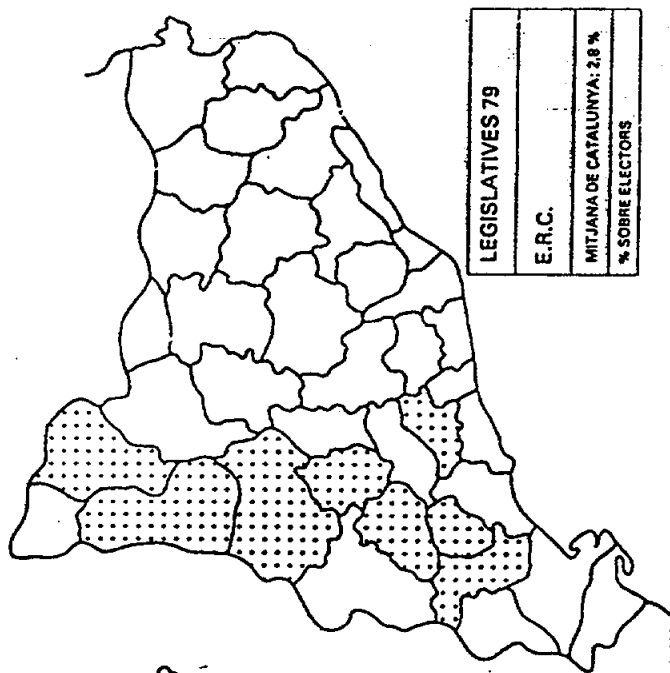
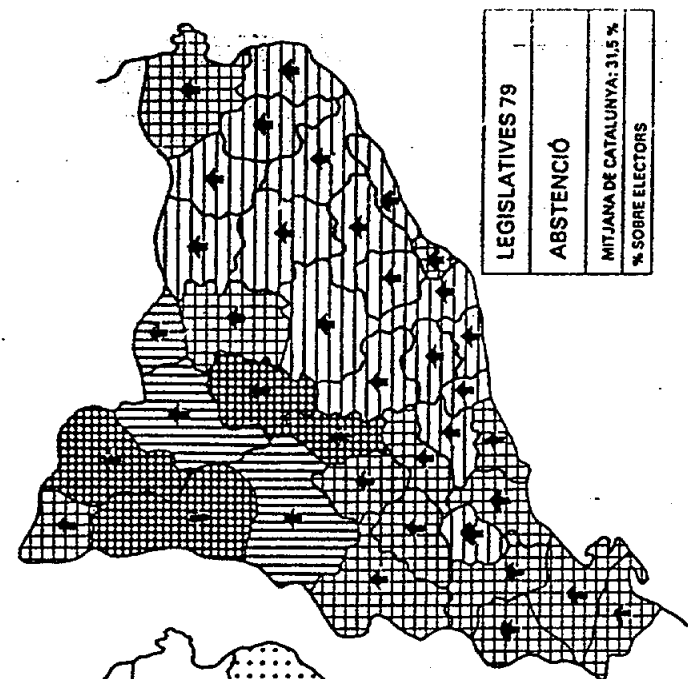
gativa de l'abstenció amb socialistes i comunistes i la positiva amb CC-UCD (taula). A les àrees més desmobilitzades políticament és on guanya el partit del Govern. Com el 1977, els contextos agraris són els més abstencionistes.

Centristes de Catalunya -UCD manté el 1979 l'associació negativa amb PSC i PSUC, però desapareix la que tenia el 1977 amb el PDC, és a dir, a partir de 1979 es manté una associació territorial positiva entre UCD i la coalició catalanista CiU. UCD té un perfil geogràfic ben definit i obté els seus millors resultats en les àrees més rurals amb menys indústria i menys població immigrada.

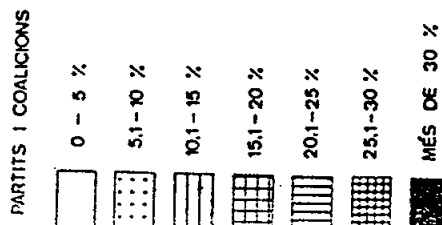
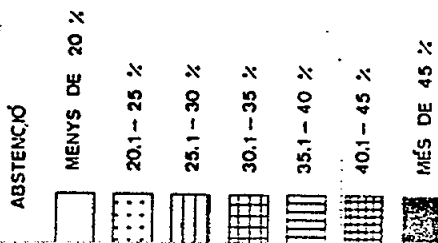
La coalició CiU perd força el 1979 perquè una part del vot del PDC de 1977 sembla que s'ha inclinat per una banda, cap a UCD i per l'altra cap al PSC -antics votants del PSC-R i l'abstenció. Així doncs, en les segones legislatives CiU es manté on el PDC de 1977 tenia menys força, mentre que pateix un fort retrocés a Girona i, sobretot a Lleida. És evident que el 1979 CiU queda reduïda a les seves zones més fidels. Pel que fa a la correlació amb les altres forces polítiques direm que solament té una certa incompatibilitat territorial amb socialistes i comunistes, incompatibilitat que ens indica que en les zones d'implantació forta de CiU el PSC és més feble. L'associació negativa amb el PSUC és més important el 1979 perquè CiU queda reduïda a les seves zones d'obediència més fidel, que són precisament les més refractàries als comunistes.

Poca cosa podem dir d'ERC a partir de l'anàlisi estadística. Hi ha una certa tendència d'associació negativa amb PSC i PSUC, però no prou significativa. L'única correlació clara és la d'ERC amb les zones agràries de Lleida i Tarragona. Serà posteriorment, el 1980, quan s'estendrà territorialment.

El PSC (PSC-PSOE) té correlacions negatives el 1979 amb UCD, CiU i també l'ERC. Hi ha, doncs, una marcada incompatibilitat territorial entre els socialistes i les zones més pobres i rurals on guanya el partit del govern i també amb aquella zona triangu-

11

SUPERIOR AL 6 %
SUPERIOR AL 6 %

Diferències entre els resultats electorals de les Legislatives del 1979 i les Legislatives del 1977. Per circumscripcions*

Circumscripció	PSC		PSUC		CUI		CC-UCD		ERC		CD		Altres	
	Vots	Dif. % s/electors	Vots	Dif. % s/electors	Vots	Dif. % s/electors	Vots	Dif. % s/electors	Vots	Dif. % s/electors	Vots	Dif. % s/electors	Vots	Dif. %
Barcelona	-36.025	-3,7	-38.338	-2,9	- 9.398	-1,7	+ 25.854	+0,5	-21.278	-1,0	+ 8.873	-	+ 115.851	+ 2,9
Girona	+ 3.642	-	- 2.626	-1,5	- 8.482	-4,4	+ 12.714	+ 2,8	+ 3.805	+ 1,0	- 27	-0,3	- 8.675	-3,1
Lleida	+ 15.130	+ 4,5	- 4.256	-2,6	-14.013	-8,8	+ 9.318	+ 1,5	- 782	-0,9	-4.557	-2,1	+ 6.849	+ 2,4
Tarragona	+ 11.940	+ 1,2	- 5.779	-2,9	- 2.013	-1,8	+ 1.376	-2,0	- 592	-0,4	-5.154	-1,9	+ 10.216	+ 2,6
Catalunya	- 3.313	-2,5	-51.000	-2,7	-37.906	-2,3	+ 50.262	+0,3	-17.663	-0,8	865	-0,3	+ 124.271	+ 2,4

* Augment o disminució dels vots i del % entre 1977 i 1979. Els % calculats segons els còmputos electorals dels anys respectius.

Diferències percentuals entre les eleccions legislatives de 1977 i les de 1979. Per comarques*

Comarques	PSC	PSUC	CUI	CCD	ERC	CD	Abstenció
Baix Llobregat	-3,8	-4,5	-0,4	-1,6	-1,5	+ 0,1	+ 10,0
Barcelona	-5,0	-2,5	-0,4	-1,3	-1,3	- 0,1	+ 9,9
Maresme	+ 0,7	-1,0	+ 6,9	+ 1,1	+ 0,6	-	+ 10,8
Valles Occid.	-1,4	-5,3	-2,4	-0,2	-0,7	-	+ 10,4
Valles Or.	-2,1	-1,3	-5,4	+ 1,4	-0,5	+ 0,4	+ 9,7
Alt Penedès	-3,8	+ 0,3	-2,3	+ 1,8	-3,1	-0,5	+ 10,8
Garraf	-7,3	-1,5	+ 0,6	+ 1,6	-2,6	-1,2	+ 11,5
Anoia	-4,5	+ 0,5	-1,2	+ 1,1	-0,4	+ 0,9	+ 11,7
Bages	-1,7	-2,2	-5,8	+ 0,6	+ 0,2	-0,2	+ 10,3
Berguedà	+ 4,3	-1,6	-15,0	+ 5,1	+ 0,8	-2,2	+ 12,1
Osona	-2,9	-2,2	-3,8	+ 4,6	-0,6	-1,0	+ 13,2
La Selva	+ 1,9	-1,5	-4,4	+ 2,7	+ 1,1	-0,9	+ 8,9
Gironès	+ 0,8	-2,1	-4,5	+ 2,2	-0,8	-0,1	+ 10,9
Baix Empordà	+ 0,6	-1,6	-4,7	+ 3,9	+ 0,5	-0,3	+ 9,9
Garrotxa	-7,4	+ 1,8	-2,4	+ 4,7	+ 2,0	-0,2	+ 7,2
Ripollès	-6,5	-1,6	+ 2,0	+ 5,4	-0,8	+ 1,5	+ 10,6
Cerdanya	+ 4,3	-0,6	+ 0,2	-3,9	-0,3	-0,7	+ 12,9
Alt Urgell	+ 6,0	-1,1	-7,8	-1,4	-2,5	-3,8	+ 11,8
Pallars Sobirà	+ 10,9	-1,3	-27,1	+ 7,6	+ 5,8	-2,3	+ 11,1
Vall d'Aran	+ 5,2	+ 0,5	-0,9	-10,0	-0,6	-3,9	+ 12,4
Pallars Jussà	+ 4,3	-2,0	-12,7	+ 1,6	+ 3,6	-2,4	+ 12,3
Solsonès	+ 2,3	-0,1	-1,4	-2,2	+ 0,4	-4,4	+ 14,6
Noguera	+ 2,6	-2,0	-7,3	+ 3,1	-1,3	-2,6	+ 12,6
Urgell	+ 3,1	-2,2	-5,4	+ 6,6	-4,2	-2,5	+ 14,5
Sgarra	+ 1,4	+ 0,3	-2,4	+ 1,7	-6,3	+ 2,9	+ 15,6
Segrià	+ 3,8	-3,8	-7,7	+ 0,5	-1,0	-1,2	+ 13,5
Garrigues	+ 14,5	-2,7	24,7	+ 3,4	+ 0,5	-2,7	+ 13,0
Conca Barberà	+ 0,1	-1,8	-1,6	-0,4	-0,2	-3,1	+ 10,5
Alt Camp	-2,1	-1,2	-5,2	+ 3,6	+ 1,5	+ 3,2	+ 9,3
Baix Penedès	-2,0	-2,7	-1,4	+ 0,3	+ 0,3	-1,4	+ 9,7
Tarragonès	+ 1,6	-3,9	-1,0	-2,3	-0,7	-1,7	+ 9,3
Baix Camp	+ 2,2	-4,0	+ 2,4	+ 1,5	+ 0,1	+ 1,7	+ 7,6
Prívat	-3,2	-0,1	+ 3,9	+ 6,5	+ 0,1	-4,0	+ 8,1
Ribera	+ 2,2	-1,5	-3,7	+ 0,7	-2,4	-3,4	+ 10,4
Terra Alta	+ 2,5	-0,1	-0,6	-10,1	+ 0,7	-1,4	+ 12,0
Baix Ebre	+ 0,1	-2,2	-0,7	-8,3	-0,2	-1,1	+ 12,5
Montsià	+ 3,8	-3,6	+ 2,3	-6,4	-1,5	-1,5	+ 11,3
Alt Empordà	+ 3,0	-2,3	-8,1	+ 0,9	-3,1	-0,7	+ 11,6
Catalunya	-2,5	-2,7	-2,3	-0,3	-0,8	+ 0,7	+ 10,8

* Augment o disminució, entre 1977 i 1979, del % de vots, sobre el cens electoral dels anys respectius.

COMPARACIO 1979/1977

lar -Cerdanya-Alt Camp-Empordà- on predomina Convergència i Unió Malgrat tot, en les segones eleccions legislatives el PSC s'estén territorialment arreu de Catalunya i deixa d'estar concentrat en els nuclis més industrialitzats i això fa que desaparegui la seva forta associació positiva del 1977 amb el percentatge d'obrers. Continua, però, la seva associació important amb el percentatge d'immigrants.

El 1979 disminueix l'associació positiva de PSUC i PSC a causa de l'estabilitat del PSUC en les zones industrials i la relativa "ruralització" del PSC. El vot comunista, com el socialista, resta exclòs majoritàriament de les àrees més conservadores. El fet que el vot comunista estigui concentrat en el Baix Llobregat i en el Vallès Occidental, comarques amb un alt índex d'immigració, explica la forta correlació del PSUC amb el percentatge de població immigrada.

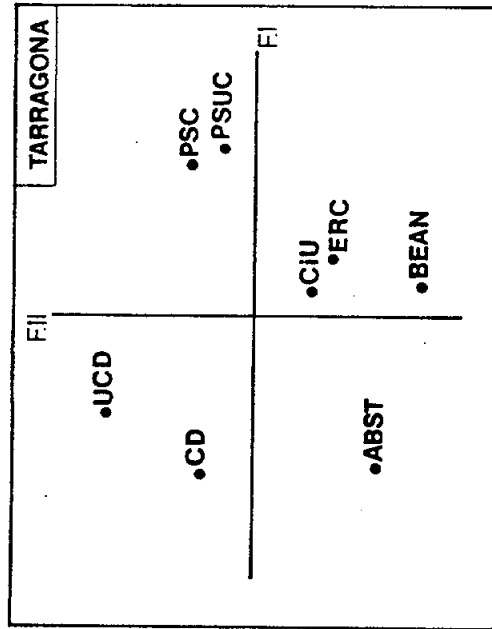
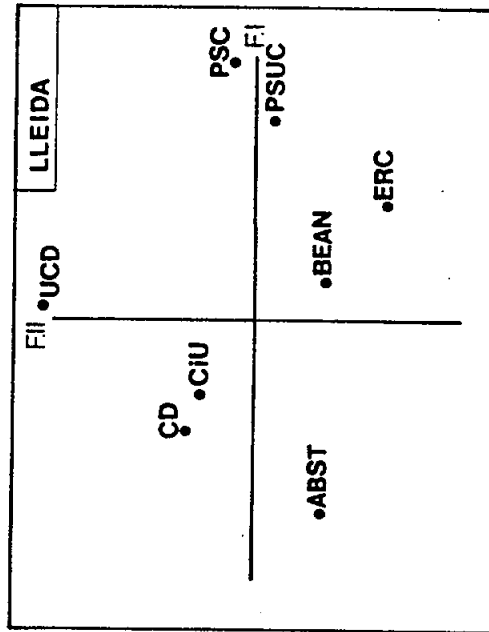
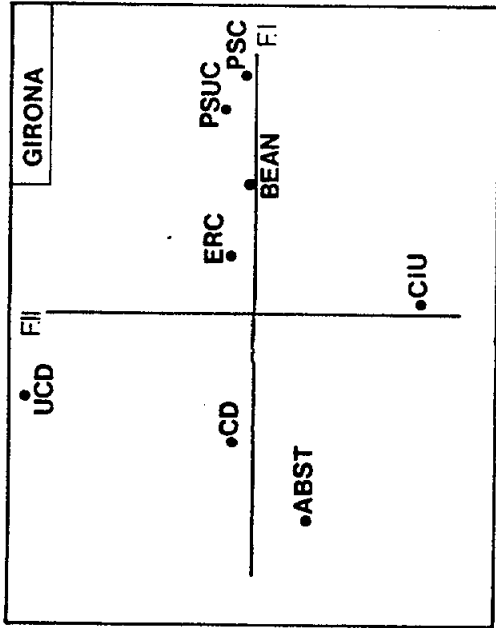
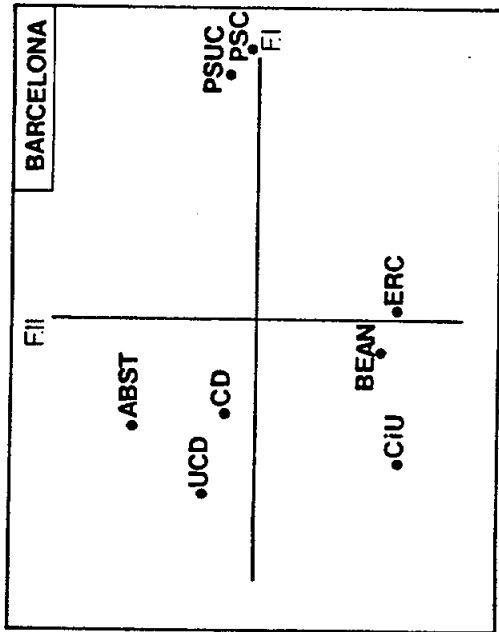
De tot el que hem dit es pot deduir que el 1979 es mantenen les línies generals de comportament del 1977. Augmenta l'abstenció, que perjudica d'una manera semblant la dreta i l'esquerra, CC-UCD experimenta un increment que coincideix amb un retrocés relatiu de CiU, i el PSC continua catalitzant majoritàriament el vot d'esquerra.

Realitzada una anàlisi de components principals per a cada circumscripció emprant com a unitat els municipis, veiem que en les legislatives de 1979, com a les de 1977, els dos factors que expliquen més la variabilitat del comportament electoral a Catalunya són el d'ESQUERRA-DRETA i el de NACIONALISME (quadres 5 a 8 i quadre resum 4).

A Barcelona el Factor I delimita, per una banda, zones amb predomini de PSC i PSUC i per l'altra, àrees més conservadores on hi coincideixen UCD, CiU i CD. El 1977 aquest factor venia definit quant a la dreta per PDC i UCDDC, mentre que el partit del Govern definia ell sol el segon factor, que el 1979 es un factor que delimita zones amb gairebé exclusiva incidència de candidatures que es proclamen preferentment nacionalistes (CiU, ERC, BEAN).

Estabilitat de vot 1977/1979. Eleccions Legislatives

	AP/CD	UCD/CC-UCD	PDC/CIU	EC / ERC	PSC/PSC	PSUC/PSUC	PART
Barcelona	.42	.63	.55	.45	.86	.92	.74
Girona	.32	.65	.52	.53	.67	.75	.73
Lleida	.48	.48	.19	.55	.55	.82	.81
Tarregone	.49	.67	.60	.44	.69	.43	.76

Eleccions Legislatives de 1979. Anàlisi de Components Principals
Situació de les principals candidatures respecte als factors I i II

A Girona, Lleida i Tarragona es manté el factor ESQUERRA-DRETA i el factor NACIONALISME-UCD, amb diverses peculiaritats de les quals potser cal esmentar la coincidència a les àrees esquerranes gironines del BEAN amb socialistes i comunistes mentre que a Lleida i Tarragona és l'ERC la que coincideix amb PSC i PSUC.

Quant al factor Nacionalisme, a Girona vé definit per CiU, a Lleida per ERC i BEAN i a Tarragona per BEAN, ERC i CiU.

L'anàlisi factorial ens confirma també la considerable estabilitat de les estructures electorals 1979/1977.

En el gràfics 1-4 podem comparar les diferents estructures electorals de les circumscripcions catalanes.

Quant a l'estabilitat territorial de les diferents opcions polítiques -quadre 13- veiem que a Barcelona és més gran mentre que a Lleida, on la dinamització política era històricament patrimoni d'unes zones, hi ha canvis territorials significatius motivats preferentment pel trencament del Pacte Democràtic per Catalunya del 1977.

2.2 INCIDÈNCIA DE L'ESTRUCTURA DEMOGRÀFICA I SOCIO-ECONÒMICA EN EL COMPORTAMENT ELECTORAL

2.2.1 El nombre d'electors dels municipis i l'orientació del vot

El nombre d'habitants del municipi està estretament relacionat amb la major o menor participació i amb l'orientació del vot. (Quadres 9 i 10). Ja en les legislatives de Febrer de 1936, l'abstenció va ser més forta en els municipis petits i també en els més grans. Quant a l'orientació del vot, el Front d'Ordre va obtenir millors resultats en els municipis petits mentre que el Front d'Esquerres ho va fer en els de major nombre d'electors, obtenint la màxima avantatge respecte a la dreta a la ciutat de Barcelona. L'estudi realitzat pel 1977 ens confirma que l'abstenció s'agreuja en els municipis amb pocs electors i en les grans ciutats. En les legislatives de 1979 es manté aquesta tendència

ELECCIONS LEGISLATIVES DE 1979. MITJANA D'ABSTENCIÓ SEGONS EL NOMBRE D'ELECTORS DELS MUNICIPIS

CENS ELECTORAL	BARCELONA	GIRONA	LEIDA	TARRAGONA
I 500	32,5	35,8	43,0	29,6
II 501-1.000	30,0	30,9	37,1	30,1
III 1.001-5.000	25,9	29,3	32,8	31,1
IV 5.001-10.000	26,9	27,1	31,6	32,2
V 10.001-20.000	27,6	24,3	-	30,8
VI 20.001-50.000	28,6	31,6	-	35,5
VII 50.001-100.000	27,6	26,5	33,1	33,7
VIII Més de 100.000	33,3	-	-	-
Mitjana Provincial	31,4	28,6	34,6	32,3

LECCIONS LEGISLATIVES 1979.- MITJANA OBTINGUDA PER LES DIFERENTS CANDIDATURES SEGONS EL NOMBRE D' ELECTORS DELS MUNICIPIS

	BARCELONA						G I R O N A						L L E I D A						TARRAGONA					
	CD	CC-UCD	CIU	ERC	PSC	PSUC	CD	CC-UCD	CIU	ERC	PSC	PSUC	CD	CC-UCD	CIU	ERC	PSC	PSUC	CD	CC-UCD	CIU	ERC	PSC	PSUC
500	2,9	19,4	22,0	2,3	8,7	3,7	2,7	21,8	14,5	2,8	14,3	4,1	1,6	23,7	11,0	4,9	9,2	3,3	2,3	22,2	13,2	4,6	14,0	9,5
500/1.000	2,4	16,1	19,8	3,4	14,2	5,2	1,9	20,0	20,6	2,7	15,2	4,3	1,1	22,7	10,2	5,3	13,8	6,0	1,9	22,8	12,1	3,7	18,2	7,4
1.001/5.000	2,1	12,6	19,3	3,0	18,1	9,6	2,4	16,5	19,5	2,8	19,5	5,1	1,7	20,6	11,3	6,5	15,7	6,4	3,1	21,0	9,5	3,3	17,5	9,5
5.001/10.000	2,0	11,8	13,6	3,0	22,7	10,7	2,0	17,1	18,8	4,4	20,4	5,7	1,9	18,9	13,4	4,0	18,2	7,3	1,6	19,8	8,5	3,1	23,6	7,1
10.001/20.000	1,6	9,5	9,9	2,8	22,5	16,8	1,4	16,0	18,5	3,1	21,4	10,8	-	-	-	-	-	-	1,5	15,6	11,6	3,4	21,4	10,4
20.001/50.000	1,6	10,0	9,4	1,8	23,7	15,4	3,2	16,9	12,9	3,8	20,5	4,4	-	-	-	-	-	-	4,7	23,8	5,6	1,2	15,1	8,9
50.001/100.000	1,5	8,8	8,6	1,5	26,2	17,4	3,1	17,4	13,6	1,7	22,5	9,0	3,2	18,0	7,3	3,4	19,8	9,4	2,6	14,9	8,6	2,9	21,0	10,5
III Més de 100.000	2,9	11,8	9,7	2,8	19,0	12,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mitjana Provincial	2,5	11,4	10,6	2,6	20,4	12,8	2,4	17,5	17,4	3,0	19,7	6,6	2,1	20,4	10,2	5,0	16,1	6,9	2,7	18,8	9,4	3,1	19,2	9,5

detectada per anteriors eleccions si bé a Tarragona l'abstenci6 s'incrementa amb el nombre d'electors. A Barcelona i Girona, els pobles que mantenen una participaci6 m6s estable respecte del 1977, son els que tenen entre deu mil i vint mil electors, mentre que a Tarragona s6n justament aquests municipis que pateixen un increment m6xim de l'abstenci6.

Quant a l'orientaci6 partidista, com ja va succeir el 1977 amb AP, Coalici6 Democr6tica, obt6 millors resultats als pobles petits i als m6s grans. El 1979, es justament en els petits en perd m6s vots, amb l'excepci6 de Girona on es mant6 estable arreu.

Centristes de Catalunya-UCD tendeix a obtenir pitjors resultats a mida que augmenta el nombre d'electors amb l'excepci6 de Barcelona i Tortosa. Respecte a 1977, la tend6ncia general 6s la d'incrementar els seus vots en els municipis petits i a mantenir-se en els grans amb l'excepci6 de Reus i Tarragona.

Al igual que CC-UCD i totes les candidatures de Dreta i de Centre, Converg6ncia i Uni6 acostuma a assolir els seus resultats m6s febles a les ciutats grans i augmenta la seva implantaci6 a mesura que disminueix el nombre d'electors. Respecte del 1977, i dintre de les seves p6rdues generalitzades, a Barcelona perd m6s vots als municipis amb menys de 10.000 electors mentre que a Tarragona el seu retroc6s m6s fort 6s als pobles d'entre deu mil i cinquanta mil electors.

Esquerra Republicana de Catalunya, dintre de la mod6stia dels seus resultats segueix mantenint com el 1977 una millor implantaci6 en els pobles petits i en alguns barris de la ciutat de Barcelona. Nom6s a Girona augmenta la seva implantaci6 en els municipis intermedis.

El Partit dels socialistes de Catalunya, contr6riament al que succeeix amb els partits de centre i dreta, obt6 els seus millors resultats en els municipis grans amb l'excepci6 de Barcelona i Tortosa. Respecte a 1977, i dintre d'una expansi6 territorial generalitzada, perd vots en els municipis de m6s de 20.000 electors de Barcelona i Tarragona excepte a Reus i a Tarragona capital

ELECCIONS LEGISLATIVES 1979. ORDRE DE LES CANDIDATURES SEGONS EL NOMBRE D'ELECTORS DELS MUNICIPIS

COS ELECTORAL	BARCELONA			GIRONA			LLEIDA			TARRAGONA		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
I -500	CiU	CC-UCD	PSC	CC-UCD	CiU	PSC	CC-UCD	CiU	PSC	CC-UCD	PSC	CiU
II 501-1.000	CiU	CC-UCD	PSC	CiU	CC-UCD	PSC	CC-UCD	PSC	CiU	CC-UCD	PSC	CiU
III 1.001-5.000	CiU	PSC	CC-UCD	CiU	PSC	CC-UCD	CC-UCD	PSC	CiU	CC-UCD	PSC	PSUC
IV 5.001-10.000	PSC	CiU	CC-UCD	PSC	CiU	CC-UCD	CC-UCD	PSC	CiU	PSC	CCUCD	CiU
V 10.001-20.000	PSC	PSUC	CiU	PSC	CiU	CC-UCD	-	-	-	PSC	CCUCD	CiU
VI 20.001-50.000	PSC	PSUC	CC-UCD	PSC	CC-UCD	CiU	-	-	-	CC-UCD	PSC	PSUC
VII 50.001-100.000	PSC	PSUC	CC-UCD	PSC	CC-UCD	CiU	PSC	CC-UCD	PSUC	PSC	CCUCD	PSUC
VIII Més de 100.000	PSC	PSUC	CC-UCD	-	-	-	-	-	-	-	-	-
CIRCUMSCRIPCIÓ	PSC	PSUC	CC-UCD	PSC	CC-UCD	CiU	CC-UCD	PSC	CiU	PSC	CCUCD	PSUC

mentre que a Girona és justament en els pobles més grans on incrementa més els seus resultats.

Seguint la tónica dels socialistes, el Partit Socialista Unificat de Catalunya assoleix els seus millors resultats en els municipis grans si bé la seva implantació és més moderada a dues capitals: Barcelona i Tarragona. Respecte a 1977, observem una tendència general a la baixa en tots el grups, més acusada en els municipis grans.

Si examinem l'ordre dels partits a cada grup de municipis (quadre 11), queda ben palès que està molt relacionat amb el nombre d'electors dels municipis i que aquest ordre no és el mateix a les quatre circumscripcions.

Les combinacions més usuals en els municipis de Barcelona són: en els petits CiU-UCD-PSC i en els de més de 20.000 electors PSC-PSUC-UCD. Per sota de 5.000 electors acostuma a guanyar CiU i per sobre el PSC.

A Girona hi han combinacions més diverses en els diferents grups. En els municipis de menys de 5.000 s'alternen en el primer lloc UCD i CiU mentre que a partir de 5.000 guanya el PSC ocupant el segon lloc CiU o bé UCD.

Tant a Lleida com a Tarragona el guanyador usual en els pobles petits és UCD mentre que a partir de 5.000 habitants acostuma a guanyar el PSC excepte a Tortosa on ho fa UCD.

Respecte de les legislatives de 1977 es manté, en línies generals, el mateix ordre excepte a Tarragona on el 1979 el PSC aconsegueix superar a UCD en el grup de 5.000 a 10.000 electors i on CiU assoleix una millor classificació a gairebé tots el municipis amb un nombre d'electors inferior a 20.000.

Simplificant, i com a resum del que hem dit, a Catalunya en els municipis petits es disputen normalment el triomf el centre nacionalista -CiU- i el partit del govern -CC-UCD-. En els municipis intermedis la màxima competitivitat es dóna entre socialistes i centre nacionalista (PSC/CiU). A Barcelona i Girona, i a

Lleida i Tarragona entre CC-UCD i PSC.

2.2.2 Estructura socio-econòmica i comportament electoral

Potser ens cal recordar a grans trets les principals dimensions socio-econòmiques de Catalunya a partir de les variables que empram en aquest estudi. Una anàlisi factorial realitzada amb motiu de les Legislatives de 1977 ens permetia aïllar els factors que expliquen en bona part la variabilitat de l'estructura demogràfica i socio-econòmica en les quatre províncies catalanes.

Amb diferents matisos, però comú a les quatre, detectem un factor d'urbanització-ruralitat. A Barcelona els factors 2 i 3 fan referència a la indústria, a Girona el 2 també està definit per la petita indústria, mentre que el tercer es relaciona fortament amb el comerç i el sector terciari i correspondria a les zones turístiques. A Lleida el factor 2 està definit per la petita propietat agrària i el tercer per la regressió demogràfica, essent aquest un factor específic de les comarques més deprimides. Tarragona comparteix amb Lleida el segon factor referit a la petita propietat agrària éssent el tercer un factor d'industrialització relativament recent.

Factors que tenen una major incidència en la determinació de l'estructura socioeconòmica de les circumscripcions catalanes(*)

BARCELONA	
Factor I	Urbanització - Ruralitat
Factor II	Industrialització (petita indústria)
Factor III	Industrialització (Indústria intermèdia i gran)
GIRONA	
Factor I	Urbanització - Ruralitat
Factor II	Industrialització (petita indústria)
Factor III	Serveis i comerç (turisme)
LLEIDA	
Factor I	Urbanització i Industrialització - Ruralitat
Factor II	Petita propietat agrària
Factor III	Regressió demogràfica
TARRAGONA	
Factor I	Urbanització i Industrialització - Ruralitat
Factor II	Petita propietat agrària
Factor III	Industrialització recent

(*) Rosa Virós, op. cit. ESTUDIS ELECTORALS, 2 (1981)

Elections legislatives del 1979. Correlacions més significatives (anàlisi x comarques)

CC-UCD	-							
CIU	-0,40	-						
ERC	-0,43	-0,40	-					
PSC	-0,48	-0,53	-0,27	-				
PSUC	0,71	-0,45	-0,20	-0,12	-			
% Immigrants	-0,71	0,51	0,51	0,61	0,62	-		
% Agricultors	-0,71	-0,31	-0,36	-0,45	-0,15	-0,30	-	
% Obres				0,20	0,40	0,50	-0,78	-
	CC-UCD	CIU	ERC	PSC	PSUC	% Immigrants	% Agricultors	% Obres

Matriu de correlacions de les principals opcions electorals a Catalunya el 15 de Juny de 1977 (anàlisi per comarques)

UCD		UCD				
PIU	-,45		PIU			
PSC	-,46	-,34		PSC		
PSUC	-,31	-,43	+ ,47		PSUC	
ABSTENC.	+ ,34	+ ,31	- ,66	- ,35		ABSTENCIÓ

Variables socio-econòmiques	UCD	PIU	PSC	PSUC	Abstenció
Creixement 70/75	- ,32	- ,34	+ ,68	+ ,39	- ,48
% Agricultors	+ ,54	+ ,04	- ,67	- ,40	+ ,48
% Assalariats	- ,60	- ,00	+ ,70	+ ,46	- ,53
% Immigrants	- ,39	- ,30	+ ,64	+ ,68	- ,35
Índex productiu domèstic	+ ,07	+ ,44	- ,59	- ,67	+ ,50
Renda rfr capita	.00	- ,23	+ ,32	+ ,17	- ,13

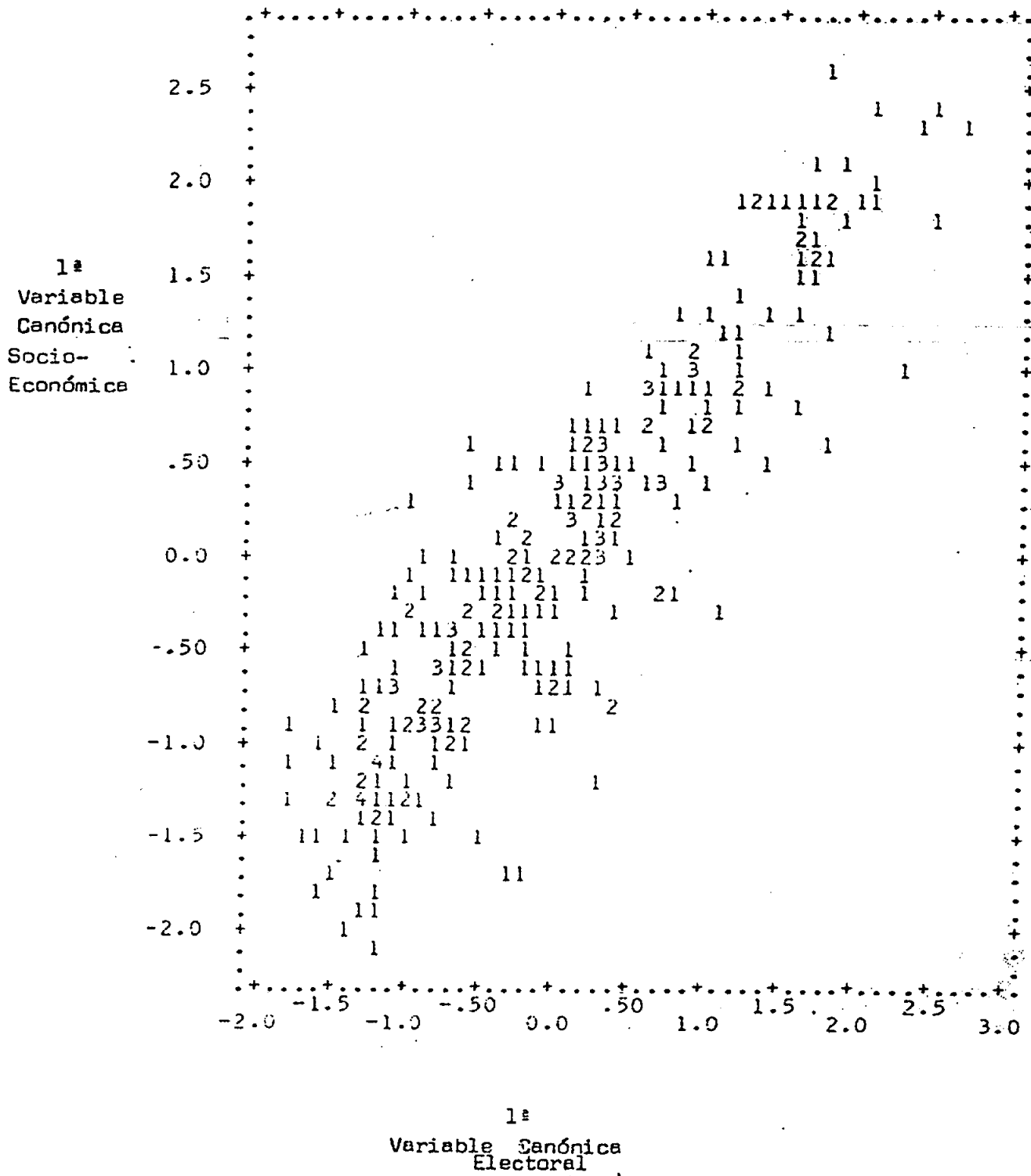

Ja hem vist com el nombre d'habitants era força determinant de la major o menor politització dels pobles i també de l'orientació majoritària del seu vot. Ara es tracta de poder mesurar aproximadament la interrelació entre variables electorals i variables socio-econòmiques. Dos són els problemes: D'una banda, intentar, dintre de l'anàlisi exploratòria de dades, de trobar quines són les millors combinacions de variables per tal d'explicar o ajustar les variables polítiques, de l'altra, veure fins a quin punt les estructures político-electorals són o no dependents de les estructures demogràfiques i econòmiques.

Com el 1977, hem realitzat anàlisis de regressió múltiple univariante per trobar el millor ajust del vot als diferents partits a partir d'una combinació de variables demogràfiques i socio-econòmiques (quadre 12). Per a la participació, els millors predictors són variables que fan referència a la industria. El 1979 les zones industrials són també les més mobilitzades políticament. Quant als diferents partits o coalicions més importants, com ja succeí a les primeres eleccions legislatives, les formacions dretanes donen uns coeficients de regressió molt més febles que les d'esquerra. Només a la circumscripció de Barcelona obtenim un ajust discret per a Centristes-UCD i per a CiU. Cal remarcar que l'immigració determina en sentit negatiu el vot per ambdues coalicions. Esquerra Republicana de Catalunya té arreu uns febles coeficients de regressió i només PSC i PSUC n'obtenen de relativament importants. Per al partit dels comunistes la immigració i el percentatge d'obriers industrials són els millors predictors i pels socialistes també la immigració i el percentatge d'assalariats.

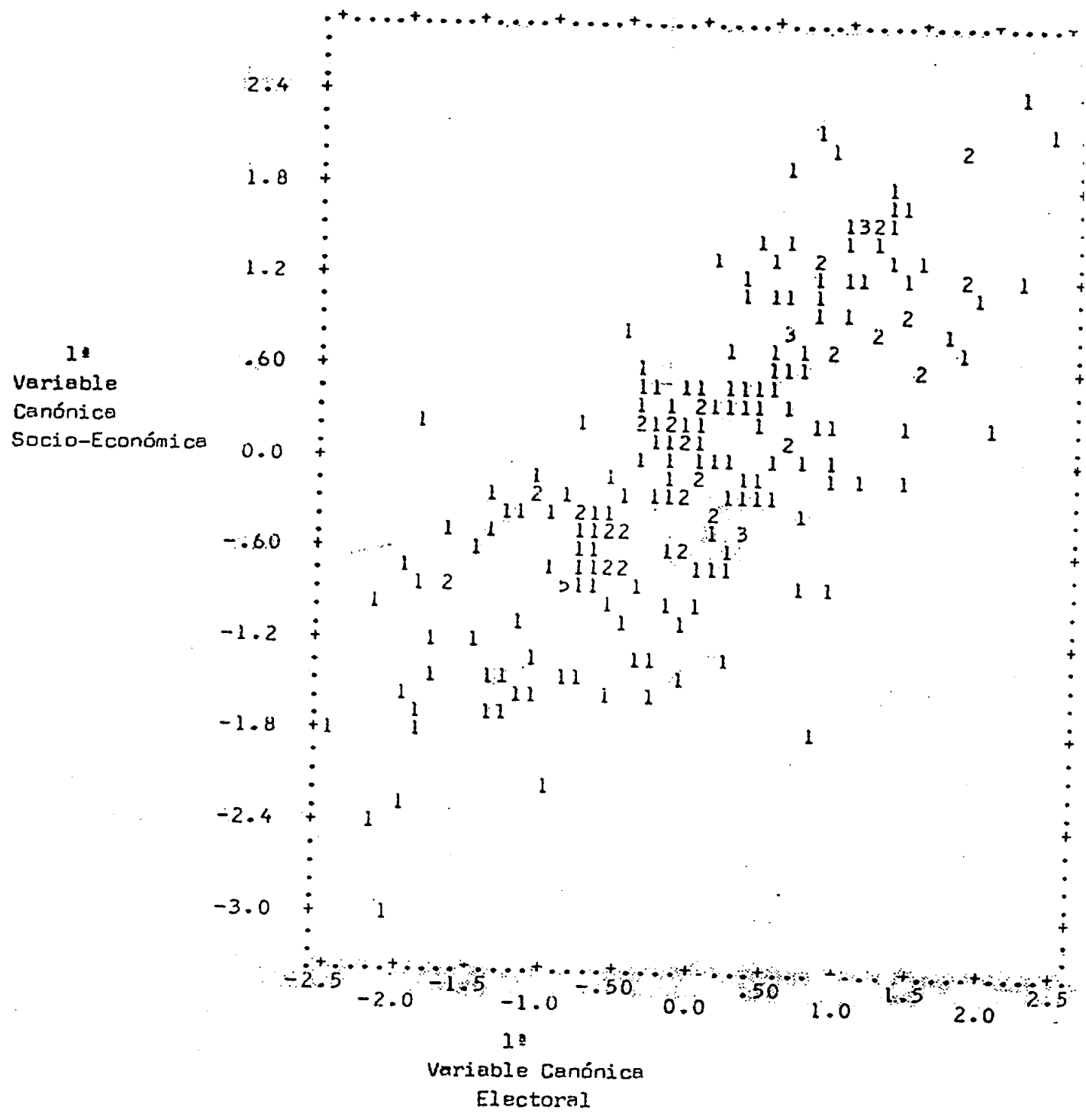
El que és ben cert és que només a l'àrea metropolitana de Barcelona hi ha una forta correlació entre variables socio-econòmiques i variables electorals. En aquest punt i hora val la pena recordar una vegada més la limitació de les nostres dades i la seva relativa actualitat. Estudis sobre diferents partits i diverses àrees geogràfiques han posat en evidència que hi han dades polítiques més lligades al vot que no pas les demogràfiques i socio-econòmiques. En aquest sentit, si afegim a les nostres equacions de regressió múltiple els resultats de 1936 i dades d'afiliació

Barcelona. - Correlació Canònica entre estructures electorals i socio-econòmic

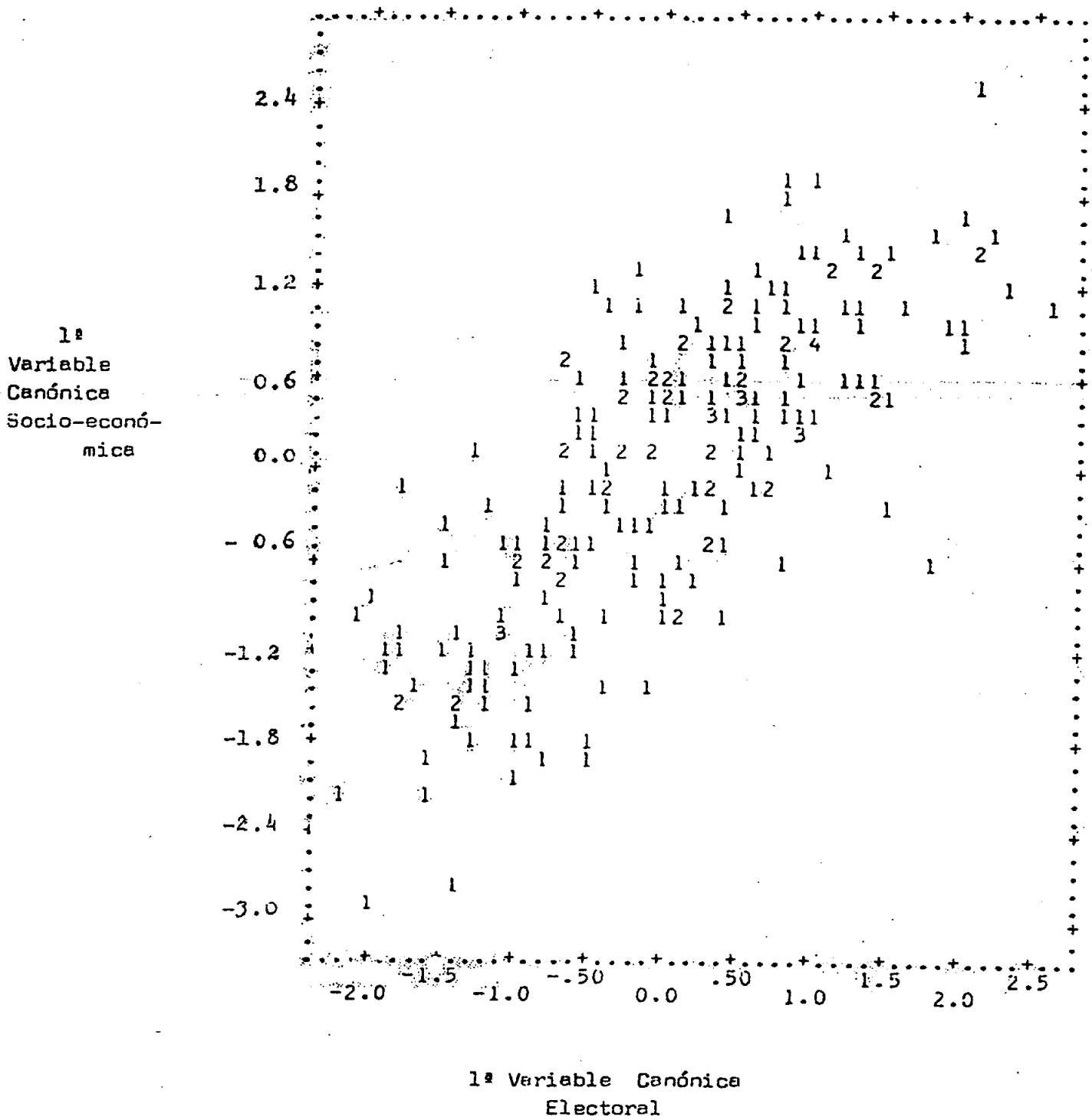
Correlació Canònica
al QUADRAT = 0.79

Girona.- Correlació canònica entre estructures electorals i socio-econòmiques

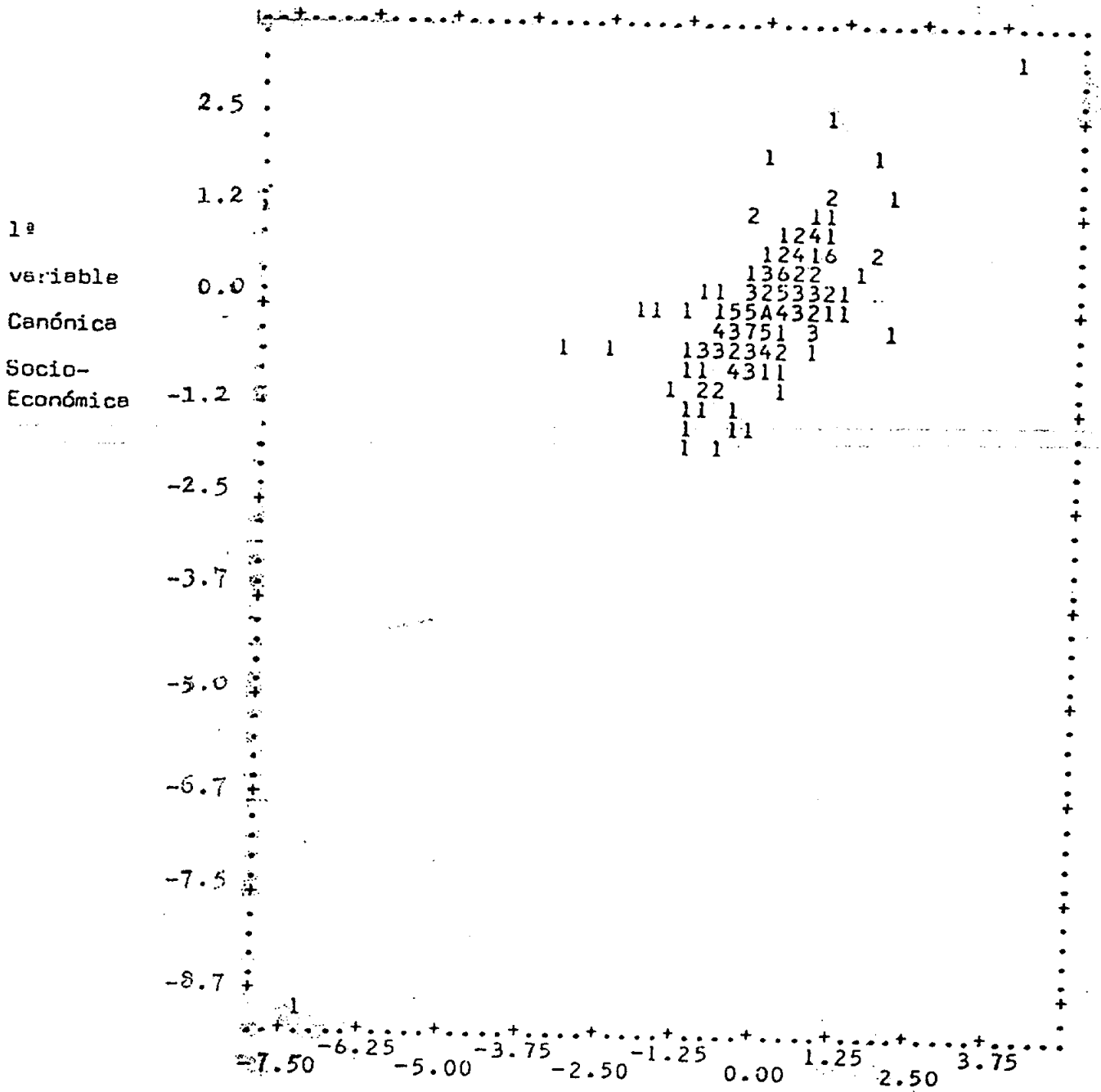
Correlació Canònica al QUADRAT = 0.59

Lleida.- Correlació canònica entres estructures electorals i socio-econòmiques

Correlació Canònica
al QUADRAT = 0.57

Tarragona.- Correlació canònica entre estructures electorals i socio-econòmiques

Correlació Canònica al QUADRAT = 0.61

1ª Variable Canònica Electoral

als partits com ha fet Einar Berntzen per al PSUC (11) millora considerablement el model explicatiu del vot. El mapa dels residus de la regressió ens situa en l'espai les zones on el vot és independent de l'estructura socio-econòmica determinada per les nostres variables; la limitació de les quals hem exposat tantes vegades.

Al marge de detectar la millor combinació de variables per determinar el vot dels partits i de matitzar l'impacte aïllat de les diferents variables sobre el comportament electoral, és interessant de veure el grau de dependència de les estructures electorals respecte a les demogràfiques i socio-econòmiques. En l'estudi de les legislatives de 1977 ja varem veure com el lligam era relativament feble a molts indrets de Catalunya (12). Un model explicatiu del vot per aquestes àrees hauria d'incloure força ment dades històriques i culturals i hauria de tenir present el nacionalisme com a ideologia, l'estudi aprofundit del qual està encara en les beceroles, sobre tot pel que fa a intentar-ne una certa aproximació quantitativa. A partir d'una anàlisi de correlació canònica hem detectat, per una banda, les principals dimensions político-electorals i, per l'altra, les estructurals socio-econòmiques i n'hem determinat el grau de relació (quadres 15 a 19). Hem diferenciat les quatre circumscripcions i dintre de Barcelona hem tractat apart els municipis de més de 8.000 habitants. Aquesta tècnica sintetitza les variables originals en unes noves variables anomenades canòniques i les relaciona entre sí de dues en dues, es a dir, la primera variable canònica electoral amb la primera variable canònica socio-econòmica i així successivament. Aquestes variables canòniques difereixen poc dels factors i confirmen com a més determinant del comportament electoral l'eix Indústria-Agricultura.

(11) Einar Berntzen "The Spanish communist party at the 1977 and 1979.

General Election. An ecological analysis of the communist vote in the Province of Tarragona". Tesina de graduació. Departament de Política Comparada. Universitat de Bergen, Noruega, 1981.

(12) Fusté i Vilalta "Els resultats del 15 de juny al Vallès i Maresme" a Estudis Electorals 2 (1981)

La dimensió Esquerra-Dreta està correlacionada arreu amb la de Urbanització-Ruralitat si bé amb algunes matitzacions segons els llocs. A les ciutats grans, per exemple, la dreta està molt correlacionada amb el sector terciari. És interessant anotar que a Lleida i Tarragona l'Esquerra vé definida també per l'ERC cosa que no succeix a Girona i Barcelona, on aquest partit té un caire més moderat. Cal fer esment que CiU ocupa a Girona un espai més d'esquerra que a Barcelona. Sens dubte a la circumscripció de Barcelona és on l'estructura socio-económica està més relacionada amb el comportament electoral i a Lleida i Girona, feu més fidels dels partits que s'autodefineixen primordialment com a nacionalistes, és on la relació és més feble.

Correlació canònica (Rc2) entre la dimensió Esquerra-Dreta i la de Indústria i Agricultura

---

Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
.79	.59	.57	.61

Si en deu línies hem de resumir a grans trets aquesta anàlisi de les eleccions Legislatives de 1979, haurem de dir que, malgrat lleugeres modificacions potser la més significativa de les quals és l'agreujament de l'abstenció, el comportament electoral és a grans trets el mateix del 1977. Els partits i coalicions es mantenen bàsicament en el seus feus si bé Centristes de Catalunya i PSC, que reproduïxen a Catalunya la lluita UCD-PSOE, tendeixen a homogeneïtzar la seva implantació territorial. Les diferències són imputables més que a una modificació de les grans tendències, a la reestructuració de les ofertes electorals -Desaparició de PDC i UCDC, aparició de CiU com a coalició de Convergència Democràtica i Unió Democràtica-. Quant als factors, l'extensió a tot l'estat del model autonòmic proposat per les nacionalitats històriques fa apareixer a Espanya l'eix regionalisme/nacionalisme ver sus centralisme, sorgint partits propis a les diferents perifèries hispàniques -Andalusia, Aragó, Canaries a més dels de Galícia, Euzkadi i Catalunya-. Contràriament, a Catalunya disminueix justament en aquestes eleccions el pes específic del factor nacionalisme a l'integrar gairebé tots els partits l'autonomia en

els seus programes i catalanitzar-se UCD que es converteix en Centristes de Catalunya i inclou com a líder màxim A. Cañellas, home de la democràcia cristiana i perquè vota CiU a favor de CC-UCD.

Quant als models explicatius del vot, les variables incluídes en el nostre anàlisi tenen en general una influència força moderada en el comportament electoral fóra d'algunes àrees de Catalunya -on hi ha forta concentració de població, d'immigració i d'indústria-. La tradició històrica segueix pesant en general i també el nacionalisme.

APENDIX

VARIABLES DEMOGRÀFIQUES I SOCIOECONÒMIQUES (9)

1.- Circumscripcions de Barcelona i Girona

- Índex pràctica religiosa dominical.
Percentatge de Població nascuda fora de Catalunya.
Padró Habitants 1975.
Índex de Creixement 1960-70.
Índex de Creixement 1970-75.
Percentatge Població Activa sobre població total.
Percentatge Propietaris Agraris amb Assalariats sobre total Població Activa.
Percentatge Propietaris Agraris sense Assalariats sobre total Població Activa.
Percentatge Altres Treballadors Agraris sobre total Població Activa.
Percentatge Empresaris i Propietaris no agraris sobre total Població Activa.
Percentatge Professions Liberals sobre total Població Activa.
Percentatge Tècnics i Directius sobre total Població Activa.
Percentatge Empleats sobre total Població Activa.
Percentatge Obrers Especialitzats sector Industrial sobre total Població Activa.
Percentatge Obrers no Especialitzats sector Industrial sobre total Població Activa.
Percentatge Obrers sector Serveis sobre total Població Activa.
Índex de Comerç.
Percentatge Empreses Industrials amb menys de 50 treballadors.
Percentatge Treballadors d'empreses amb menys de 50 treballadors.
Percentatge Empreses Industrials amb més de 50 treballadors.
Percentatge Treballadors Empreses industrials de 50 a 250 treballadors.
Percentatge Treballadors Empreses serveis de més de 50 treballadors.
Percentatge Treballadors Empreses industrials de més de 250 treballadors.
Densitat per km².

Font CIDC, en base al cens de població de 1970 i al cens agrari de 1972
per una especificació i valoració crítica de les fonts i les variables, vegeu Estudis Electorals, 2, pags.

124-125 i 206-207

1. Índex pràctica religiosa dominical.
2. Percentatge de Població nascuda fora de Catalunya.
3. Padró Habitants 1975.
4. Índex de Creixement 1960-70.
5. Índex de Creixement 1970-75.
6. Percentatge Població Activa sobre població total.
7. Percentatge Propietaris Agraris amb Assalariats sobre total Població Activa.
8. Percentatge Propietaris Agraris sense Assalariats sobre total Població Activa.
9. Percentatge Altres Treballadors Agraris sobre total Població Activa.
10. Percentatge Empresaris i Propietaris no agraris sobre total Població Activa.
11. Percentatge Professions Liberals sobre total Població Activa.
12. Percentatge Directius i tècnics sobre total Població Activa.
13. Percentatge Empleats sobre total Població Activa.
14. Percentatge Obrers Especialitzats sector Industrial sobre total Població Activa.
15. Percentatge Obrers no Especialitzats sector Industrial sobre total Població Activa.
16. Percentatge Obrers sector Serveis sobre total Població Activa.
17. Percentatge Forces Armades sobre total Població Activa.
18. Índex de Comerç.
19. Percentatge Empreses Industrials amb menys de 50 treballadors.
20. Percentatge Treballadors d'empreses amb menys de 50 treballadors.
21. Percentatge Empreses Industrials amb menys de 50 treballadors.
22. Percentatge Treballadors Empreses industrials de 50 a 250 treballadors.
23. Percentatge Treballadors Empreses serveis de més de 50 treballadors.
24. Percentatge Treballadors Empreses industrials de més de 250 treballadors.
25. Densitat per km².
26. Percentatge terres cultivades en règim de propietat.
27. Percentatge terres cultivades en règim d'arrendament.
28. Percentatge terres cultivades en règim de parcel·la.
29. Percentatge terres cultivades en altres règims de tinença.
30. Percentatge explotacions ramaderes.
31. Percentatge explotacions agràries de menys de 1 Ha.
32. Percentatge explotacions agràries d'1 a 4,9 Ha.
33. Percentatge explotacions agràries de 5 a 19,9 Ha.
34. Percentatge explotacions agràries de 20 a 50 Ha.
35. Percentatge explotacions agràries de més de 50 Ha.
36. Percentatge d'Empresaris agraris amb menys de 34 anys sobre el total d'Empresaris agraris.
37. Percentatge Treballadors agraris dedicats exclusivament al conreu de terra.
38. Percentatge Treballadors agraris dedicats parcialment al conreu de terra.
39. Percentatge Terra no llaurada sobre el total de terra cultivable.

ELECCIONS LEGISLATIVES DE 1982

INDEX

- 1.- Contexte general
- 2.- Les eleccions a Catalunya
- 3.- L'abstenció
- 4.- El PSC
- 5.- CiU
- 6.- AP
- 7.- PSUC
- 8.- ERC
- 9.- Població i tendència de vot
- 10.- Anàlisi estadística
- 11.- Apèndix amb mapes i resultats

Article publicat a la REIS

LES ELECCIONS LEGISLATIVES DE 1982

Contexte general

Les eleccions legislatives de 1982 es plantegen en unes circumstàncies polítiques bastant extraordinàries, circumstàncies que podríem sintetitzar citant només dos fets clau: d'una banda la dinamitació des de dintre del partit que havia dut el pes de la transició política i de l'altre l'intent de cop d'Estat de Febrer de 1981 (*). Ambdues qüestions no són alienes una de l'altre sino, tot el contrari estretament relacionades. Des de la dimissió de Suárez, UCD es disgrega en els seus col·lectius originaris que lluiten pel poder i el setge a que ve sotmés aquell es prorroga en la persona del seu successor Calvo Sotelo que es veu incapaç de tirar endavant qualsevol política a llarg plaç. Conscient el Govern de que s'està jugant l'estabilitat democràtica, dissol les corts i convoca noves eleccions generals pel 20 d'Octubre de 1982, mig any abans, de que s'acabi la legislatura. A través d'aquest prisma es poden entendre els resultats que són molt més obvis del que es va intentar dir. Davant de la crisi de l'UCD, només el PSOE es veia un partit lo suficientment cohesionat com per a assumir un poder deslligat de la hipoteca que representava l'estira i aflluixa a que es lliureven les elites polítiques davant de l'estorada mirada de bona part de la ciutadania. Que no es pot parlar de tomb de 180 graus a l'esquerra, com també es va dir, es ben cert sobre tot si llegim els plantejaments que en la campanya fan els líders socialistes. Ho deixa ben clar Felipe González quan afirma en una entrevista: "Para mí el socialismo consiste en la profundización de la democracia. En el terreno individual en la profundización de las libertades sociales. Este programa podría ser asumido por una burguesía progresista"(1) i Joan Reventós: "Penso que la proposta socialista per el canvi serveix per a la transformació de l'Estat mitjançant la reforma democràtica de l'Administració. Aquesta reforma ha d'anar acompanyada d'un altre objectiu= assegurar la governabilitat de l'Estat cosa que aquest darrers anys no ha sabut fer el Govern, es per això que tenim la voluntat d'assolir una majoria absoluta i estable que ens permeti afrontar els problemes del país"(2).

(*) que era un altre manera de dinamitar-lo des de fóra

(1) La Vanguardia, 16-X-82

(2) La Vanguardia, 16-IX-82

Equip de Sociologia Electoral (U.A.B.) - Departament de Governació

ELECCIONS LEGISLATIVES. CONGRES DE DIPUTATS. 28-X-82
 MAPA GUIA DE CIRCUMSCRIPCIONS I COMARQUES

El triomf del PSOE s'assoleix a partir de la mobilització d'antics abstencionistes, de vot comunista que veu les dificultats objectives d'una coalició postelectoral d'esquerres i que passa directament a votar el partit que sembla tenir la gran oportunitat de governar i també d'una part important de vot centriste més progressista.

Del paper que en tot aquest procés va jugar la crisi econòmica és aventurat parlar-ne. El que es cert és que l'esquerra, a Espanya, sempre arriba al poder en circumstàncies de forta crisi econòmica. Potser són precisament les circumstàncies econòmiques adverses les que radicalitzen i enfronten els diferents grups d'interessos que donen suport al Govern mentre les classes populars pensen que l'esquerra pot ser un millor gestor per la crisi.

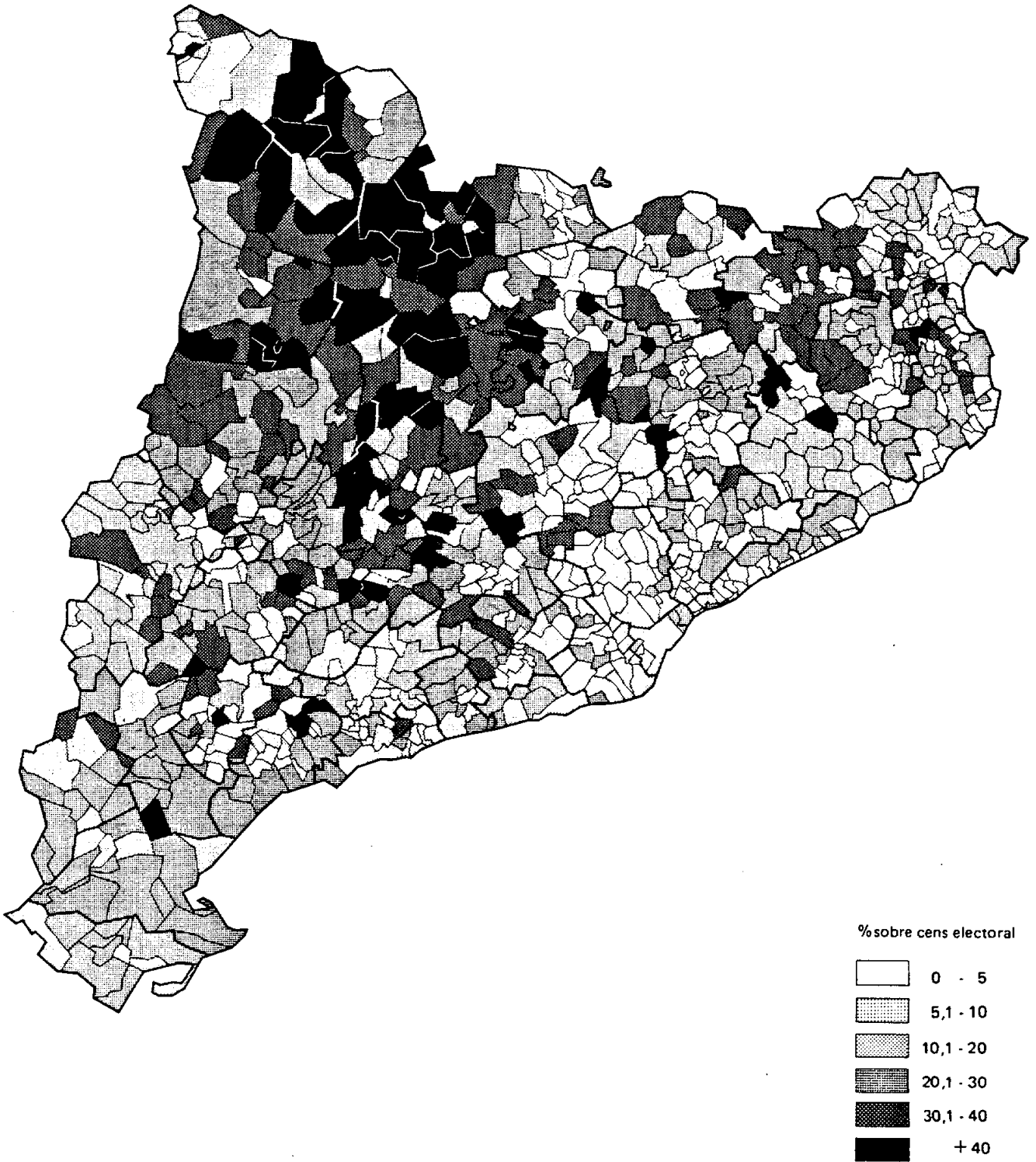
Les eleccions a Catalunya

A Catalunya els grans temes de la campanya electoral són el suport a la Constitució, el rebuig de l'involucionisme, la preocupació per l'atur, el relleu de l'economia i el futur de l'Estat de les Autonomies. A partir d'aquí cada força política precisa qui nes són les seves preocupacions fundamentals.

CC-UCD intenta redefinir el centre polític al que li ha sortit un altre veïador en la persona d'Adolfo Suárez que presenta el CDS com l'autèntic partit reformista i progressista. Aliança Popular insisteix, com arreu d'Espanya, en la seva teoria del bipartidisme i com a mida populista promet de reduir impostos. CiU i ERC, amb els matisos lògics, manifesten la seva voluntat d'aprofundir l'autonomia i d'aconseguir la neutralització de la LOAPA. Els respectius eslògans "Catalunya ben forta a Madrid" i "per l'eficàcia a Madrid" són un exponent d'un desitg de poder pesar en el Parlament si bé Heribert Barrera confessa personalment el seu escepticisme de que aquesta presència pugui canviar l'Estat i la política espanyola. El PSC fa una campanya molt conjunta amb la del PSOE els trets fundamentals de la qual ja hem exposat en l'anterior apartat. La seva finalitat es demostrar que són capaços de governar realment el país. El PSUC insisteix que no és lògic que la dreta sigui la força hegemònica en la reconstrucció nacional de Catalunya. Demana la unitat de l'esquerra i exposa el projecte de catalanisme popular que sigui veritablement integrador i que sigui l'alternativa al projecte burgès de CiU.

Abstenció Mitjana de Catalunya: 19,3%

Equip de Sociologia Electoral (U.A.B.) - Departament de Governació

Els resultats que ara anelitzarem a partir d'uns senzills mapes comercials i unes breus estadístiques, ens demostreràn que Catalunya és una de les excepcions dintre de la consagració del bipartidisme i que si bé té com a trets comuns a la resta d'Espanya la gran mobilització en front de les urnes, el triomf dels socialistes amb el suport de bona part de l'electorat comunista, la remontada d'AP que capitalitza part de l'espai centrista totalment refractari a la política de Jordi Pujol, té també trets diferencials el més important dels quals és la solidesa de l'espai electoral de CiU que compleix objectivament a Catalunya el paper de centre moderat.

L'abstenció

El 1982 es produeix un augment notable de la participació que resulta pràcticament igual que la de les primeres eleccions legislatives de 1977.

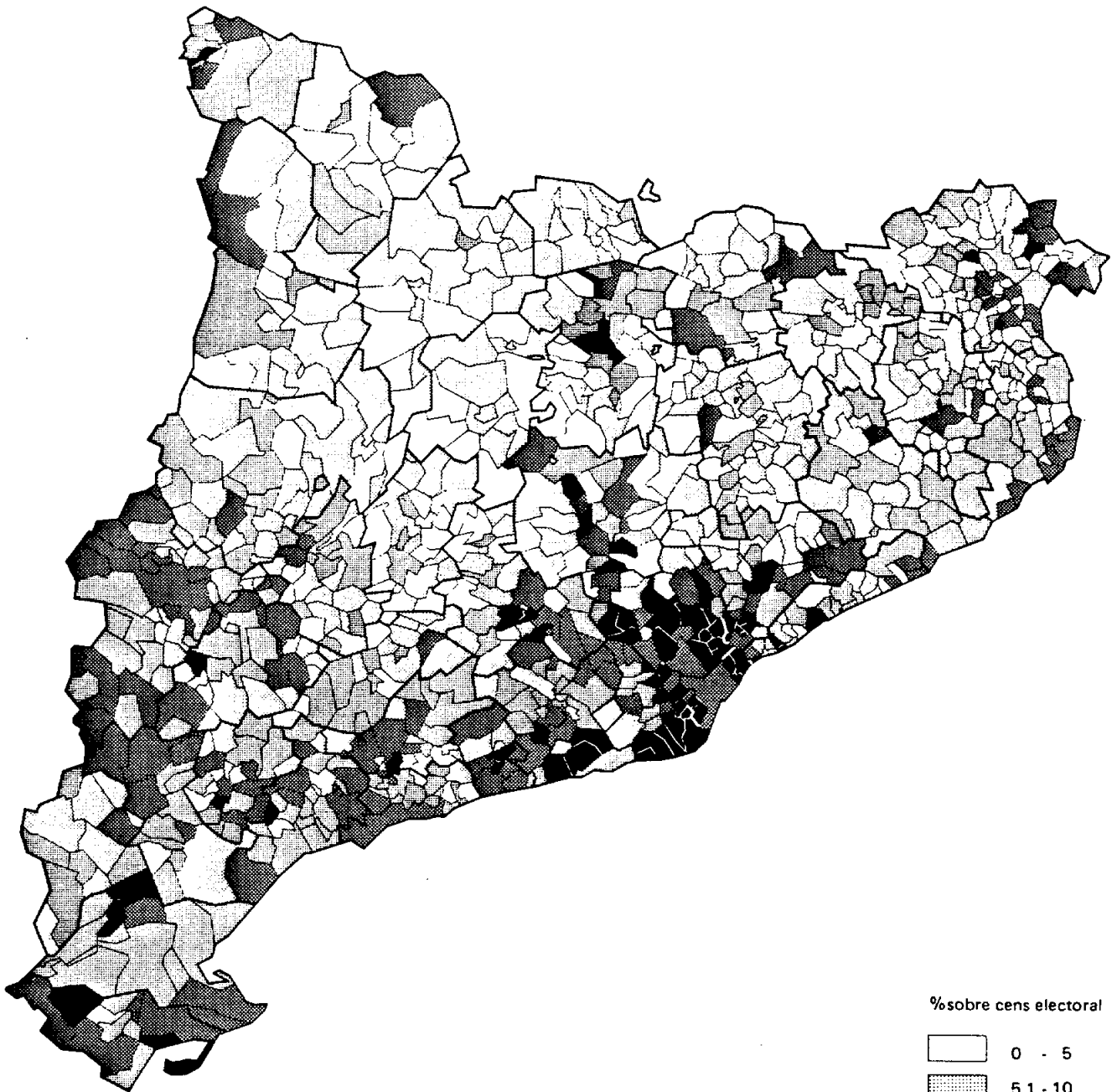
Si bé es cert que les zones de Lleida i Tarragona segueixen presentant un índex d'abstenció superior al de la resta de comarques catalanes, gairabé totes voltan el 80% de participació. Els increments més notables es donen en les zones més rurals però també en les més industrialitzades. El Solsonès, la Segarra i la Cerdanya, junt amb la ciutat de Barcelona, són els indrets amb un increment més important de la participació respecte de 1979 (entre el 15 i el 17%).

Si tenim en compte que el vot favorable a CiU es manté força estable en les seves àrees tradicionalment més fortes, l'increment participatiu sembla beneficiar al PSC i a AP-PDP que streuen nous votants que no van arribar-se a les urnes ni el 1979 ni el 1980. El 1982 la Catalunya interior segueix éssent menys participativa en termes relatius però en el litoral i en les àrees industrials de Barcelona i Tarragona hi ha un allau d'electors que se senten més motivats que en les autonòmiques de 1980.

L'abstenció mitjana per Catalunya va ser del 19,7% en front del 31,3% de les legislatives anteriors. Com sempre, la circumscripció de Girona és la que es mobilitza més. Per sobre del 25% només trobem l'Alt Urgell, els dos Pallars i el Solsonès, totes elles comarques lleidatanes.

PSC Mitjana de Catalunya: 36,5%

Equip de Sociologia Electoral (U.A.B.) - Departament de Governació

%sobre cens electoral

0 - 5
5,1 - 10
10,1 - 20
20,1 - 30
30,1 - 40
+ 40

Cal fer un especial esment de la participació a la ciutat de Barcelona que per primera vegada supera la mitjana de Catalunya. El 1982 es corregeix dràsticament l'afebliment participatiu que es va notar fortament en els barris perifèrics quan les autonòmiques, i s'igualà el nivell d'abstenció que segueix éssent més alt als barris més degradats de la ciutat vella.

Si en un futur es manté amb lleugeres variacions aquest grau de participació podríem parlar certament d'un increment de la cultura política entre els ciutadans del nostre país.

Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC)

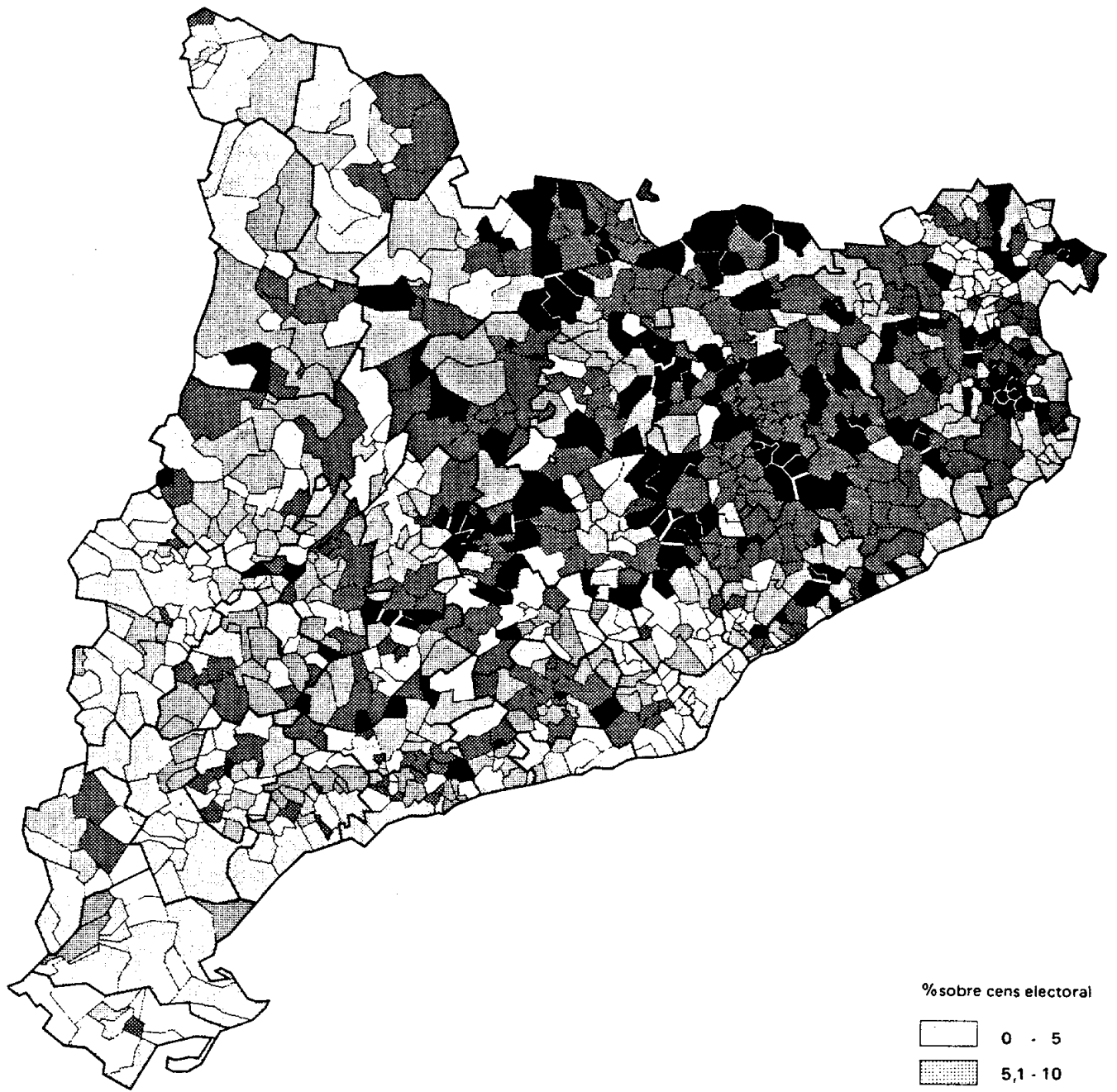
Obté una mitjana del 36,5% dels vots sobre el cens electoral, equivalent al 45% dels votants, aconseguint el primer lloc com en les anteriors eleccions legislatives de 1977 i 1979, si bé de forma més contundent, donat que respecte 1979, augmenta la seva quota en 16 punts. Cal dir, que el PSC doble el número de vots assolits per CiU, que ocupa el segon lloc a Catalunya.

Per circumscripcions, només cedeix el primer lloc a Girona, en benefici de CiU, i guanya en les altres tres. Si bé obté una forta implantació de les quatre circumscripcions, els millors resultats els obté a Barcelona i Tarragona, on supera el 30% dels vots -a Barcelona s'acosta al 40%- mentre a Girona i Lleida obté el 26%. Respecte 1979, en que gairebé la seva força estava repartida més homogeniament, augmenta en totes les circumscripcions, però especialment a Barcelona (+ 18%), éssent més feble a Girona (+ 7%). Cal destacar també, l'increment que experimenta a Lleida (+ 10%), la seva circumscripció més feble anteriorment, i que l'igualava, ara, a Girona.

L'anàlisi comarcal revela que el PSC concentra la seva força electoral en les comarques del litoral -del Baix Empordà al Montsià- així com en les interiors de Barcelona, i el Segrià a Lleida, amb percentatges que superen el 30% dels vots, amb un màxim al Baix Llobregat i Vallès Occidental, en que supera el 40%. Una implantació intermitja -20-30%- aconsegueix a gairebé totes les comarques gironines, a les del nord-oest de Lleida, i nord de Tarragona. Les zones febles es situen a Osona i nord-est de Lleida en que oscil·la entre el 10 i 20%.

CiU Mitjana de Catalunya: 17,9%

Equip de Sociologia Electoral (U.A.B.) - Departament de Governació

% sobre cens electoral

□	0 - 5
▨	5,1 - 10
▩	10,1 - 20
▧	20,1 - 30
▦	30,1 - 40
■	+ 40

Respecte 1979, augmenta la seva quota electoral en totes les comarques, si bé especialment en les zones industrialitzades, com el Baix Llobregat i Vellès Occidental, on els increments són més importants. Cal dir, però, que amplia el seu electorat de forma notable en les comarques rurals de Tarragona -Vegueria de l'Ebre- i del sud de Lleida.

Tot sembla apuntar que aquests increments del PSC són deguts al trasvassament de les dues terceres parts del vot comunista especialment en les comarques més industrialitzades de Barcelona i Tarragona, així com pel increment de la participació en les comarques més rurals de Lleida i Tarragona, sense descartar que, a Tarragona, i en els cinturons industrials i barris perifèrics de les grans ciutats, el PSC s'hagi beneficiat també, en alguna mesura, del trasvassament d'antic electorat favorable a UCD.

L'efecte últim de tot això, es el paper dominant del PSC en el quadre polític català, i més concretament, en l'espai de l'esquerra, on gairebé monopolitza, ara, una presència abans compartida amb el PSUC.

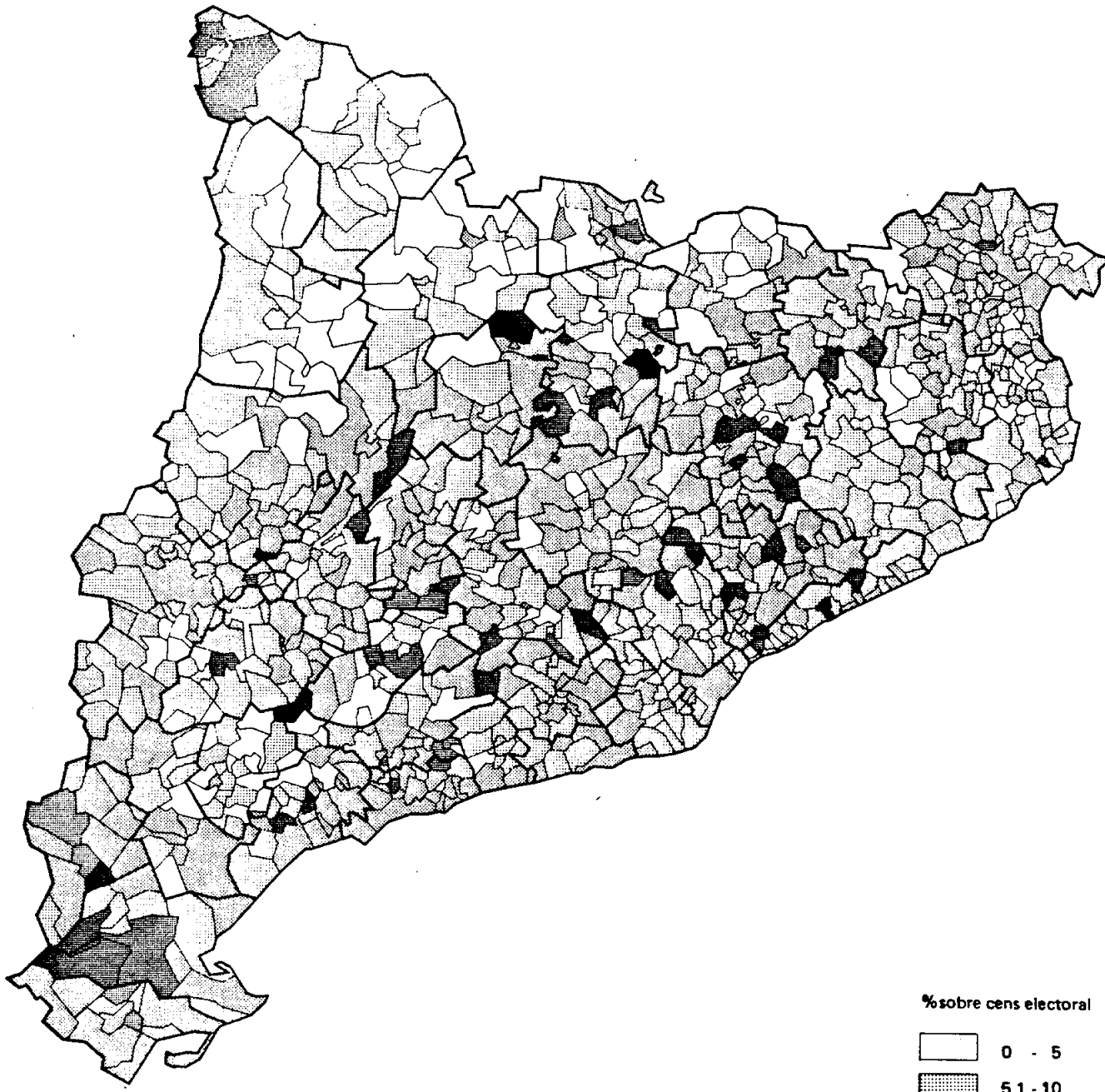
Convergència i Unió (CiU)

A Catalunya, el 1982, CiU queda en segon lloc, després dels Socialistes, amb un 17,9% sobre el cens electoral i un 27,8 sobre els votants. Si comparem aquestes dades amb les de les anteriors legislatives, observem un fort increment, però si com a punt de referència prenem les eleccions autonòmiques de 1980, CiU només fa que consolidar l'espai que aconseguí aleshores, sobretot a costa de l'UCD. Conserva, doncs, el vot centrista que va streure en aquelles dades però sembla no tenir la capacitat de convencer una altra part de vot UCD que sembla que s'abstingué a les autonòmiques i que ara dona suport a AP-PDP.

A Girona es a la única circumscripció on guanya i a la de Barcelona és on treu menys vots. Quant a les comarques, cal fer especial esment de les d'Osona, Ripollès i Solsonès on obté fins un 34% sobre cens electoral, éssent també important la seva implantació a la Garrotxa, Cerdanya i les Garrigues. Com ja succeí el 1980, el litoral

AP Mitjana de Catalunya: 11,7 %

Equip de Sociologia Electoral (U.A.B.) - Departament de Governació

% sobre cens electoral

	0 - 5
	5,1 - 10
	10,1 - 20
	20,1 - 30
	30,1 - 40
	+ 40

des del Barcelonès fins el Montsià més el Segrià i la Vall d'Aren, són les zones on CiU té menys incidència.

Respecte de les legislatives d' 1 de març de 1979 guanya més de 15 punts a la Segarra i a la Conca de Barberà mentre que els seus augments són molt reduïts al Baix Llobregat, Vallès, i, en general, en aquelles zones de Catalunya que com ja hem dit, li són tradicionalment refractàries.

A Catalunya CiU, com a Euzkadi el PNV, actuen com una barrera que detura el trasvàs de vot de la desfeta UCD cap a AP. Una vegada més el sistema de partits resultant d'aquestes eleccions és diferent de la resta de l'Estat ja que les dues forces principals són el partit dels Socialistes de Catalunya i la coalició Convergència i Unió, quedant AP en tercer lloc a considerable distància.

Aliança Popular (AP)

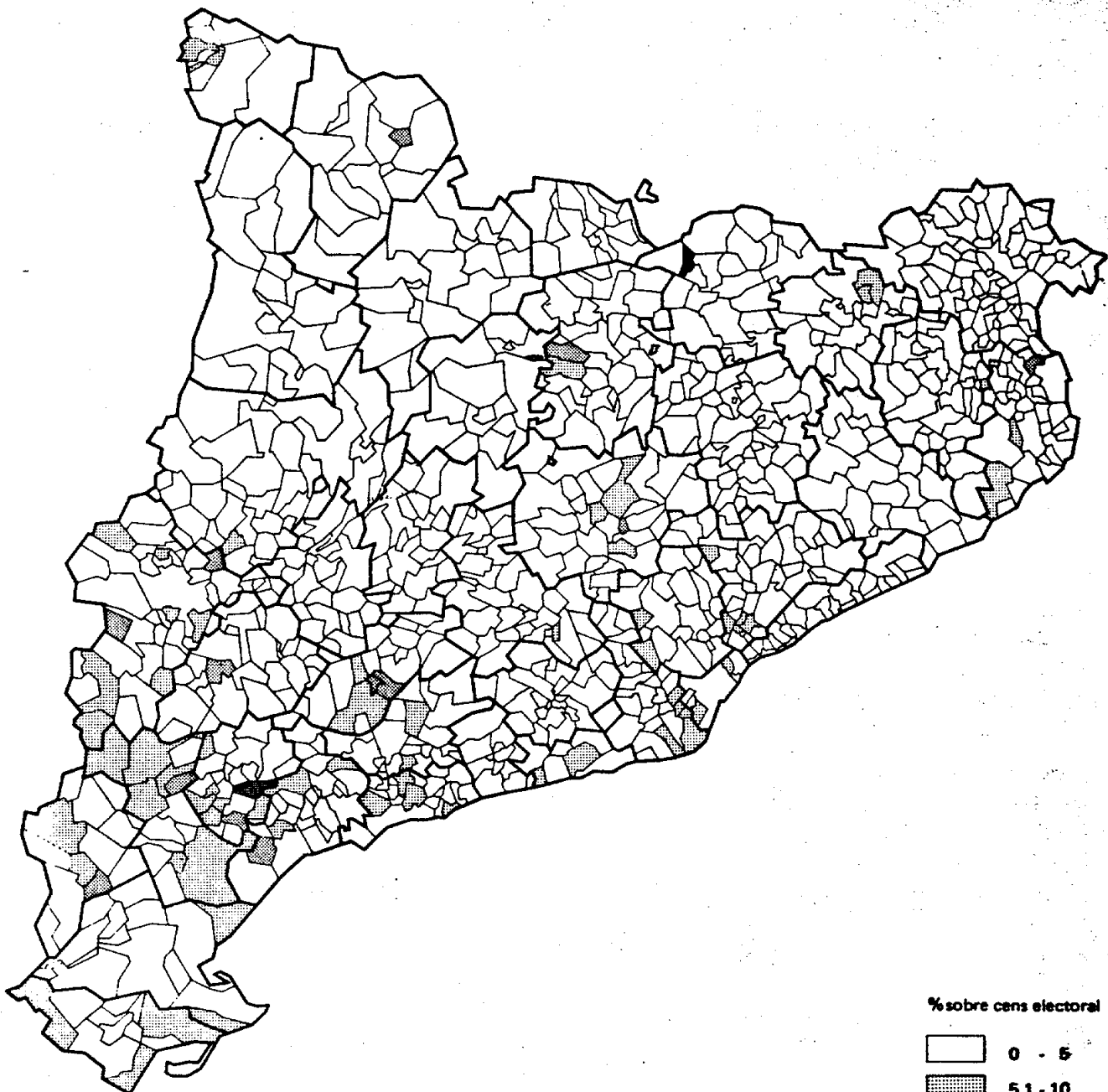
Amb mig milió de vots, que representen l'11,7% del cens, i el 14,5% dels votants, ocupa per primera vegada el tercer lloc, i multiplica per cinc la seva quota electoral de 1979.

Per circumscripcions, ocupa el tercer lloc en totes elles, obtenint el millor resultat a Tarragona (13,7%), mentre a Barcelona i Lleida es manté al voltant de la mitjana de Catalunya, i a Girona lleugerament per sota. Respecte 1979, augmenta en totes les circumscripcions, entre 8 i 9 punts, si bé no hi ha diferència quant a la implantació en aquest nivell.

A nivell comarcal, la implantació territorial d'AP es reparteix homogenisment per totes les comarques. No obstant, cal distingir algunes zones on obté resultats superiors. Aquestes zones corresponen a comarques on fins ara, CC-UCD obtenia els seus millors resultats: Vegueria de l'Ebre, Vall d'Aren, Segarra. També cal destacar el bon resultat assolit en les comarques on es troben situades les capitals provincials i ciutats importants. En canvi, els resultats més febles els aconseguix en les comarques més industrialitzades -Baix Llobregat i Vallès Occidental-, així com en aquelles comarques del interior de Catalunya, feudes del catalanisme històric, on CiU obté els seus millors resultats.

PSUC Mitjana de Catalunya: 3,7%

Equip de Sociologia Electoral (U.A.B.) - Departament de Governació

% sobre cens electoral

- 0 - 5
- 5,1 - 10
- 10,1 - 20
- 20,1 - 30
- 30,1 - 40
- + 40

Sembla clar, que el gran augment d'AP ve lligat a la desfeta de CC-UCD. La pèrdua de CC-UCD, respecte 1979, s'ha repartit gairebé de manera semblant entre CiU i AP, si bé de forma desigual pel territori. Així, AP sembla beneficiar-se del travessament de l'electorat centrista en les comarques de la Vegueria de l'Ebre, Vall d'Aren i Segarra, així com en les més industrialitzades de Barcelona, Tarragona i Lleida. També cal dir, que AP s'ha beneficiat de la major participació, i ha rebut vots d'antics votants abstencionistes i de nous votants, que sembla detectar-se en les comarques del nord de Lleida i de l'interior de Barcelona.

Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC)

El PSUC que durant el període 1977-1979 havia estat la força política catalana més estable, s'enfonsa en aquestes eleccions obtenint només el 3,7% de vots sobre el cens electoral i un 4,6% sobre els votants. En números absoluts perd més de 300.000 vots que representa la tercera part del seu electorat.

Aquesta desfeta electoral es generalitza a totes les circumscripcions però encara és més forta justament a Barcelona i Tarragona que eren els seus feus més sòlids. Les seves pèrdues més importants es donen als cinturons industrials de Barcelona i Tarragona i a les comarques de l'Ebre. Això fa que la seva implantació s'iguéli arreu de Catalunya superant el 5% només al Baix Llobregat, Ribera i el Priorat.

Queda probat que hi ha un fort travàs del PSUC al PSC que es vist per bona part de l'electorat comunista com el partit millor situat per aconseguir un canvi de govern favorable a les forces de l'esquerra. El PCC, que s'escindeix del PSUC abans de les eleccions, només perjudica a aquest partit en alguns municipis molt concrets.

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)

Obté el 3,2% del cens i el 4% dels votants, mantenint-se en el cinquè lloc, i conservant la seva quota electoral assolida el 1979. No obstant, veu reduïda gairebé a la meitat la seva força electoral respecte a les eleccions al Parlament de Catalunya de 1980.

ERC Mitjana de Catalunya: 3,2 %

Equip de Sociologia Electoral (U.A.B.) - Departament de Governació

% sobre cens electoral

□	0 - 5
▤	5,1 - 10
▥	10,1 - 20
▧	20,1 - 30
▨	30,1 - 40
■	+ 40

A nivell de circumscripció, els millors resultats els aconseguix a Lleida i Girona, on ocupa el quart lloc. Respecte 1979, manté aproximadament la seva implantació a Barcelona i Tarragona, augmenta a Girona, i disminueix lleument a Lleida.

A nivell comarcal, el mapa revela una implantació semblant a 1979, amb una certa ampliació al nucli format per Osona, Berguedà, Garrotxa i Ripollès -en aquestes dues darreres experiments un cert creixement electoral-, que junt amb el Pallars Sobirà, Garrigues, Urgell i Noguera, son les seves zones de màxima implantació. En canvi, les zones més febles, cal situar-les al cinturó industrial de Barcelona i Tarragona, a la Vall d'Aran i a la Vegueria de l'Ebre.

Aquest retorn d'ERC a l'implantació assolida el 1979, sembla degut al caràcter diferent que tenen unes leccions legislatives a nivell d'Estat que a nivell autonòmic. No obstant, cal preguntar-se fins a quin punt l'actuació d'ERC en la política catalana en el període 1980-82, ha tingut alguna influència en el comportament del seu electorat de 1980.

Població i tendència de vot

S'ha probat arreu que, en general, el nombre d'habitants d'un municipi té sovint una relació força estreta amb la tendència de vot, éssent els municipis més poblats els que acostumen a tenir un comportament electoral més d'esquerres.

En les eleccions de 1982 el PSC i el PSUC augmenten a mida que ho fa la població mentre que CiU i ERC disminueixen els seus vots en els municipis més grans. (vid. quadre 1) AP té una incidència força equilibrada arreu excepte en les ciutats de més de 50.000 habitants on s'incrementen els seus vots, fenomen que passava també amb CC-UCD i que sembla posar-nos de manifest una implantació notable d'aquestes forces en les àrees més urbanes amb predomini de sector terciari. L'abstenció en aquesta elecció disminueix a mida que augmenta la població. És la primera elecció en la que la ciutat de Barcelona participa per sobre de la mitjana de Catalunya.

Si examinem els partits guanyadors en els grups que hem establert segons el nombre d'habitants dels municipis de Catalunya, s'ens

confirma el que hem dit ja, que el PSC guanya en tots els grups excepte en els de menys de 1.000 habitants, i el PSUC fa també els seus millors resultats en aquells pobles que superen els 10.000.

CiU guanya només en els pobles més petits ocupant en els altres el segon lloc. AP ocupa sempre el tercer lloc i ERC el cinquè en els de menys de 10.000 habitants, lloc en el que és substituït pel PSUC en els altres municipis amb més població (quadre 2).

Quadre nº 1

Distribució del vot dels diferents partits en els grups de municipis establerts segons la seva població

Munic. segons població	Cens Electoral	Blancs ó nuls	Abst.	AP	CiU	ERC	PSC	PSUC	Altr. Dreta	Alt Esq
I 1-1000	228.860	1,5	24,7	10,6	28,9	4,2	20,0	2,1	6,2	1,8
II 1.001-10.000	848.487	1,6	20,1	10,9	23,7	4,1	30,3	2,9	4,0	2,4
III 10.001-50.000	798.420	1,5	18,3	9,9	15,6	2,8	41,4	4,0	3,2	3,3
IV més de 50.000	2.440.971	1,4	18,9	12,5	15,6	2,9	38,6	4,0	3,3	2,8
Total Catalunya	4.316.738	1,4	19,3	11,7	17,9	3,2	36,5	3,7	3,7	2,9

Quadre nº 2.-

Ordre dels Partits en els diferents grups de municipis establerts segons la seva població

Municipis segons població	1	2	3	4
I 1-1.000	CiU	PSC	AP	ERC
II 1.001-10.000	PSC	CiU	AP	ERC
III 10.001-50.000	PSC	CiU	AP	PSUC
IV més de 50.000	PSC	CiU	AP	PSUC
Total Catalunya	PSC	CiU	AP	PSUC

Quadre nº 3

Distribució del vot dels principals Partits i de l'abs-
tenció entre els municipis segons la seva població

Municipis segons població	Cens El.	% Cens	AP	CiU	ERC	PSC	PSUC	Abst.
Grup A -10.000 hab.	1.077.347	24,0	23,3	34,7	32,1	19,2	18,3	27,2
Grup B més de 10.000	3.239.391	76,0	76,7	65,3	67,9	80,8	81,7	72,8
Catalunya	4.316.738	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

En aquest quadre s'ens confirma el que ja hem probat en altres eleccions mitjançant correlacions entre variables d'urbanització i comportament electoral. Està clar que CiU i ERC i en menor mida l'abs-tenció, tenen una relativa implantació més forta en els municipis de menys de 10.000 habitants, mentre que PSC i PSUC tenen una major concentració en els grans municipis. De tot el que hem dit podem concloure que la població dels municipis, com a índex sintètic de totes unes altres variables, pot ser un indicador força important per a la predicció de resultats sobre tot en les eleccions legislatives.

Dades estadístiques.

Presentem a continuació algunes dades estadístiques. En primer lloc, i per les 38 comarques de Catalunya, una taula de correlació entre les candidatures més importants, junt amb una anàlisi factorial que ens permet definir els principals factors que configuren diferents espais geogràfics on hi predominen unes o altres forces polítiques. En segon i tercer lloc hem repetit l'anàlisi a nivell municipal dividint els municipis de Catalunya en dos grans blocs: els de menys de 10.000 habitants i els de més de 10.000 habitants. En eleccions anteriors es va comprovar que el nombre d'habitants del municipi és una variable estretament correlacionada amb el comportament electoral, sobretot amb l'orientació del vot. Quant

a les matrius de correlacions podem subratllar que el nivell d'anàlisi influeix en els coeficients de correlació, essent gairebé sempre aquests superiors quan emprem com a unitat d'anàlisi la comarca.

A grans trets podem dir que les forces de centre i dreta estàn relacionades entre sí positivament, sobre tot en els municipis grans, que CiU, ERC i NE també ho fan positivament entre sí i negativament amb l'esquerra i que PSC, PSUC i PCC també mostren una associació positiva entre sí i negativa amb les forces de dreta i centre nacionalista.

D'acord amb aquestes correlacions, l'anàlisi de components principals ens aïlla dos factors més significatius, el primer del qual oposa espais amb predomini de CiU d'altres on hi tenen incidència PSC i PSUC. El segon factor sembla tenir matissos lleugerament diferents en els pobles petits i en els pobles grans i en els municipis grans. En els primers és un factor bipolar que oposa els petits de dreta i centre-dreta amb un matís no especialment autonomista (CC-UCD i CDS) i l'abstenció a CiU. En els 68 pobles majors de 10.000 habitants i en l'anàlisi comercial seria un factor gairebé monopolar -sobre tot en els municipis grans- definit fortament per CC-UCD, CDS i AP, respecte del qual tenen valors semblants la resta de partits, tant de centre nacionalista com d'esquerra. Els gràfics que ens situen els partits respecte als principals factors ens ajuden a visualitzar el que ja hem dit: que a Catalunya hi ha contextes geogràfics amb un clar domini de CiU i amb una presència modesta d'ERC i NE, d'altres on hi coincideixen CC-UCD, CDS i AP, i on s'acostuma a donar una abstenció superior a la mitjana i, finalment, zones de predomini fort dels partits d'esquerra PSC, PSUC i PCC.

Bibliografia

Equip de Sociologia Electoral "Así hemos votado", Cuadernos de La Vanguardia, 29 d'Octubre de 1982.

Vallés, J.M. "Las elecciones legislativas de 1982". Revista de Estudios Políticos número , Madrid 1983.

LEGISLATIVES 1982. MATRIU DE CORRELACIONS PER MUNICIPIS PETITS, GRANS I COMARQUES

AP-PDP

-.08	.53
.18	

1	2
	3

1 = cor. - 10.000 hab.
 2 = cor. + 10.000 "
 3 = cor. comarcal

-.12	.24
-.30	.16

CC-UCD

-.30	.22
-.16	

.10	.44
.35	.38

-.15	.15
-.38	

-.07	.78
.43	

CIU

-.13	.15
-.23	

CDS

-.05	.10
-.03	

-.07	.10
-.14	

-.06	.13
-.47	

.16	.65
.47	

ERC

-.05	.12
-.35	

-.10	-.03
-.20	

.07	.64
.54	

-.04	-.46
-.37	

.02	-.35
-.19	

NE

-.04	-.40
-.06	

-.09	-.22
-.32	

-.17	.58
-.59	

-.01	.14
.12	

-.10	-.60
-.15	

PCC

-.14	-.56
-.04	

-.11	-.51
-.46	

-.55	-.86
-.70	

-.01	-.16
-.12	

-.06	-.77
-.33	

PSC

-.08	-.44
-.03	

-.05	-.36
-.01	

-.30	.54
-.61	

-.02	-.33
-.31	

-.12	-.11
-.27	

PSUC

-.19	.24
-.12	

.10	.40
.54	

-.21	-.15
.14	

-.03	-.11
-.20	

-.08	-.23
-.05	

ABSTENCIÓ

-.17	-.22
-.44	

-.41	-.23
-.66	

-.12	-.00
-.35	

.12	.20
.49	

.31	.58
.64	

AP/PDP

CC-UCD

CIU

CDS

ERC

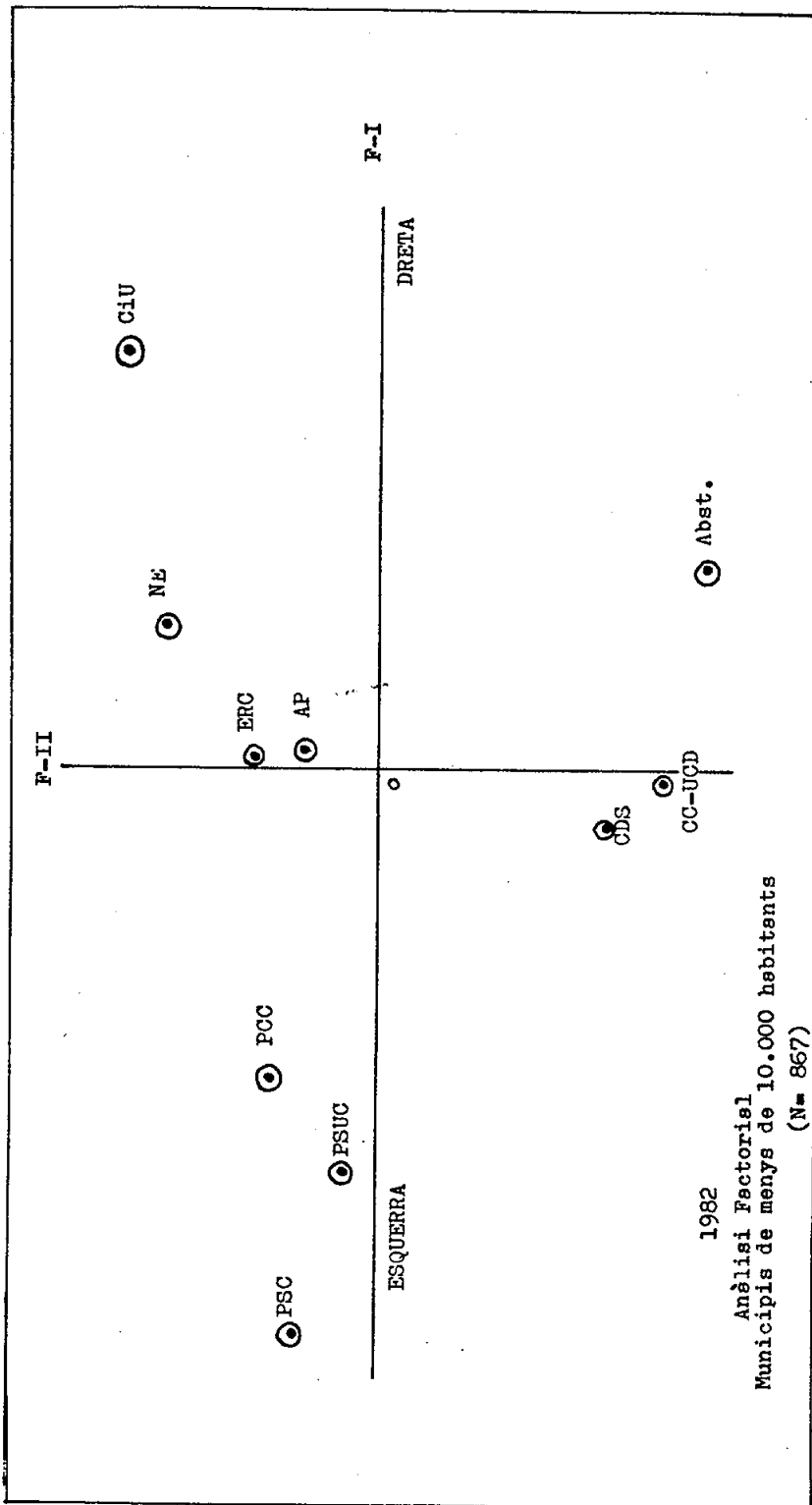
NE

PCC

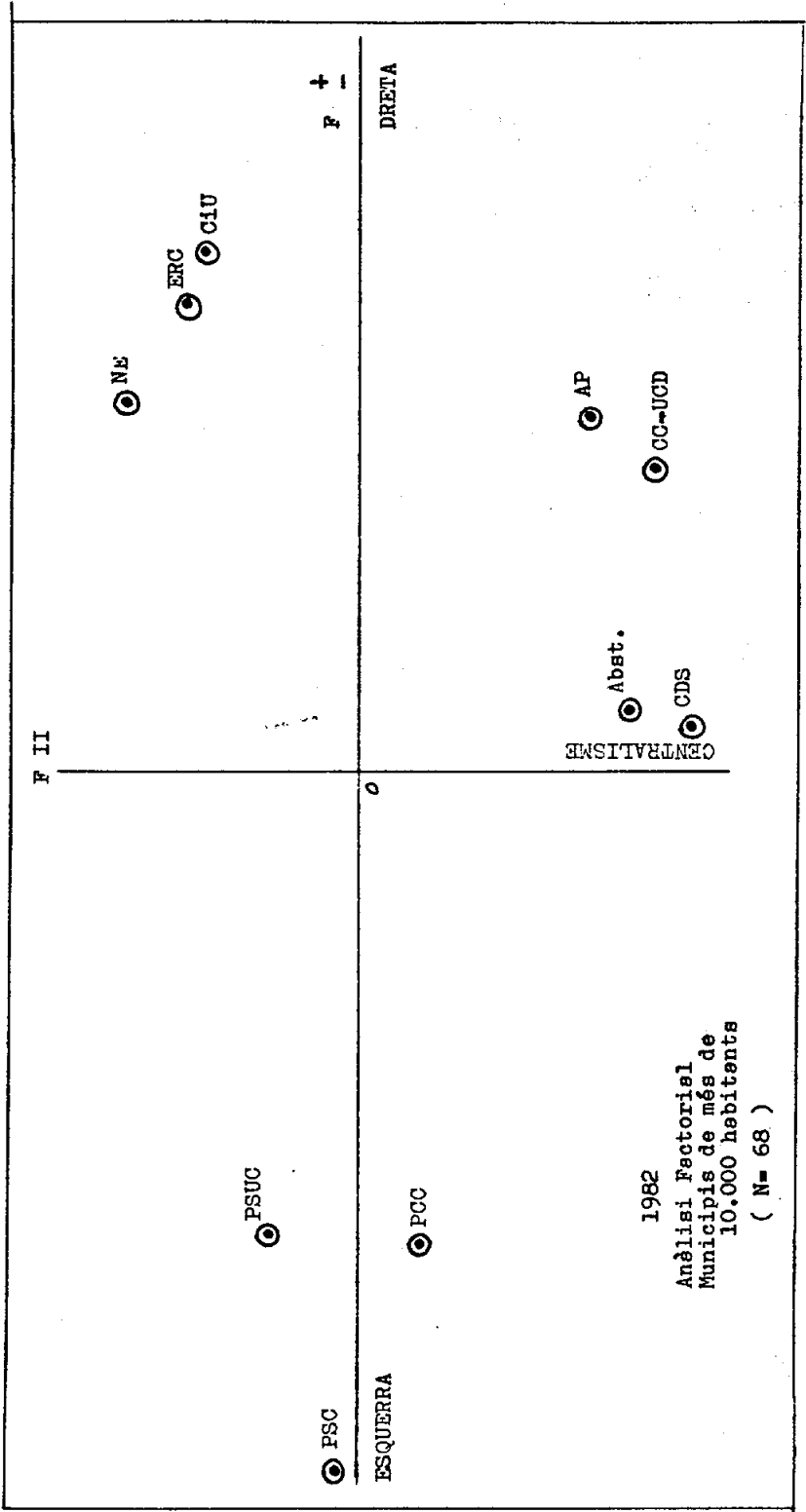
PSC

PSUC

ABSTM.

3. Resultats

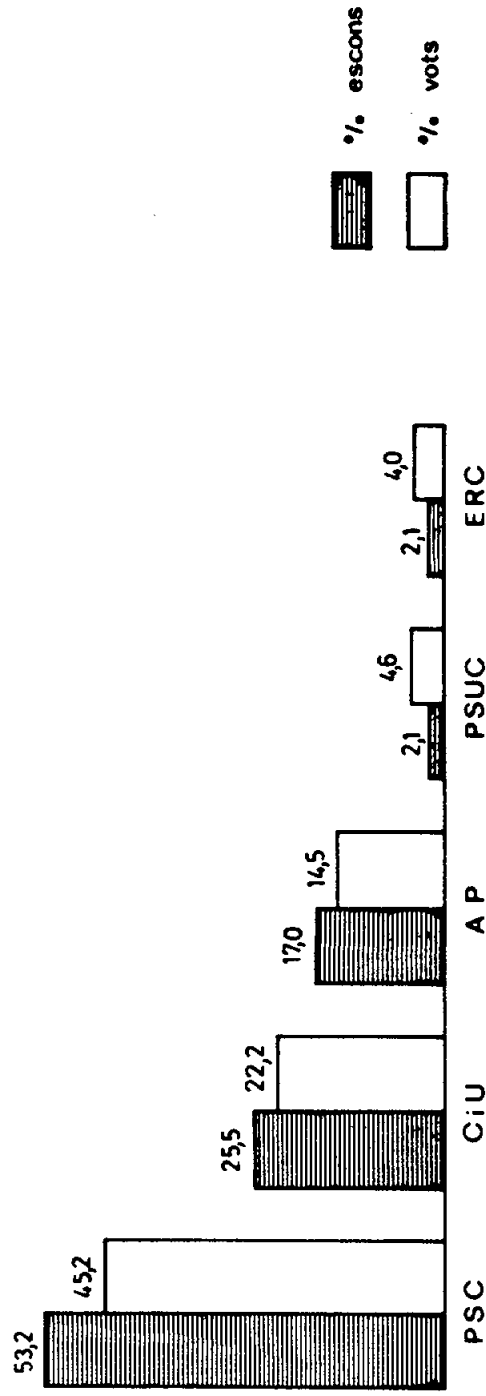
Taules de resultats

Total Catalunya

POBLACIÓ I NOMBRE D'ESCONS PER CIRCUMSCRIPCIÓ

	Població 1981		ESCONS					TOTAL
	PSC	CiU	AP	PSUC	ERC			
Barcelona	18	8	5	1	1		33	
Girona	2	2	1	—	—		5	
Lleida	2	1	1	—	—		4	
Tarragona	3	1	1	—	—		5	
CATALUNYA	25	12	8	1	1		47	

GRÀFICA DE LA DISTRIBUCIÓ D'ESCONS I DEL VOT A CATALUNYA

4. 316. 738 ELECTORS

T O T A L C A T A L U N Y A

VOTANTS	VALIDS	NULS	BLANCS	C. C.	P. C. C.	U. C. E.	P. S. U. C.	F. C. C.	P. S. C.	P. C. E. (ML)	F. N.	C. D. S.
3. 483. 314	3. 423. 466	46. 616	13. 232	2. 597	47. 242	2. 307	158. 536	4. 900	1. 575. 260	2. 755	12. 115	68. 385
80, 69	79, 31	1, 08	0, 31	0, 06	1, 09	0, 05	3, 67	0, 11	36, 49	0, 06	0, 28	1, 58
	98, 28	1, 34	0, 39	0, 07	1, 36	0, 07	4, 55	0, 14	45, 22	0, 08	0, 35	1, 96
E. R. C.	P. S. A.	C. I. U.	P. S. T.	N. E.	S. E.	L. C.	P. C. O. C.	FE-JONS	AP-PDP	P. S.	CC-UCD	M. F. E.
138. 219	7. 398	772. 673	20. 099	30. 622	2. 713	312	3. 128	114	503. 413	280	70. 230	168
3, 20	0, 17	17, 90	0, 47	0, 71	0, 06	0, 01	0, 07	0, 00	11, 66	0, 01	1, 63	0, 00
3, 97	0, 21	22, 18	0, 58	0, 88	0, 08	0, 01	0, 09	0, 00	14, 45	0, 01	2, 02	0, 00

Resultats per circumscripció

3. 336. 965 ELECTORS

PROV. 8 BARCELONA

VOTANTS		VALIDS	NULS	BLANCS	C. C.	P. C. C.	U. C. E.	P. S. U. C.	F. C. C.	P. S. C.	P. S. C.	F. N.	C. D. S.
2. 714. 809	2. 670. 806	33. 621	10. 382	1. 889	41. 364	1. 688	131. 280	3. 937	1. 292. 395	2. 011	8. 718	49. 762	
81. 36	80. 04	1. 01	0. 31	0. 06	1. 24	0. 05	3. 93	0. 12	38. 73	0. 06	0. 26	1. 49	
	98. 38	1. 24	0. 39	0. 07	1. 52	0. 06	4. 84	0. 15	47. 61	0. 07	0. 32	1. 83	
E. R. C.		P. S. A.	C. i U.	P. S. T.	N. E.	L. C.	P. C. O. C.	FE-JONS	AP-PDP	P. S.	CC-UCD		
97. 853	6. 681	560. 502	15. 450	24. 361	2. 392	45	2. 693	38	383. 244	280	40. 223		
2. 99	0. 20	16. 80	0. 46	0. 73	0. 07	0. 00	0. 08	0. 00	11. 54	0. 01	1. 21		
3. 68	0. 25	20. 65	0. 57	0. 90	0. 09	0. 00	0. 10	0. 00	14. 19	0. 01	1. 48		

338. 751 ELECTORS

PROV. 17 GIRONA

VOTANTS		VALIDS	NULS	BLANCS	L. C.	P. C. C.	F. N.	P. S. T.	C. i U.	P. S. U. C.	P. S. C.	C. C.	C. D. S.
272. 204	266. 195	5. 047	962	161	1. 569	1. 377	1. 997	96. 306	8. 432	91. 208	478	5. 328	
80. 36	78. 58	1. 49	0. 28	0. 05	0. 46	0. 41	0. 47	28. 43	2. 49	26. 92	0. 14	1. 57	
	97. 79	1. 85	0. 36	0. 06	0. 58	0. 51	0. 59	35. 38	3. 10	33. 51	0. 18	1. 96	
F. C. C.		E. R. C.	PCE(ML)	N. E.	U. C. E.	CC-UCD	FE-JONS	AP-PDP					
224	15. 157	331	2. 589	205	5. 991	4	35. 238						
0. 07	4. 47	0. 10	0. 76	0. 06	1. 77	0. 00	10. 40						
0. 08	5. 57	0. 12	0. 95	0. 08	2. 20	0. 00	12. 95						

Resultats per circumscripció

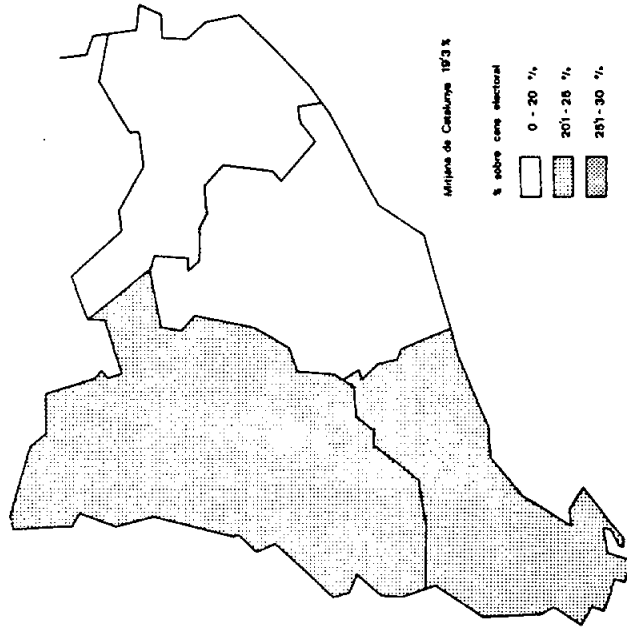
PROV. 25 LLEIDA													
268.205 ELECTORS													
VTANTS	VALIDS	NULS	BLANCS	P. C. C.	F. N.	P. S. U. C.	PCE(ML)	C. I. U.	F. C. C.	P. S. T.	L. C.	C. D. S.	
203,403	200.158	2.412	833	1.960	743	5.495	227	56.188	255	1.273	0	6.286	
75,84	74,63	0,90	0,31	0,73	0,28	2,05	0,08	20,95	0,10	0,47	0,00	2,34	
	98,40	1,19	0,42	0,96	0,37	2,70	0,11	27,62	0,13	0,63	0,00	3,09	
PROV. 43 TARRAGONA													
372.817 ELECTORS													
VTANTS	VALIDS	NULS	BLANCS	C. C.	F. C. C.	P. C. C.	F. N.	L. C.	PCE(ML)	S. E.	P. S. U. C.	C. I. U.	
292.898	286.307	5.536	1.055	230	484	2.349	1.277	106	186	321	13.329	59.677	**
78,56	76,80	1,48	0,28	0,06	0,13	0,63	0,34	0,03	0,05	0,09	3,58	16,01	
	97,75	1,89	0,37	0,08	0,17	0,80	0,44	0,04	0,06	0,11	4,55	20,37	
FE-JONS	P. S. T.	P. C. O. C.	N. E.	E. R. C.	P. S. C.	U. C. E.	C. D. S.	P. S. A.	M. F. E.	CC-UCD	AP-PDP		
72	1.779	435	2.042	11.461	120.836	198	7.009	717	168	12.532	51.099		*
0,02	0,48	0,12	0,55	3,07	32,41	0,05	1,88	0,19	0,05	3,36	13,71		
0,02	0,61	0,15	0,70	3,91	41,26	0,07	2,39	0,24	0,06	4,28	17,45		

3. Resultats

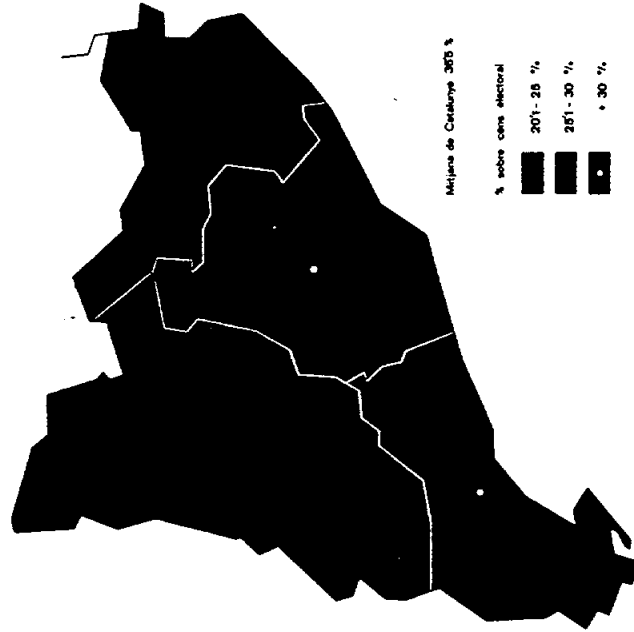
Mapes

Resultats per circumscripció

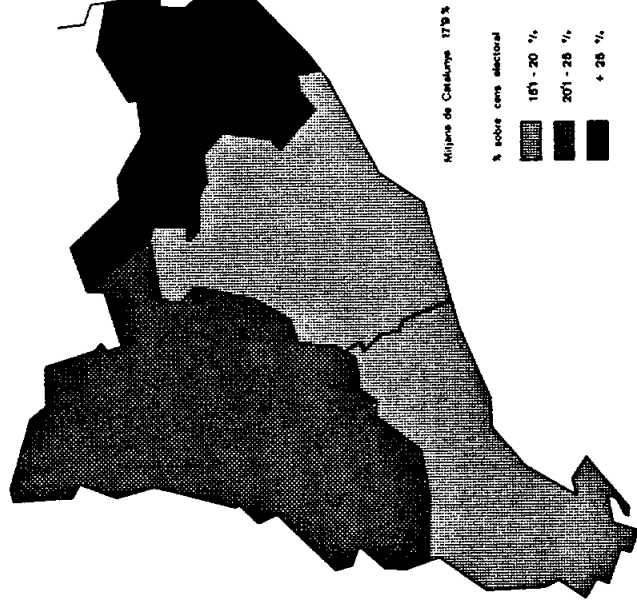
Abstenció

PSC

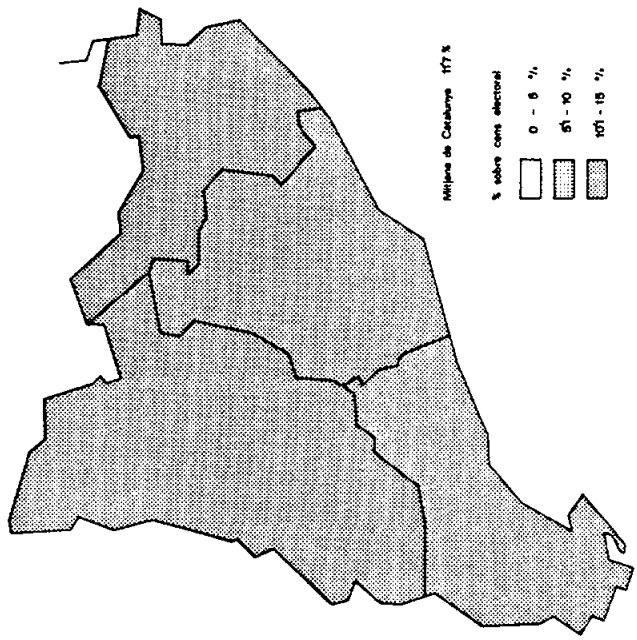
CiU

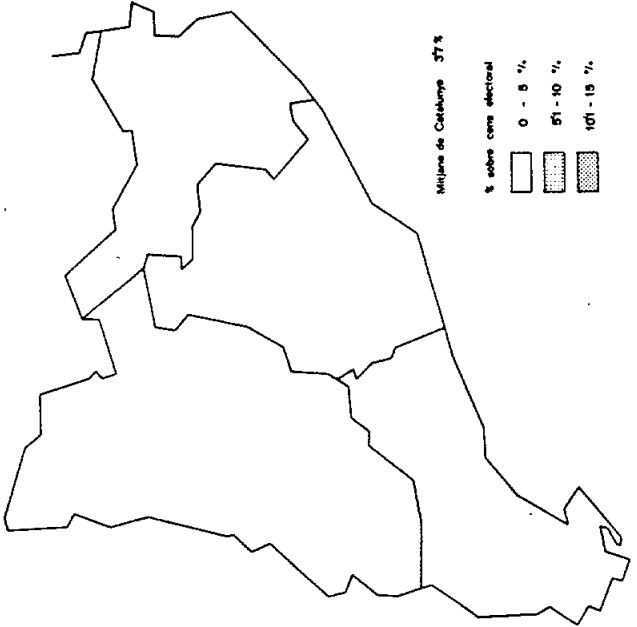

Resultats per circumscripció

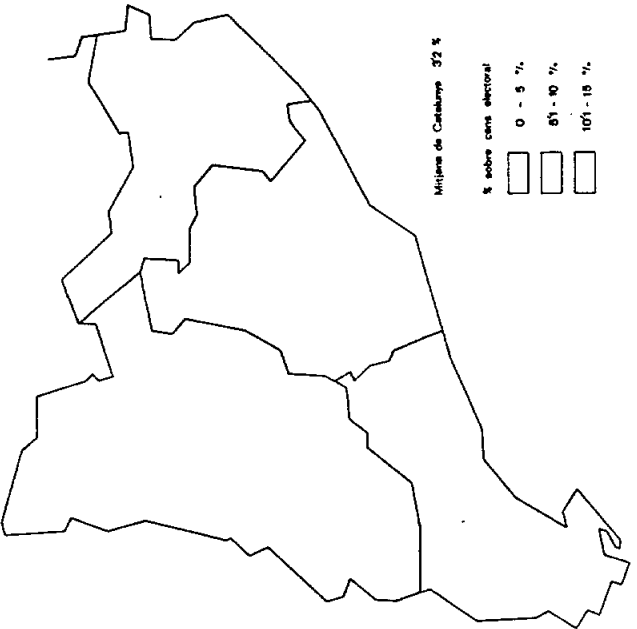
AP

PSUC

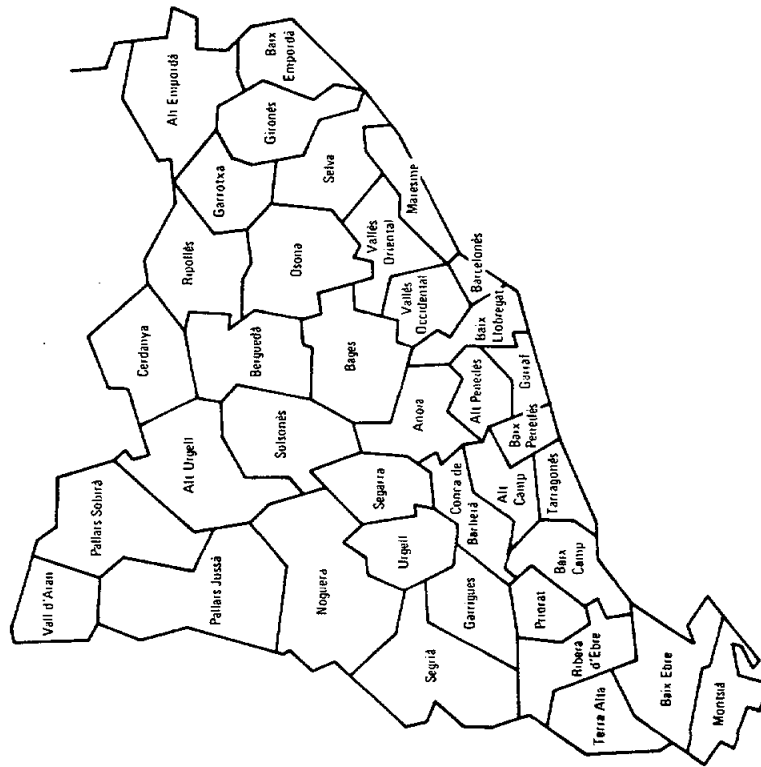

ERC

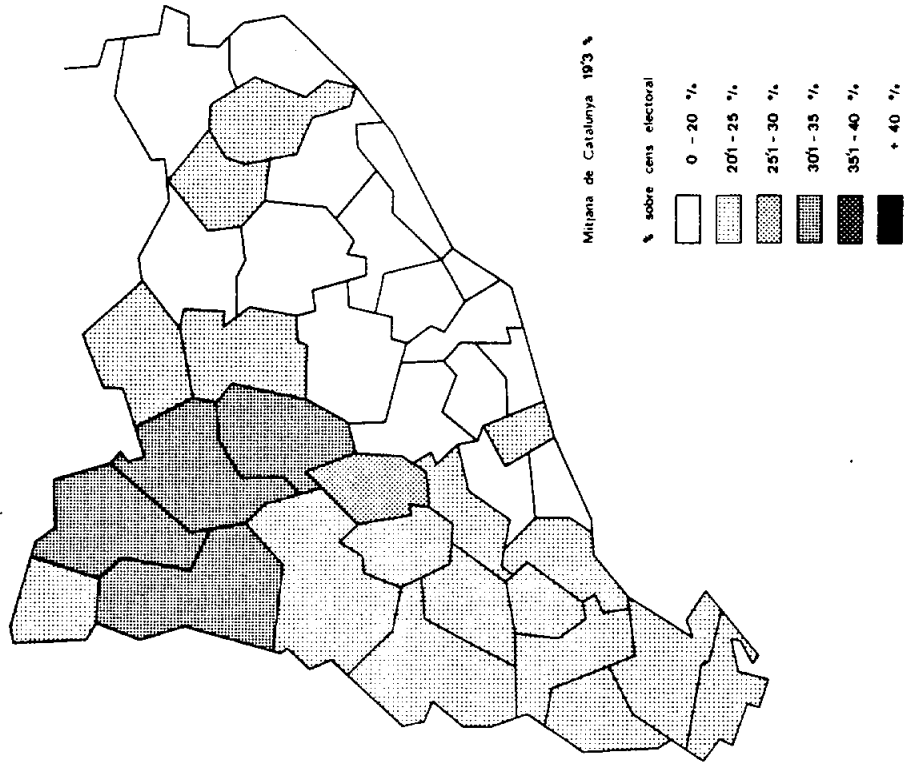

Resultats per comarca

Mapa guia

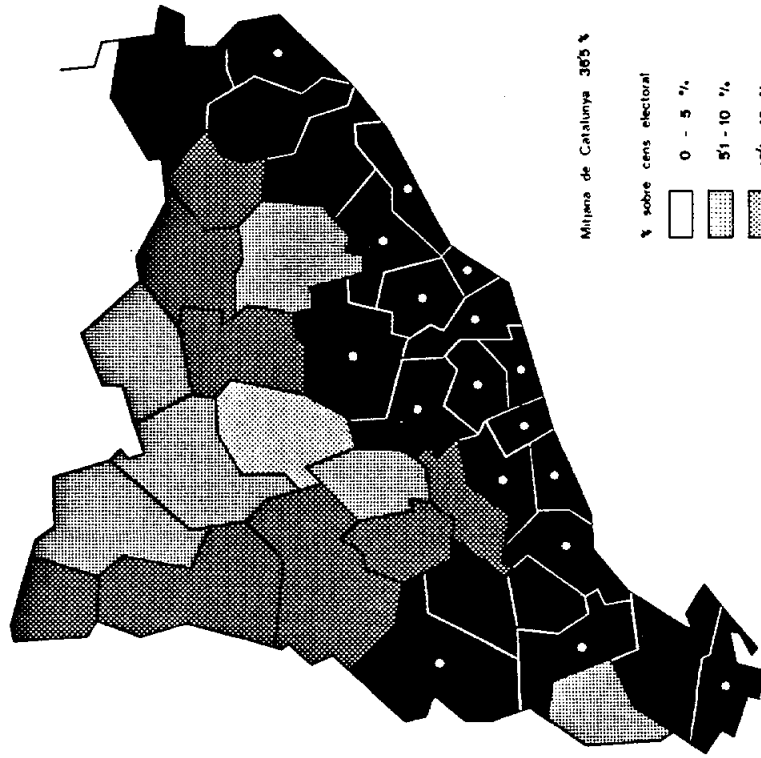

Abstenció

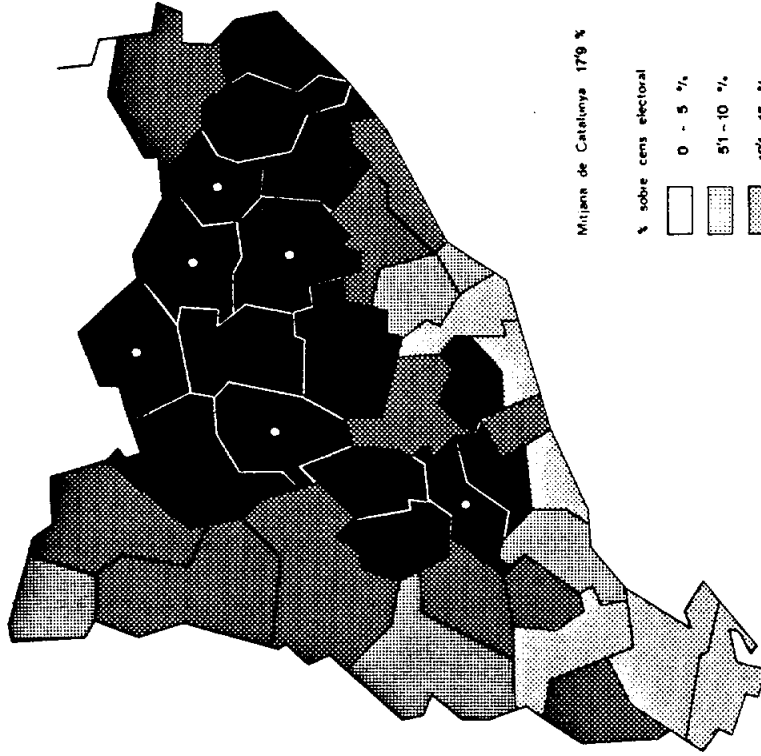

Resultats per comarca

PSC

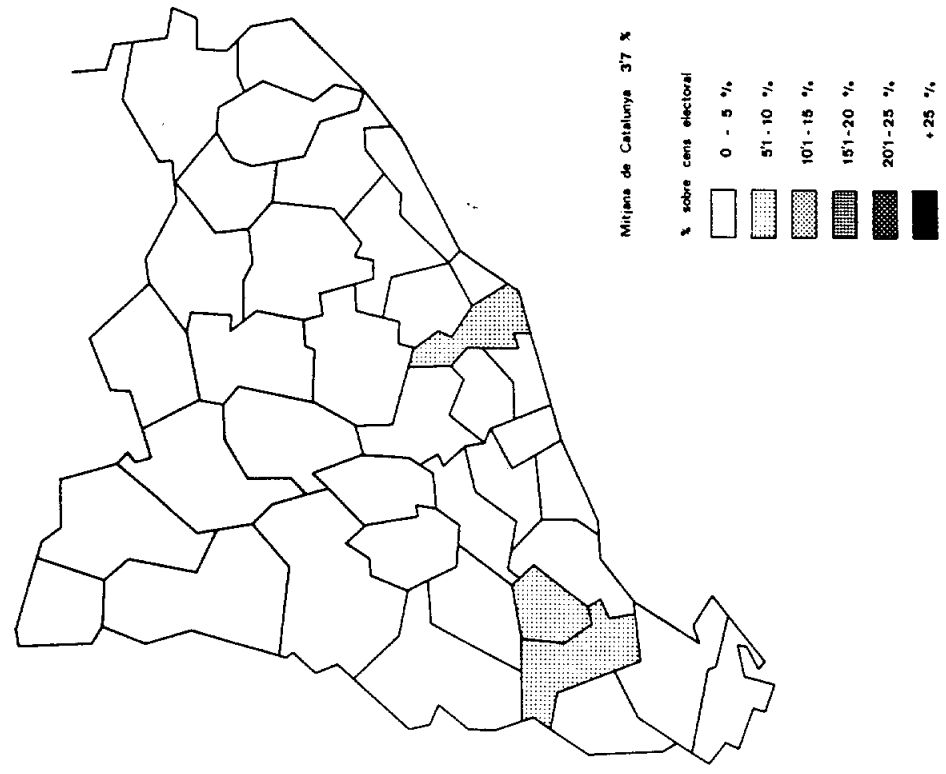

CiU

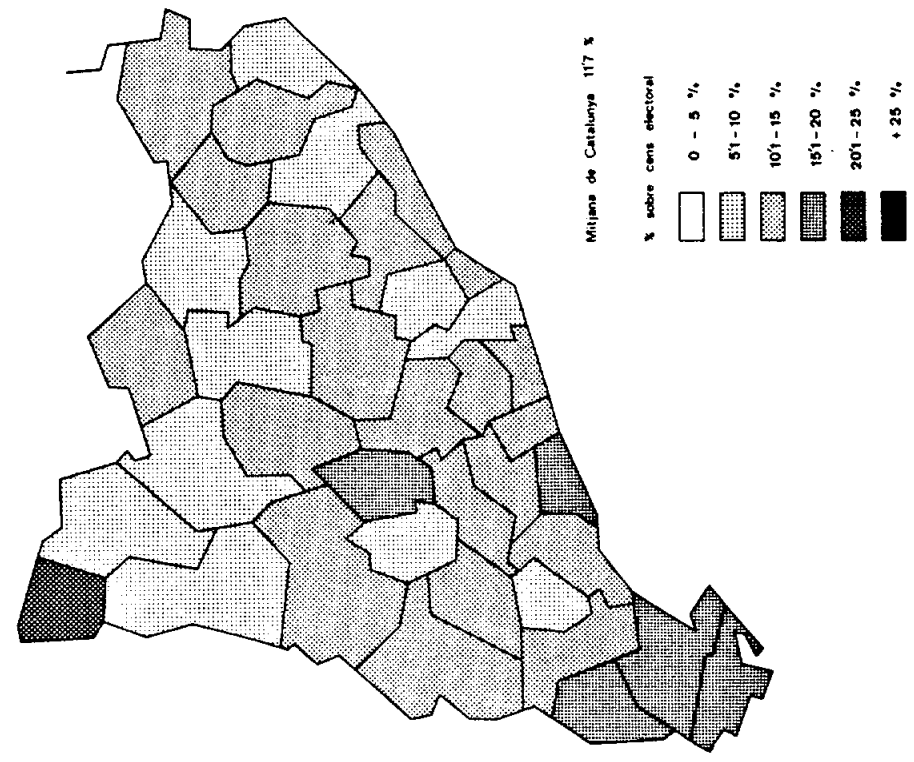

Resultats per comarca

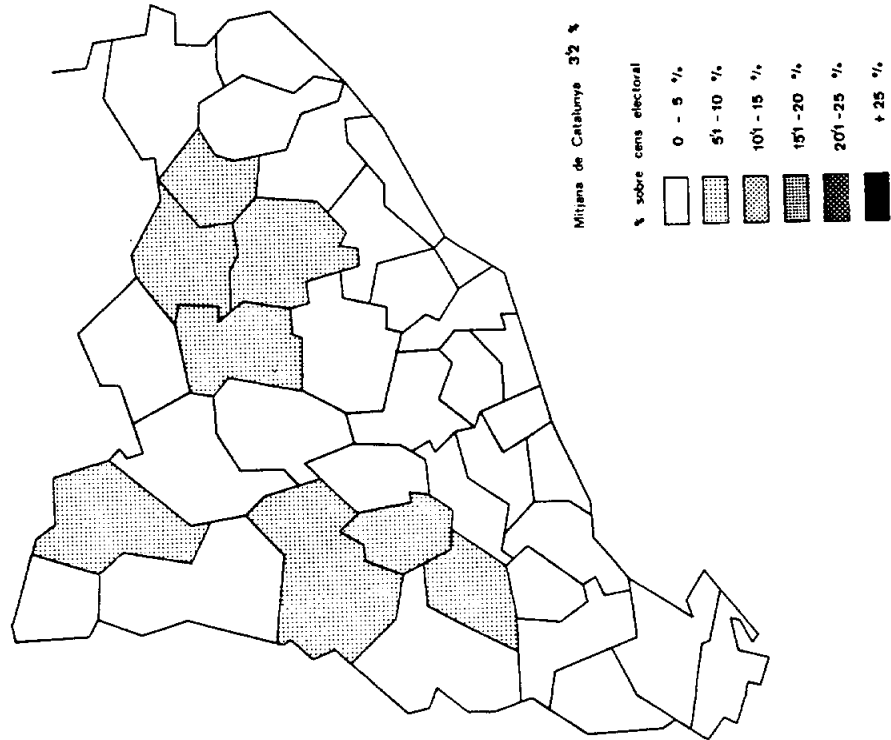
PSUC

AP

ERC

Diferències entre els resultats electorals del Parlament (1980) i les legislatives de 1979. Per circumscripcions (*)
(% sobre cens electoral)

Circumscripcions	PSC		PSUC		CIU		CC-UCD		ERC		CD		Altres	
	Vots	Dif. %	Vots	Dif. %	Vots	Dif. %	Vots	Dif. %	Vots	Dif. %	Vots	Dif. %	Vots	Dif. %
Barcelona	-209.178	-6,1	+ 46	-	+209.317	+ 6,2	-216.460	-6,4	+ 85.798	+ 2,5	-30.252	-0,9	-102.848	-3,0
Girona	- 21.617	-6,5	-1.008	-0,3	+ 25.779	+ 7,6	- 24.457	-7,3	+ 4.227	+ 4,2	-4.639	-1,3	- 824	-0,3
Lleida	- 12.119	-4,7	-1.472	-0,6	+ 17.763	+ 6,5	- 17.135	-6,6	+ 6.229	+ 2,2	-5.509	-2,1	- 1.402	-0,5
Tarragona	- 25.521	-7,1	-1.643	-0,6	+ 17.775	+ 4,5	- 26.013	-7,2	+ 2.543	+ 3,3	-3.242	-0,9	- 3.028	-0,9
Catalunya	-268.435	-6,1	-4.077	-0,1	+270.634	+ 6,2	-284.065	-6,5	+118.797	+ 2,7	-43.642	-0,9	-108.132	-2,5

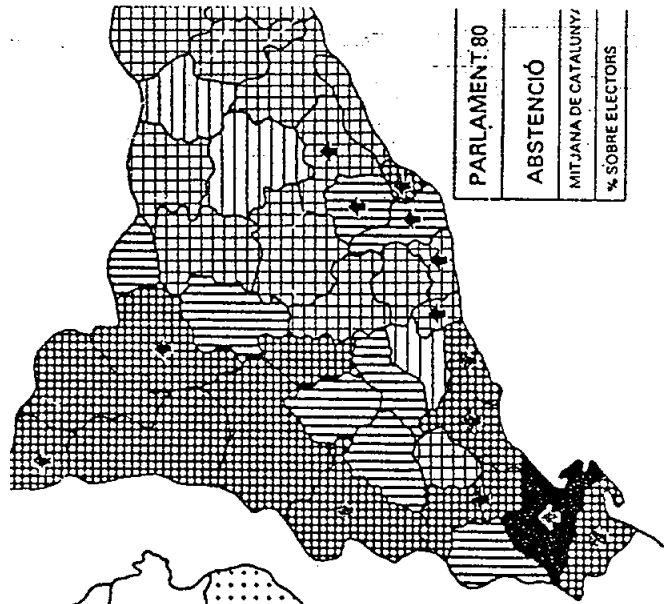
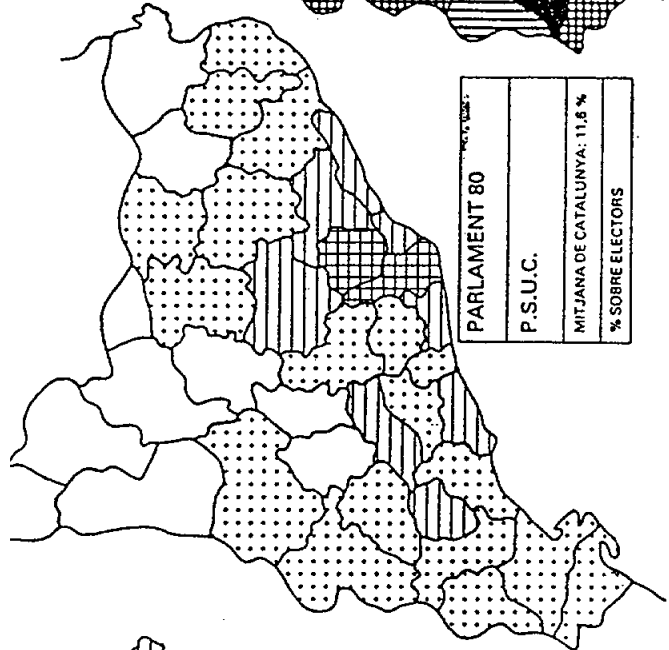
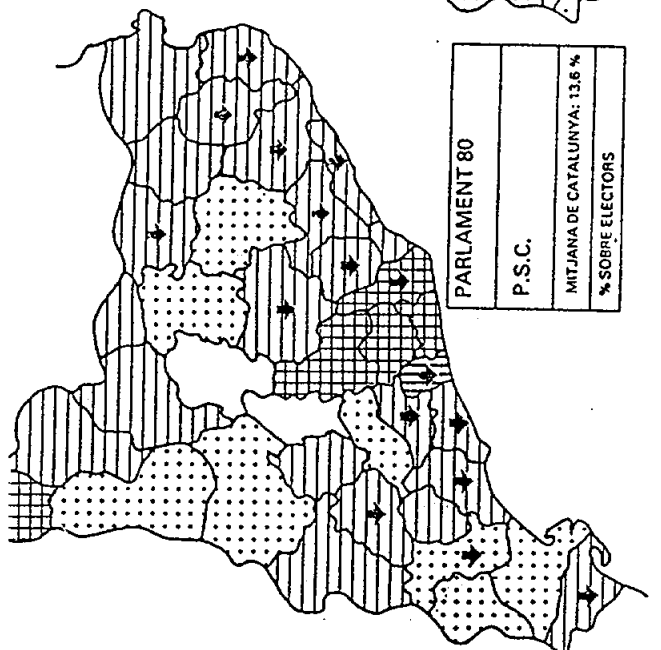
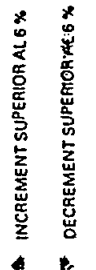
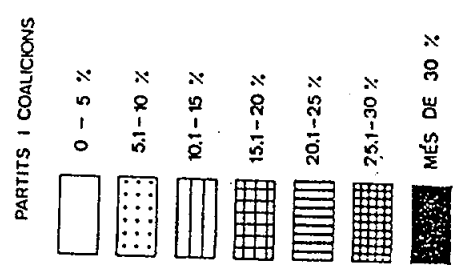
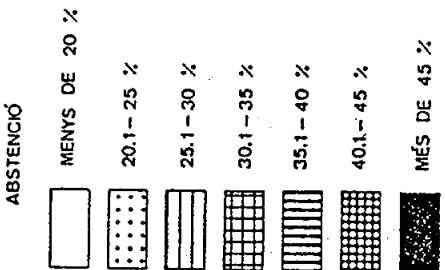
(*) Aquestes diferències han estat calculades a partir dels resultats definitius del 1979 i els provisionals del 1980.

Taula 4
Diferències percentuals entre les Eleccions Legislatives de 1979 i les del Parlament de 1980. Per comarques (% sobre cens electoral) (*)

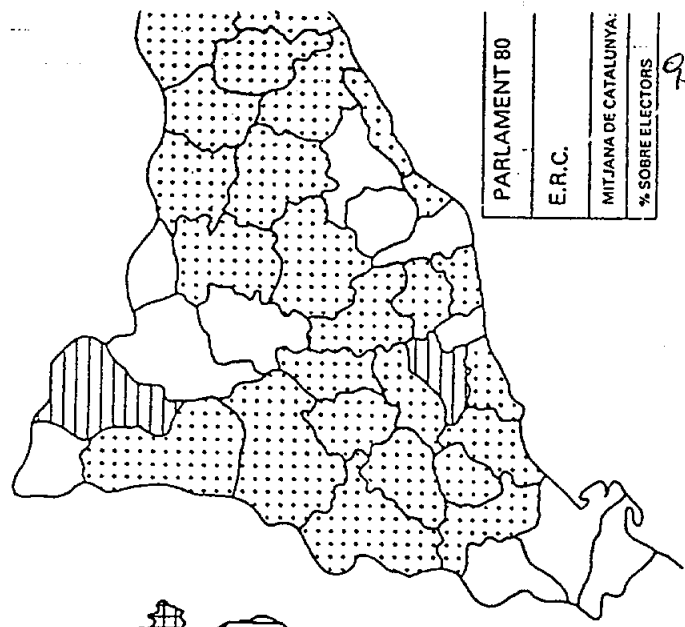
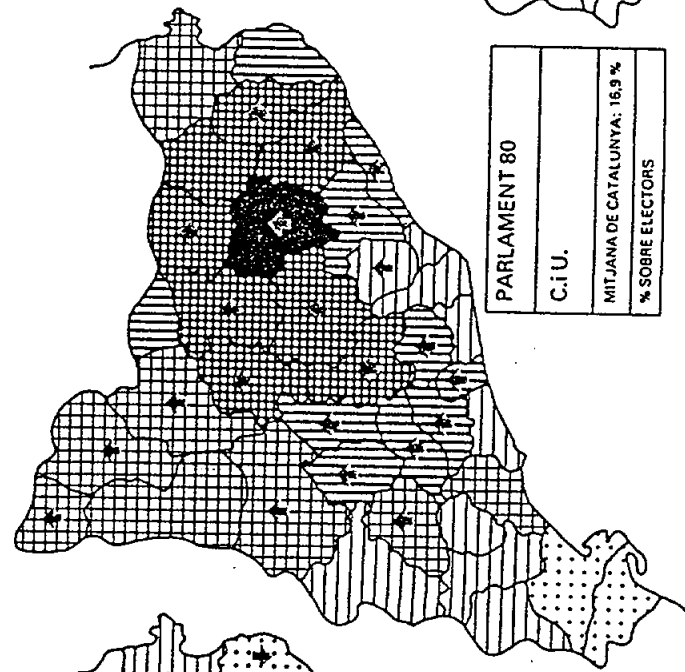
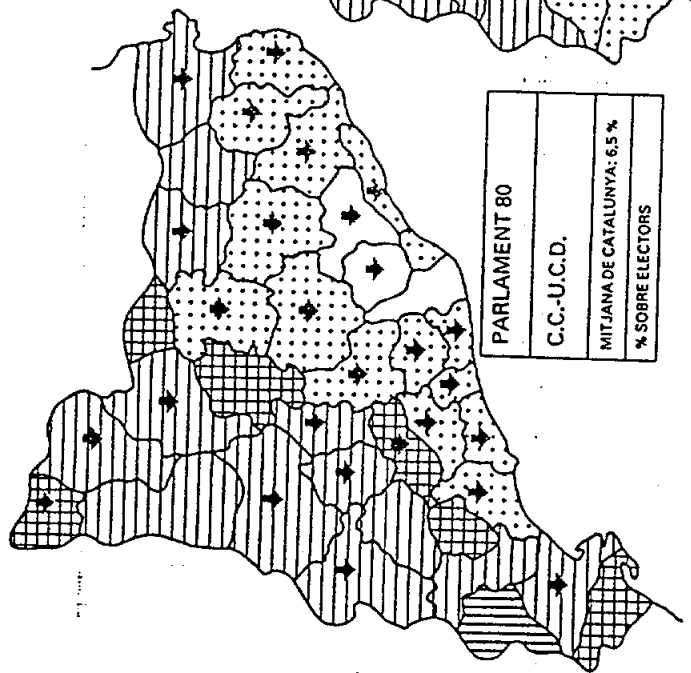
Circumscripció	PSC	PSUC	CIU	CC-UCD	ERC	Abstenció
Baix Llobregat	-9,2	+ 0,4	+ 4,2	-5,0	+ 1,7	+ 10,1
Barcelona	-5,7	-0,1	+ 5,2	-6,3	+ 2,6	+ 7,4
Maresme	-6,8	-0,1	+ 7,8	-6,4	+ 2,5	+ 5,8
Valles Occ.	-6,8	-0,5	+ 7,2	-6,5	+ 1,9	+ 8,2
Valles Or.	-8,1	-0,1	+ 7,5	-6,3	+ 3,0	+ 7,2
Mt. Penedes	-4,4	-0,1	+ 7,1	-7,0	+ 3,1	+ 3,7
Garròf	-5,1	-0,3	+ 4,5	-6,4	+ 3,5	+ 7,3
Aroia	-2,9	+ 0,3	+ 9,5	-8,4	+ 2,8	+ 3,3
Bages	-6,2	-0,9	+ 10,1	-7,0	+ 2,4	+ 5,0
Berguedà	-3,9	-1,4	+ 11,3	-7,3	+ 2,5	+ 2,5
Osona	-3,9	-0,4	+ 8,8	-8,1	+ 4,4	+ 1,4
La Selva	-6,3	-1,3	+ 9,2	-7,2	+ 2,9	+ 4,2
Girones	-6,3	-0,1	+ 10,4	-8,6	+ 4,0	+ 3,2
Baix Empordà	-8,8	+ 0,2	+ 6,0	-7,7	+ 6,8	+ 3,6
Alt Empordà	-5,0	-0,1	+ 5,5	-6,2	+ 3,5	+ 3,8
Garroixa	-5,9	-0,1	+ 2,7	-5,6	+ 4,7	+ 5,0
Ripollès	-6,7	-0,5	+ 8,1	-6,7	+ 5,0	+ 2,3
Cerdanya	-3,1	-1,4	+ 4,7	-3,1	+ 2,9	+ 2,6
Alt Urgell	-1,8	-0,1	+ 8,5	-9,7	-1,9	+ 6,6
Pallars Sobirà	-5,0	+ 0,3	+ 7,9	-7,6	+ 3,1	+ 6,6
Vall d'Aran	-1,1	-0,5	+ 7,1	-14,2	+ 0,8	+ 2,0
Pallars Jussà	-1,7	-0,6	+ 5,2	-4,5	-0,5	+ 9,2
Solsones	-1,4	+ 0,3	+ 7,7	-0,1	+ 2,1	+ 2,6
Noguera	-3,8	-1,3	+ 6,4	-6,7	+ 2,2	-4,1
Urgell	-4,4	+ 0,2	+ 8,9	-7,3	+ 2,6	+ 4,6
Segarra	-4,5	+ 0,4	+ 12,7	-10,7	+ 6,3	+ 2,5
Segria	-5,5	-1,0	+ 4,9	-6,2	+ 1,5	-0,6
Garroigues	-8,5	+ 0,4	+ 6,5	-4,5	+ 3,8	+ 9,1
Conca Barberà	-3,3	+ 0,4	+ 7,7	-7,9	+ 2,3	+ 5,4
Alt Camp	-7,6	-0,8	+ 8,1	-6,1	+ 4,5	+ 2,3
Baix Penedes	-6,8	-0,1	+ 6,3	-7,0	+ 2,4	+ 2,6
Tarragona	-8,6	-0,6	+ 4,1	-7,5	+ 3,6	+ 6,9
Baix Camp	-8,1	-0,6	+ 4,7	-7,6	+ 5,1	+ 10,2
Prorai	-4,9	-1,8	+ 4,4	-2,6	+ 3,1	+ 7,9
Ribera	-6,3	-1,0	+ 4,7	-5,9	+ 2,4	+ 2,1
Terra Alta	-3,5	+ 0,1	+ 2,8	-4,8	+ 1,2	+ 6,3
Baix Ebre	-5,9	-0,8	+ 2,9	-9,0	+ 0,8	+ 5,0
Montsià	-6,1	-0,6	+ 3,0	-5,7	+ 0,7	+ 12,9
						+ 9,6

(*) Aquestes diferències han estat calculades a partir dels resultats definitius del 1979 i els provisionals del 1980.

COMPARACIO 1980/1979

COMPARACIO ELECCIONS LEGISLATIVES DE 1979 AMB ELECCIONS AUTONOMIQUES DE 1980

(*) Maps del autor a "ATLAS SOCIO-ECONOMIC DE CATALUNYA" ed. SIROCO, 1982

ELECCIONS LEGISLATIVES DE 1982

PUBLICAT A LA REVISTA DE INVESTIGACIONES
SOCIOLOGIICAS DEL CENTRO DE INVESTIGACIONES
SOCIOLOGIICAS, CIS

GENER, 1985

Las elecciones legislativas de 1982 en Cataluña

I.- Análisis geográfico y estadístico (*)

En Cataluña los grandes temas de la campaña electoral son el apoyo a la Constitución, el rechazo del involucionismo, la preocupación por el paro, la posibilidad de un relanamiento económico y el futuro del Estado de las Autonomías. Dentro de esta temática general cada partido hace hincapié en determinados puntos.

CC-UCD intenta redefinir el centro político al que le ha salido otro valedor en la figura del CDS de Adolfo Suárez. AP insiste, como en el resto de España, en su teoría del bipartidismo y promete rebajar impuestos. CIU y ERC, con los matices lógicos, manifiestan su voluntad de profundizar en la autonomía y conseguir neutralizar la LOAPA. Sus respectivos eslógans de "Cataluña fuerte en Madrid" y "Por la eficacia a Madrid" son un exponente claro de su deseo de poder tener un cierto peso en el Parlamento, si bien H. Barrera confiesa su escepticismo acerca de que esta presencia pueda cambiar la política española respecto de Cataluña. El PSC hace una campaña muy conjuntada con la del PSOE. Felipe González en una entrevista, concedida a La Vanguardia deja bien clara la quintaesencia de su programa "Para mí el socialismo consiste en la profundización de la democracia. En el terreno individual en la profundización de las libertades sociales. Este programa podría ser asumido por una burguesía progresista"(1) y Joan Reventós en el mismo periódico dice a renglón seguido "Pienso que la propuesta socialista para el cambio sirve para la transformación del Estado mediante la reforma democrática de la Administración". Los socialistas hacen hincapié en que son capaces de gobernar realmente el país. El PSUC pide una vez más la unidad de la izquierda y expone lo que podría ser un proyecto de catalanismo popular que sea verdaderamente integrador y una alternativa al proyecto burgués de CIU.

Los resultados electorales en Cataluña son una excepción al bipartidismo triunfante en la mayor parte de España. También aquí hay una fuerte movilización del electorado y el triunfo socialista es claro gracias al apoyo de buena parte de antiguos votantes comunistas. El incremento indudable de CP/AP respecto a anteriores convocatorias no deja de ser moderado si lo comparamos con otras áreas donde se lucra de gran parte del electorado de UCD. En Cataluña ^{iselo} ~~el~~ ^{antifuc} electorado centrista más refractario a los planteamientos autonómicos apoya a la Coalición Popular

---

(*) resumen y traducción de un capítulo del volumen "La Política" del "Atlas socio-económico de Catalunya" Editorial Sirocco, Barcelona, 1984, del que son autores Ramón Me Canals y ROSA VIRÓS

(1) La Vanguardia 16.X.82

pero ^{esta} no erosiona en absoluto el espacio de centro derecha ocupado por la coalición Convergència i Unió

La participación electoral es casi igual ^{que} la de 1977. Los incrementos más notables se dan en las zonas rurales y en la ciudad de Barcelona. Si tenemos en cuenta que el voto favorable a CIU se mantiene estable en sus áreas tradicionales, el incremento participativo parece beneficiar a PSC y CP/AP. En 1982 la Cataluña interior sigue siendo menos participativa mientras que en los cinturones industriales de Barcelona y Tarragona es donde se nota un aumento notable respecto a las autonómicas de 1980. (MAPA 1) (2)

(MAPA 2) El PSC gana en tres de las cuatro circunscripciones catalanas- en Gerona gana CIU-. Su fuerza electoral se concentra principalmente en las comarcas del litoral, en la Veguería del Ebro y en la comarca de la ciudad de Lérida. Todo parece apuntar a que estos incrementos del voto socialista son debidos en las comarcas más industrializadas de Barcelona y Tarragona al trasvase de casi dos terceras partes de voto comunista y en las áreas rurales de Lérida y Tarragona al incremento de la participación. No se descarta que en algunas zonas, especialmente en barrios periféricos de las ciudades, haya capitalizado también anterior voto UCD. (a los d)

los obtiene (MAPA 3) CIU queda en segundo lugar a considerable distancia del PSC, con unos resultados muy iguales a las autonómicas de 1980, lo cual quiere decir que mantiene el electorado UCD que absorbió en aquella ocasión. Sus resultados más brillantes ^{en Gerona y} le siguen siendo refractarias ^{las comarcas más ind:} trializadas.

Coalición Popular consigue el tercer lugar en todas las circunscripciones. Sus zonas mejores son las tierras del Ebro, el Valle de Arán y las capitales y ciudades importantes. Sus zonas más débiles son los cinturones industriales y aquellas comarcas del interior de Cataluña que son tradicional feudo histórico del catalanismo.

El PSUC que durante el periodo 1977-1980 había estado la fuerza política más estable, se hunde en estas elecciones. En números absolutos pierde más de trescientos mil votos lo cual representa la tercera parte de su electorado. Esta derrota es aún más clara en sus feudos más importantes de Barcelona y Tarragona.

(2) Los mapas que reproducimos pertenecen a la publicación de la Generalitat de Catalunya realizada por el Equipo de Sociología Electoral (U.A.B.), "Resultats de les eleccions generals de 1982 als municipis de Catalunya", Barcelona, 1984

	1977		1979		1980		1982	
Abstención	812458	20.8	1372806	31.4	1710926	38.6	833424	19.3
C. i. U.	522433	13.3	493433	11.0	754230	17.0	772673	17.9
P. S. C.	880033	22.5	875499	20.0	608580	13.7	1575260	36.5
A. P.	108/01	2.8	107620	2.5	0	0.0	503413	11.7
E. R. C.	0	0	123460	2.8	241670	5.4	138219	3.2
P. S. U. C.	564505	14.4	512902	11.7	508955	11.5	158536	3.7
P. C. C.	0	0	0	0	0	0	47242	1.1
N. D. E.	0	0	0	0	44970	1.0	30622	0.7
U. C. D.	695898	17.8	570948	13.0	287586	6.5	70230	1.6
P. S. A.	0	0	0	0	72053	1.6	7398	0.2
Altres Dreta	57042	1.5	50585	1.2	48451	2.2	86092	2.0
Altres Esquerra	225380	5.8	213537	4.9	76944	1.7	33781	0.8
TOTAL	3914086	100.0	4377194	100.0	4435929	100.0	4316738	100.0

ELECCIONES EN CATALUÑA 1977-1982

El PCC, Partido de los comunistas de Catalunya, que se escinde del PSUC poco antes de las elecciones, sólo perjudica a este partido en algunos municipios muy concretos.

Esquerra Republicana de Catalunya se mantiene en el quinto lugar del abanico político catalán pero retrocede respecto a las autonómicas de 1980 ^U mantiene casi exacta implantación que en las anteriores legislativas de 1979. Sus zonas relativamente más fuertes son las comarcas de Gerona y Lérida y sus resultados más exigüos los obtiene en los cinturones industriales de Barcelona y Tarragona.

Como ya probamos en anteriores convocatorias electorales el número de habitantes de un municipio está relacionado estrechamente con la tendencia de voto siendo normalmente los municipios más poblados los que muestran una ^{orientación} más clara hacia la Izquierda. También en las elecciones de 1982, PSC y PSUC aumentan a medida que lo hace la población mientras que CIU y ERC disminuyen sus votos en los municipios más grandes (tabla 2). Coalición Popular tiene una implantación bastante equilibrada en todas partes excepto en las ciudades de ^{más de} 50.000 habitantes donde se incrementan sus votos. El mismo fenómeno se daba con CC-UCD y ello parece apuntar a una fuerte indidència de estas formaciones en áreas urbanas con predominio de sector terciario.

En esta elección la abstención disminuye a medida que aumenta la población de los municipios. Hay que hacer ^{comparación} que es la primera vez que la ciudad de Barcelona participa por encima de la media de Cataluña.

Si dividimos los municipios de Cataluña en grupos según el número de habitantes vemos que el PSC gana en todos ellos excepto en el que agrupa pueblos de menos de 1.000 habitantes. El PSUC obtiene sus mejores resultados en los municipios grandes. CIU gana solamente en ^{el grupo} de pueblos pequeños quedando en los otros en segundo lugar. CP obtiene en todos ellos el tercer lugar y ERC el quinto en los de menos de diez mil habitantes (Tabla 3)

De todo lo dicho podemos concluir que la población de los municipios, como índice sintético de un conjunto de variables, puede ser un indicador útil para la predicción de resultados sobre todo en las elecciones legislativas.

Hemos realizado un análisis factorial para las treinta y ocho comarcas de Cataluña y también para los 867 municipios de menos de 10.000 habitantes y los 68 con mayor población. El nivel de análisis influye en los coeficientes de correlación siendo estos superiores cuando la unidad de análisis es la comarca. (3)

A grandes trazos podemos decir que las fuerzas de centro y derecha están correlacionadas entre sí positivamente, sobre todo en los municipios grandes, que CIU, ERC y Nacinalistes d'Esquerra (NE) están asociadas positivamente entre sí y negativamente con los partidos de izquierda y que PSC, PSUC y PCC también correlacionan positivamente entre sí y negativamente con las formaciones de derecha y ^{centro} nacionalistas

El análisis de componentes principales nos aisla dos factores más significativos, el primero de los cuales opone espacios con predominio de CiU a otros donde tienen fuerte incidencia PSC y PSUC. El segundo factor parece tener matices distintos en los municipios pequeños y en los grandes. En los primeros es un factor bipolar que opone los partidos de derecha y de centro-derecha no especialmente autonomistas, a CiU. En los municipios grandes y también en el análisis comarcal es un factor casi monopolar definido fuertemente por CP, CC-UCD y CDS, respecto del cual todas las restantes candidaturas tienen valores semejantes, ya se trate de partidos de izquierda o de partidos de centro nacionalista.
(gráfico nº 1).

Todo esto no hace más que confirmarnos lo que ya

(3) Todos los cálculos estadísticos contenidos en este artículo han sido realizados por Joan Sureda y Josep Rucabado en el Centro de Proceso de Datos de ESADE.

hemos explicitado en otras ocasiones: que en Cataluña hay contextos geográficos con un claro dominio de CiU y con una presencia harto modesta de ERC y NE, otras donde coinciden CP, CC-UCD y CDS y donde acostumbramos a encontrar una abstención superior a la media de Cataluña, y, finalmente, zonas con predominio fuerte de los partidos de izquierda- PSC, PSUC y PCC-. , áreas todas ellas que ya habíamos localizado a partir de la geografía electoral.

En cuanto a la definición y evolución de estos dos factores que explican la mayor parte de la variabilidad del comportamiento electoral en Cataluña, un análisis de correspondencias realizado para matizar la evolución de las candidaturas y de las comarcas a lo largo de las tres elecciones legislativas de 1977, 1979 y 1982, nos muestra claramente el aumento del valor explicativo de este primer factor, eje o dimensión ^{abi} hemos definido como DERECHA- IZQUIERDA, mientras que el segundo, que en 1979 oponía claramente CiU a CC-UCD,

pierde importancia ^{en 1982} a partir de la práctica desaparición de UCD,

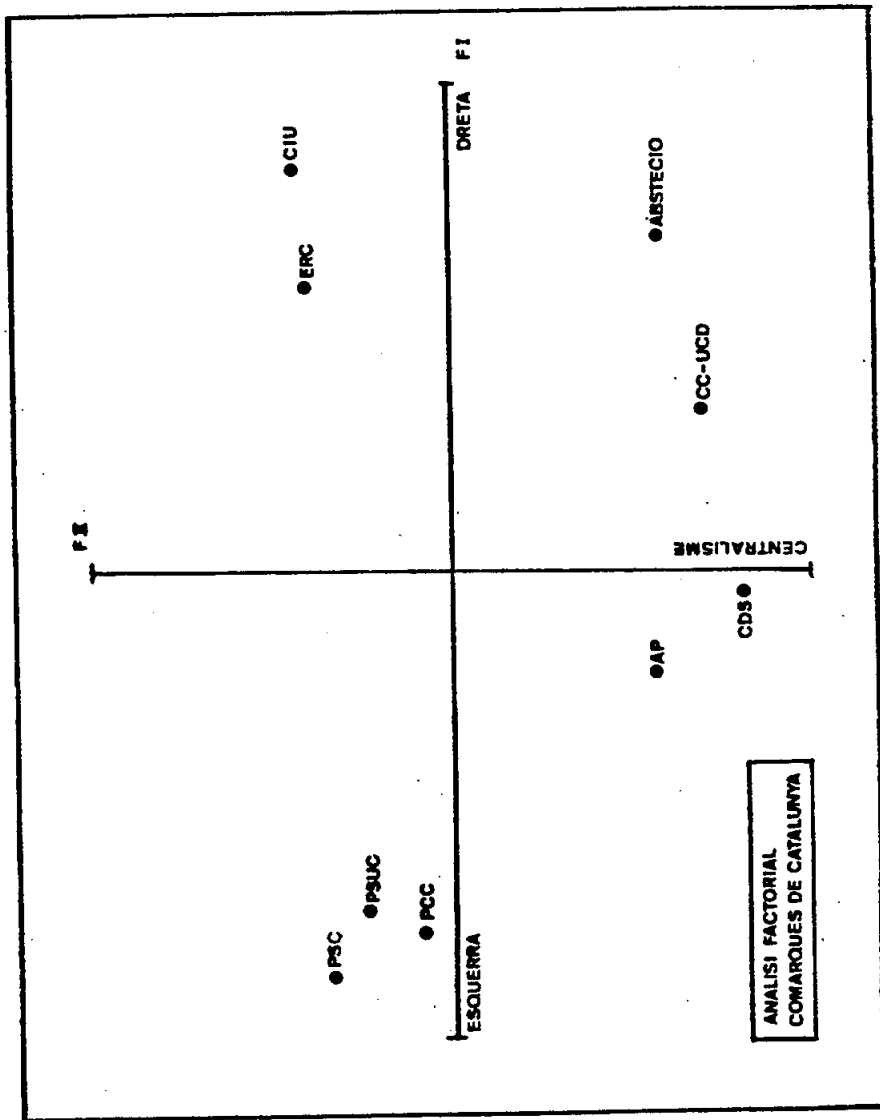
buena parte de cuyo electorado da su apoyo a la coalición nacionalista.

 (A) "Evolución de la estructura electoral en Cataluña" ⁽¹⁹⁷⁷⁻¹⁹⁸²⁾
 Ramón Mª Canals y Rosa Virós en Estudis
 Electorals n° 8 (en prensa)

Este segundo factor ha recibido distintas denominaciones acordes con la evolución ideológica de los partidos y coaliciones y también según la particular visión de los analistas. Recordamos definiciones relativamente neutras como "Autonomismo-Centralismo" o "Catalanismo Histórico" y otras más contundentes como por ejemplo "Catalanismo-Españolismo".

Al margen de definiciones formales siempre discutibles lo que es cierto es que en 1982 este segundo factor pierde fuerza explicativa ^{a nivel electoral} respecto a las anteriores legislativas y discrimina áreas poco movilizadas políticamente donde coinciden CP, CC-UCD y CDS,

En 1977 y 1979 PSC y PSUC no resultaban discriminados por este factor, es decir no había distinción en la estructura electoral entre los dos partidos de izquierda nacional catalana. Este factor enfrentaba solamente a las dos formaciones de derecha moderada que se disputaban el espacio de centro derecha en cataluña: CiU i CC-UCD . En 1982, CiU es sin discusión el partido hegemónico de la derecha en Cataluña. A partir de esta realidad las dos escisiones o fracturas históricas de la sociedad catalana parecen reducirse definitivamente a una: la dimensión Derecha-Izquierda donde la Derecha se apropia del "Nacionalismo" y acusa a la izquierda de "sucursalista". Hay dos maneras de leer la realidad: Para unos, Nacionalismo contra sucursalismo, para otros, Derecha ^{catalana} contra Izquierda ^{catalana}, es decir, CiU de un lado y socialistas y comunistas de otro. Las autonómicas de 1984 confirmarán la casi práctica reducción del segundo factor al primero a partir de la moderada importancia de AP en Cataluña que no le permite definir un polo "no nacionalista" y del escaso éxito de la izquierda nacionalista, ERC y NE, incapaces de conseguir un espacio propio.

II. Las elecciones de 1982, confirmación de la nacionalización de los partidos.- *

La estructura de voto puede ser analizada desde la perspectiva de su distribución en el ámbito político general en el que compiten las distintas coaliciones o partidos. A este respecto, se ha hablado de la mayor o menor "nacionalización" de los partidos, refiriéndose a su implantación más o menos homogénea a lo largo y a lo ancho de los diferentes territorios del país. Frente a partidos "nacionales", con base electoral extendida de forma regular por todo el país, encontraríamos partidos "locales" o "regionales" que reciben su apoyo electoral en un circunscrito reducto donde se concentra la mayor parte de sus votos.

La consideración de este aspecto introduce una nueva connotación en la definición del sistema de partidos de un determinado ámbito político. Por ello, nos interesa considerar este elemento del cuadro de partidos catalanes, para averiguar hasta qué punto las elecciones generales de 1982 han confirmado o alterado en este punto el esquema configurado en el país desde 1977.

Con este fin, hemos pretendido estimar la evolución del grado de "nacionalización" de cada una de las mayores fuerzas políticas de Cataluña entre 1977 y 1982.

Tomando como unidad de análisis la comarca, el territorio catalán comprende 38 áreas delimitadas por la Generalitat republicana y ~~RMEXXXXXX~~ que -como es sabido- siguen siendo utilizadas a efectos estadísticos y socioeconómicos. Nos interesará, pues, comprobar el grado de nacionalización del voto de los diferentes partidos, observando de qué forma se distribuye su seguimiento electoral en las mencionadas comarcas. Una concentración de la fuerza electoral de un partido en unas pocas comarcas representaría, desde esta aproximación, un alto índice de "regionalización", mientras que una distribución más homogénea por todo el territorio conllevaría un mayor grado de nacionalización.

(*) Resumen y puesta al día de la comunicación "Variaciones y regularidades en la estructura del voto en Cataluña, 1977-1980", presentada por Josep Mª Vallés en el primer Congreso de la Asociación española de Ciencia Política celebrado en Barcelona en Junio de 1980.

Esta verificación de la situación de cada partido o coalición en la escala nacionalización-regionalidad debe hacerse, además, para cada una de las cuatro elecciones celebradas desde 1977. Ello nos permitirá detectar la posible evolución del posicionamiento de cada partido en la mencionada escala y comparar así mismo las tendencias respectivas.

Desde el punto de vista estadístico, el problema tiene una primera solución en los procedimientos arbitrados para la medida de la dispersión. Así, el cálculo de la desviación standard de los porcentajes comerciales obtenidos por cada partido en las sucesivas elecciones nos permite señalar que los valores más elevados de la mencionada desviación standard corresponden a mayor dispersión y, por consiguiente, a mayor "regionalización" del voto. En cambio, los valores más bajos de la desviación standard se identifican con menor dispersión y, en nuestro caso, con una mayor "nacionalización" de la implantación electoral del partido o coalición correspondiente.

Sin embargo, el uso de la desviación standard para la medición de la característica que aquí nos interesa presenta una clara dificultad; al no tener en cuenta la importancia relativa de cada partido o coalición. Con ello se posibilita la deformación en la comparación entre valores de partidos mayores y menores, en lo que a su respectiva fuerza electoral se refiere. Uno de los procedimientos utilizados para corregir tales deformaciones consiste en obtener el coeficiente de variación, que resulta de dividir la desviación standard por la media porcentual nacional de cada partido. De esta manera, se introduce la dimensión correspondiente de cada fuerza electoral en el índice que nos sirve para medir su colocación en la escala nacionalización-regionalización.

Apliquemos ahora el referido procedimiento a nuestro panorama electoral (Ver cuadro nº 3).

Si prestamos atención a la información que nos suministran los valores del coeficiente de variación, podemos extraer las siguientes conclusiones provisionales:

1) Entre 1977 y 1982 disminuyen en mayor o menor ^{grado} los coeficientes de va-

	1977	1979	1980	1982
CIU	.41	.37	.31	.30
PSC	.45	.27	.24	.28
AP	.40	.39		.28
ERC		.48	.36	.37
PSUC	.49	.48	.49	.42
CC-UD	.32	.27	.43	.64

ELECCIONES EN CATALUÑA 1977-1982
COEFICIENTES DE VARIACION

	1977				1979				1980				1982			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
CIU	.25	.18	.36	.39	.24	.18	.31	.29	.20	.10	.19	.34	.21	.15	.16	.34
PSC	.26	.25	.45	.35	.16	.17	.33	.19	.22	.22	.33	.22	.14	.19	.22	.23
AP	.34	.33	.30	.19	.28	.25	.43	.49					.21	.09	.23	.38
ERC					.35	.35	.49	.13	.32	.27	.33	.55	.30	.20	.39	.50
PSUC	.35	.33	.54	.41	.39	.25	.59	.40	.42	.25	.60	.35	.25	.21	.58	.33
CC-DESD	.23	.12	.19	.26	.26	.14	.11	.16	.44	.28	.14	.23	.56	.24	.33	.35

COEFICIENTES DE VARIACION DE LAS DISTINTAS ARBAS
DE CATALUÑA

- (*) I = Cataluña Nueva
- II = Cataluña Vieja Rica
- III = Cataluña Vieja Pobre
- IV = Cataluña No Existente

riación de todos los partidos examinados (excepto UCD en 1982). Puede hablarse, pues, de una nacionalización general de las más importantes fuerzas políticas.

- 2) Sin embargo, este proceso de nacionalización es de intensidad diferente. PSC, CiU y AP experimentan las transformaciones más agudas en dirección hacia una más homogénea distribución de su voto: son los partidos más nacionalizados en el período de cinco años que podemos examinar. En cambio, PSUC y ERC avanzan mucho más lentamente en el sentido indicado.
- 3) Si contemplamos ahora el signo de la tendencia de cada partido, comprobamos que CiU y PSC aparecen como los dos grupos con trayectoria más constante y definida hacia la nacionalización de su ~~voto~~ electorado. AP se estabiliza entre 1977 y 1979, pero avanza claramente en 1982. ERC, por su parte, avanza claramente entre 1979 y 1980, pero se estabiliza en 1982. El PSUC se mantiene en valores muy similares en las tres primeras consultas mientras que en la cuarta inicia un proceso de nacionalización, que por sus resultados electorales obtenidos podríamos considerar, a la baja. Finalmente, los ucedistas presentan la trayectoria más irregular: progresan hacia la "nacionalización" entre 1977 y 1979, pero retroceden sustancialmente en 1980 y 1982, desapareciendo posteriormente como partido político, como se sabe.
- 4) Estableciendo comparaciones entre los partidos en sus valores de 1982, podemos apreciar dos situaciones diversas respecto de la escala nacionalización-regionalidad. En primer lugar, PSC, AP y CiU -por este orden- se presentan como partidos o coaliciones más nacionalizados, es decir, con implantación territorial mejor distribuida por todo el ámbito nacional catalán. En segundo lugar, PSUC y CC-UCD se nos aparecen como las fuerzas políticas más "locales", con electorado más concentrado y menor expansión de su presencia en el conjunto de las comarcas catalanas.

A continuación, vamos a ver si estas conclusiones generales que hemos hecho se confirman en las cuatro grandes áreas en que podemos dividir

Cataluña: 1) "Cataluña Nueva," formada por las comarcas tertraconenses, a excepción de ~~xx~~ las más industrializadas; 2) "Cataluña Vieja Rica", constituida por las comarcas gerundenses y las interiores de Barcelona;

3) la "Cataluña Vieja Pobre", principalmente formada por las comarcas de la montaña ~~liridana~~ leridana; y 4) la "Cataluña Novísima", de la que forman parte las comarcas industrializadas de Barcelona, Tarragona y ~~Lérida~~ Lérida.

En líneas generales, se confirma la tendencia a la progresiva homogeneización territorial del voto si ~~bien~~ bien cada partido o coalición muestra diferencias según las zonas (ver cuadro nº 3).

CiU tiene una tendencia progresiva a la nacionalización, máxima en la Vieja Rica y mínima en la Novísima. En la Nueva y Vieja Pobre, que en 1977 no le eran muy afectas, al desaparecer UCD consigue penetrar en ella obteniendo una implantación bastante homogénea.

En cuanto al PSC, debemos distinguir entre elecciones generales y autonómicas. En las primeras, consigue una nacionalización mucho más elevada que en las autonómicas.

Es en la Vieja Rica y Nueva, donde el PSC tendría un voto más homogéneo. Por contra, en la Vieja Pobre, dejando al margen 1982, es donde obtiene una implantación más desigual, mientras en la Novísima, donde compartió su fuerza con el PSUC, al producirse el retroceso comunista con el consiguiente trasvase de votos, consigue una mayor homogeneización a partir de 1982.

La tendencia general de AP es a una progresiva nacionalización, a excepción de la Cataluña Novísima en que se mantiene en focos aislados destacando su implantación uniforme en la Cataluña Vieja Rica.

Respecto al PSUC, cabe destacar que su homogeneización territorial es mayor en la Vieja Rica donde tiene una débil implantación. En la Cataluña Novísima, que es su zona de máxima fuerza, demuestra un cierto enfeudamiento en los municipios industriales. Asimismo, en la Cataluña Pobre, con escasa implantación, se mantiene en algunos reductos aislados.

ERC tiene una clara tendencia a la nacionalización de su voto en dos zonas: en la Cataluña Vieja Rica y en la Nueva. En cambio, es muy desigual su fuerza electoral en la Cataluña Pobre y en la Novísima.

Finalmente, CC-UCD presenta una fuerte uniformidad en todas las áreas en el período 1977-79, y un progresivo enfeudamiento a partir de 1980, espe-

cialmente en la Cataluña Nueva y Novísima.

Si consideramos las distintas áreas en que hemos dividido Cataluña, se observa que en la Cataluña Vieja Rica es donde todos los partidos, sea cual sea su fuerza relativa, presentan una homogeneización territorial mayor, mientras que en la Cataluña Novísima y en la Vieja Pobre, cada fuerza política tendría sus propias áreas de influencia, y por tanto la ~~nacionalización~~ nacionalización del voto en estas áreas sería menor.

Como conclusión de todo lo dicho hasta ahora, se confirma la tendencia constante a una mayor nacionalización del voto de casi todos los partidos integrantes del esquema principal, cuya estructura interna de voto parece aminorar progresivamente los desequilibrios territoriales de las primeras elecciones de 1977.

La progresiva nacionalización de los partidos afecta a determinadas interpretaciones de la aproximación ecológica al estudio del comportamiento electoral; Una gradual homogeneización de la pauta de distribución territorial del voto difumina la incidencia de factores de carácter local sobre la decisión electoral. De acuerdo con la evolución observada en sociedades con mayor tradición democrático-pluralista, los "cleavages" tienden a ser sustancialmente los mismos en las diversas áreas del territorio como manifestación de una gradual unificación del ~~sistema~~ sistema político. Hasta qué punto y de qué forma se realiza esta evolución en la sociedad política catalana merecerá atención más intensa cuando se disponga de otros datos.

Como en otros tantos aspectos de nuestra vida política, habrá que aguardar a que la acumulación de información permita reforzar o invalidar las afirmaciones que aquí apuntamos provisionalmente.